MUONIO

Tilinpäätös 2019

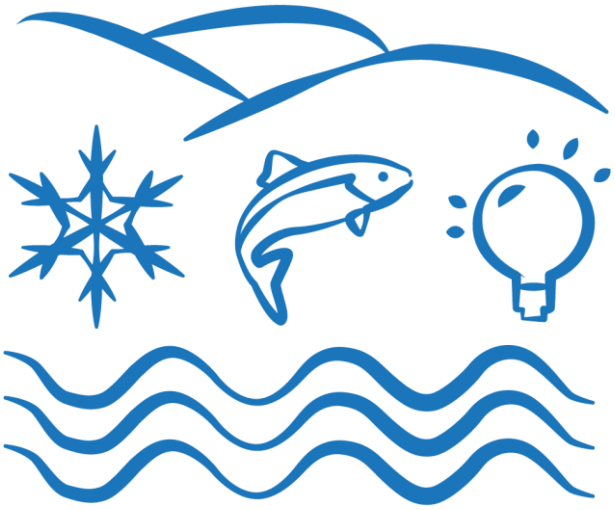

Sisällys

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus 3
1.2 Kunnan hallinto 6
1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa 9
1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 10
1.5 Kunnan henkilöstö 11
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 13
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot) 20
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 20
3.2 Toiminnan rahoitus 21
4 Rahoitusasema ja sen muutokset 22
4.1 Tase ja sen tunnusluvut 22
5 Kokonaistulot ja –menot 24
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous 25
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 25
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus 25
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 25
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä 26
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 26
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 27
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet 30
7.1 Tilikauden tuloksen käsittely 30
7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet 30
8 Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen 31
8.1 Käyttötalouden toteutuminen 31
8.1.1 Vaalit 31
8.1.2 Tilintarkastus 31
8.1.3 Kunnanhallitus 32
8.1.4 Maaseututoimi 35
8.1.5 Elinkeinolautakunta 36
8.1.6 Sosiaalilautakunta 38
8.1.7 Sivistyslautakunta 47
8.1.8 Tekninen lautakunta 59

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen 62
8.3 Investointien toteutuminen 66
8.4 Rahoitusosan toteutuminen 70
8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 71
9 Tilinpäätöslaskelmat 75
9.1 Tuloslaskelma 75
9.2 Rahoituslaskelma 76
9.3 Tase 77
9.4 Konsernilaskelmat 79
10 Tilinpäätöksen liitetiedot 82
10.1 Kunnan liitetiedot 82
10.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 83
10.3 Tuloslaskelman liitetiedot (vain ulkoiset erät) 84
10.4 Tasetta koskevat liitetiedot 86
11 Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö 89
11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös 89
12 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista 96
13 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät 97

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2019 on ollut Muoniolle suurien muutoksien vuosi. Samalla, kun on viety eteenpäin jo parin aikaisemman vuoden isoja, strategisia linjauksia, on myös tartuttu uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Heinäkuun 2019 jälkeen kunnanjohtaja Lasse Peltonen jäi tehtävistään pois, ja astuin remmiin, osaksi Muonio-tiimiä, 1.9.2019 alkaen.

Kuntastrategiassamme lupaamme edistää muoniolaisten onnellista arkea. Kunnan ensimmäiseen, tärkeään tehtävään huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista sekä terveydestä olemmekin suhtautuneet vakavuudella. Vuoden 2019 ajan jatkoimme hyvinvointiohjelmamme valmistelua, joka saatetaan alkuvuonna 2020 kunnanhallituksen sekä valtuuston käsiteltäväksi. Tiivistimme järjestö- ja verkostoyhteistyötä, josta loistavana esimerkkinä toimii vilkas Kyläpirttimme. Kunta on tukenut etukenossa lastensuojelun uudistamista systeemisen toimintamallin avulla. Loppuvuonna 2019 jatkoimme Lapin sairaanhoitopiirin kanssa sopimusta LSHP:n perusterveydenhuollon järjestämisvastuusta. Päätöksellä halusimme aikoinaan ennakoida tulevaa sote-muutosta sekä valvoa kunnan etuja ja palveluiden saatavuutta myös tulevaisuudessa. Yhteistyö sairaanhoitopiirin ja Enontekiön kunnan kanssa tältä osin jatkuu sekä kehittyy. Isona, keskeisenä tavoitteena on vahvistaa perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon välistä yhteistyötä ja palveluiden tuottamista etenkin muun muassa ikäihmisten palveluiden osalta. Tämä tulee olemaan myös vuoden 2020 iso kehittämisaihio, jota on helpompi viedä eteenpäin fyysisestikin yhteisissä tiloissa – uudessa hyvinvointikeskuksessamme.

Vuonna 2018 käynnistetty hyvinvointikeskushanke vietiin maaliin loppuvuonna 2019, ja uudet tilat vihitään virallisesti käyttöön alkuvuonna 2020. Hyvinvointikeskus on askel kohti tulevaisuuden sote- ja hyte-palveluita, joissa em. palvelut löytyvät saman katon alta. Loppuvuodesta 2019 teimme myös ison investointipäätöksen monikäyttöisestä palveluasumisyksiköstä, joka rakennetaan vuoden 2020-2021 aikana kunnan omana hankkeena. On selvää, että taloudelliseen kantokykyymme peilattuna kyseiset investoinnit, yli kahdeksan miljoonaa euroa, ovat mittavia. Kuitenkin, päätökset kertovat mielestäni ennen kaikkea muoniolaisten vastuunkannosta sekä tulevaisuusorientoituneesta otteesta nähdä ja tehdä asioita. Nämä molemmat hyvinvointia edistävät investoinnit ovat suuren työn ja ison tahtotilan tuotosta. Tiukka taloutemme ei kuitenkaan taipunut vuonna 2019 aivan siihen kaikkeen, mitä olisimme vielä turvallisuutemme edistämisen eteen suunnitelleet tekevämme - eräs keskeinen, iso päätös oli, että emme voineet rakentaa pelastuslaitoksen Muonion toimipistettä.

Onnellisen arjen edistämiseen kuuluu keskeisenä tavoitteena, elämisen rinnalla, asumisen hyvät edellytykset. Valitettavasti asumisen pullonkaulaa emme saaneet ratkaistua vuoden 2019 aikana, vaikka talousarviossamme olimme varautuneet uuden rivitalon rakentamiseen kunnan voimin. Juridisesti tähän tuli haasteita ja uutta selvitettävää, minkä vuoksi em. projekti siirtyi. Kuitenkin, syksyllä toteutimme useamman avoimen markkinavuoropuhelun asuntorakentamisen suhteen, aloitimme aktiivisen vuoropuhelun yrittäjien kanssa. Vuoden 2020 aikana tavoitteenamme on, että asuntorakentaminen vahvistuu yksityisten toimijoiden myötä, sekä saisimme kuntakonsernin tytäryhtiön kautta rakennettua rivitalomme.

Kevään 2019 aikana toteutimme ensimmäistä kertaa aikoihin sähköisen kuntalaiskyselyn, joka osoitti meille sen, että kuntalaisten osallistaminen ja osallisuus tulevat olemaan jatkossa yhä keskeisemmässä osassa yhteisten asioiden valmistelua. Myöhemmin syksyllä osallistavaa otetta käytettiin muun muassa kunnan reittikehittämisessä,

jossa keskustelevan kuntalaistilaisuuden lisäksi toteutettiin laaja reittikysely kuntalaisille, yrittäjille sekä matkailijoille – iloksemme huomasimme, että nämä molemmat otettiin hyvin vastaan, kyselyyn saimme peräti melkein 160 vastausta!

Kuntastrategiassamme olemme luvanneet vahvistaa muoniolaista elinvoimaa. Paljon virikkeitä onkin riittänyt myös tämän toiminnan saralla! Toukokuussa 2019 käynnistimme, tauon jälkeen, Enontekiön kunnan kanssa yhteisen, seutukunnallisen edunvalvonta- ja kehittämisorganisaation, Tunturi-Lapin Kehitys ry:n. Toiminta on lähtenyt vauhdilla liikkeelle, ja on edennyt rakentavasti sekä kuntiemme että alueemme tarpeita kuunnellen. Alueellisen edunvalvontaan on saatu merkittävästi lisää hartiavoimaa, joka on osoittanut paikkansa yhtenä osana kuntiemme veto- ja pitovoimamme moottoreita. Muoniolaista elinvoimaa on lähdetty niin ikään vahvistamaan Muonion Matkailu ry:n kautta, jossa rakennetaan kuntamme kestävää matkailustrategiaa sekä luodaan toimintamallia alueemme matkailun organisoitumiselle. Vuoden 2019 aikana vahvistimme yleensä kuntamme viestintää ja näkyvyyttä esimerkiksi kesämatkailun osalta, ja lanseerasimme Midnight Sun Hiken sekä kuntamme brändituotteet. Aktivoiduimme kunnan facebook-sivustolla, päivitimme kotisivujamme, tehostimme viestintää suhteessa yrittäjiin ja analysoimme some- näkyvyyttämme vuoden 2019 aikana. Viime vuoden aikana myös aloitimme Muonion masterplan – hankkeen, jolla tähtäämme entistä elinvoimaisempaan ja vireään kuntakeskukseemme, jatkamme hankkeen parissa edelleen vuonna 2020. Vuonna 2019 toteutettiin Muoniossa niin ikään kansainvälistä huomiotakin saanut Muonion Melojien surffiaalto- esiselvityshanke, joka tulee tänä vuonna kytkeytymään vahvasti osaksi masterplan-valmistelua.

Kuntastrategiamme kolmantena keskeisenä osana on uuden ajan kuntatyön vahvistaminen sekä siirtyminen tämän osalta uuteen aikaan. Vuonna 2019 jatkoimme tiedolla johtamisen (TIJO)- verkostossa, ja sähköinen asiakirjahallinto jatkoi prosessissaan. Teimme myös päätöksen, että osallistumme Lapin kuntien kanssa yhteiseen taloushallinnon hankkeeseen, jolla kehitetään kuntien automaattista sujuvaa tiedonsiirtoa, tietosisältöjä, tuotteistamista ja kustannuslaskentaa. Isona ponnistuksena aloitimme syksyllä 2019 uuden hallintosäännön sekä organisaatiouudistuksen valmistelun. Loppuvuonna valtuusto hyväksyi organisaatiouudistussuunnitelman. Organisaatiouudistuksen keskiössä tulee olemaan palvelut ja asiakkaat. Tavoittelemme uudistuksella muun muassa asiakaslähtöistä, prosessimaista ”palveluiden yhden luukun periaatetta” ja pyrimme lisäämään osallistamista sekä yhteistyötä koko kuntakonsernin sisällä. Aloitamme laajan työhyvinvointihankkeen ja hyte-työn, jolla haluamme edistää myös tulevaisuudessa henkilöstön sitoutuneisuutta, jaksamista sekä hyvinvointia – uudistuksen keskiössä tulee olemaan oppiva yhteisö, joka ennakoi, ja jossa on valmiudet muutokseen. Kunta vahvisti henkilöstöhallinnon osaamista rekrytoimalla hallinto- ja henkilöstösuunnittelijan. Osana organisaatiouudistusta päätimme myös terävöittää viestintää, avoimuutta, vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttämme toiminnassamme.

Toiminnallisesti veimme siis Muonion kuntaa eteenpäin, kuntastrategiamme viitoittamalla tiellä, vaikka muutoksia sekä projektien siirtymisiäkin jouduttiin tekemään. Voisi sanoa, että vuosi 2019 oli tältä osin suhteellisen onnistunut. Valtakunnalliset sekä maakunnalliset elinvoimaindikaattoritkin osoittavat, että muun muassa elinkeinoillamme on mennyt hyvin. Taloudellisesti peilattuna vuosi 2019 ei ollut kunnalle, valitettavasti, kuitenkaan yhtä menestyksekäs: teimme historiallisen huonon tilinpäätöstuloksen. Vuoden 2019 talousarvio laadittiin 50 000 euroa ylijäämäiseksi ja lopulta tilikauden alijäämää kertyi jopa 766 000 euroa. Meillä on kertynyt alijäämää euroa/asukas lähes 400 euroa, joka on lähes kuusi kertaa enemmän kuin vuonna 2018. Heikko tulos johtui useista tekijöistä. Vuoden 2019 aikana myönnettiin lisämäärärahoja 500 000 euron edestä, ja lisäksi sitovan tason ylityksiä tuli noin 200 000 euroa. Henkilöstön määrä on lisääntynyt, jonka seurauksena lomapalkkavaraus on myös kasvanut merkittävästi. Verotulokertymä

jäi arvioidusta tasosta. Poistojen määrä oli normaalia korkeampi, noin 1,1 milj.euroa, 370 000 euroa enemmän kuin talousarviossa. Vuosikate 121 euroa/asukas heikkeni huomattavasti suhteessa vuoteen 2018, jolloin se oli vielä 378 euroa/as. Lainanhoitokate heikkeni. Kuntamme omavaraisuusaste pieneni, joka on nyt jo alle 20 prosenttia, tämä tulkitaan heikoksi. Lainakantamme on vuoden 2019 jälkeen yli 3 400 euroa/asukas, kun se edellisenä vuonna oli noin 3130 euroa/asukas. On selvää, että niin sanotuilla uusilla kriisikuntamittareilla Muonion on otettava keltaiset valot tosissaan: meidän on oltava varuillaan ja valmiudessa korjaaviin askeliin kohti terveempää kuntakonsernin taloutta.

On selvää, että taloudellinen tilanteemme on haastava ja tulee haastamaan meitä lähivuosina samaan aikaan, kun kehittämistehtävämme eivät tule loppumaan. Kunnan veto- ja pitovoiman kannalta on oleellista edelleen jatkaa työtä kohti kuntastrategiamme tahtotilaa siitä, että olemme luonnollisesti vastuullinen, aidosti avoin ja onnellinen Muonio, jonka sydämessä on yrittäjyys, yhteistyökyky, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys. Ilman panostuksia kuntatyöhön emme puolestaan saa välineitä työskennellä kohti visiotamme. Tämän vuoksi tarvitsemme tulevina vuosina enemmän kuin koskaan päämäärätietoista kehittämistyötä suhteessa rakenteisiimme ja palveluihimme. Meidän on pohdittava tarkkaan, mihin euromme laitamme, mutta meillä on myös oltava riittävästi uskallusta ja kykyä nähdä kauemmas. On selvää, että tiivistä yhteistyötä meidän on kehittävä paitsi kuntamme sisällä, myös alueellisesti, seutukunnallisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Meidän on oltava avoimia eri verkostoille. Innovatiivisuudella, kuuntelevalla ja rakentavalla asenteella pidämme huolta siitä, että Muonio, niin kuntalaiset, yrittäjät kuin lomalaiset, voivat hyvin ja saavat kehittää sekä kehittyä tarpeidensa mukaan.

Kaikki ei tosin ole omissa käsissämme, vaan myös valtion taholta on muutoksia tapahduttava ja paljon odotamme muun muassa uudelta sote-valmistelulta sekä valtionosuustarkistelulta. Muonion kunta osallistuukin aktiivisesti Lapin maakunnan tulevaisuuden sote- ja terveyskeskuksen valmisteluun. Kun tätä kunnanjohtajan katsausta kirjoitan, valtakunnassa on julistettu poikkeustila koronavirus-epidemian vuoksi: tämä haastaa kuntalaisten hyvinvointia, mutta myös tulee jättämään ison loven niin elinkeinokenttäämme kuin kuntatalouteemme. Meidän on pystyttävä ennakoimaan ja valmistautumaan nyt, jotta turvaamme kuntalaisten terveyden, toimintomme sekä palvelumme, mutta samalla jo varauduttava ko. epidemian jälkeiseen aikaan, jonka loppulasku vaikuttaa olevan ison. Jälkityöstä emme me kunta tai yrityksemme selviä yksin, vaan tarvitsemme toistemme tukea, sekä valtakunnallisia ratkaisuja toipumiseen.

Kiitos kuluneesta vuodesta 2019 niin päättäjille, työntekijöille kuin johtoryhmällekin: jatketaan työtä kuntastrategiamme vision eteen yhdessä ja rohkeasti, toisiamme tukien, kuunnellen sekä auttaen.

Muoniossa 19.3.2020

Laura Enbuska-Mäki
Kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto

Luottamustoimet

Kunnanvaltuusto

pj	Hannaleena Huhtamäki
I vpj	Kosti Hietala
II vpj	Sakari Silén
	Mika Brännare
	Manu Friman
	Mikael Heikkilä
	Petteri Hirsikangas
	Aki Jauhojärvi
	Anne-Mari Keimiöniemi
	Jukka Korhonen
	Anneli Kuortti
	Matti Myllykangs
	Heikki Pöyskö
	Markku Rauhala
	Pentti Reponiemi
	Maria Roimaa
	Petri Sinikumpu

Kunnanhallitus

		vj
pj	Anne-Mari Keimiöniemi	Markku Rauhala
I vpj	Petteri Hirsikangas	Juha Niemelä
II vpj	Manu Friman	Hekla Muotka
jäsen	Minna Back-Tolonen	Mikael Heikkilä
	Jukka Korhonen	Ulla-Maija Kangosjärvi
	Anneli Kuortti	Kari Malila
	Heikki Pöyskö	Pirkko M. Rauhala

Tarkastuslautakunta

pj	Pentti Reponiemi	Tuija Muotka
vpj	Mika Brännare	Pekka Veisto
jäsen	Raija Lehtimäki	Kari Oja
	Kreetta-Kaisa Mäkelin	Elina Niemelä-Muotka
	Pirjo A. Rauhala	Joel Vikström
	Teuvo Tolvanen	Johanna Lapinoja

Keskusvaalilautakunta

pj	Teuvo Tolvanen
vpj	Raija Lehtimäki
jäsen	Ona Rauhala
	Tellervo Reponiemi
	Pekka Veisto
vj	Joel Vikström
	Ulla-Maija Kangosjärvi
	Pekka Seppänen
	Helena Soutukorva
	Pauli Kuru

Elinkeinolautakunta

pj	Jukka Korhonen	Satu Mäkinen
vpj	Mikael Heikkilä	Pekka Veisto
jäsen	Manu Friman	Katja Muotka
	Heikki Pöyskö	Kati Sirkka
	Pirkko M. Rauhala	Timo Keimiöniemi
	Ritva Saarensalmi	Sakari Silén
	Sanna Pietikäinen	Pirjo Brännare

Sivistyslautakunta

pj	Petri Sinikumpu	Raimo Alaoja
vpj	Mikael Heikkilä	Tommi Taimi
jäsen	Aki Jauhojärvi	Katja Muotka
	Emma Lehtonen	Maria Roimaa
	Markku Rauhala	Elina Korhonen
	Ritva-Liisa Ahoniemi	Kari Malila
	Jenni Pekonen	Matti Myllykangas

Sosiaalilautakunta

pj	Sakari Silén	Aapo Holck
vpj	Petteri Hirsikangas	Teemu Taulavuori
jäsen	Anne Nykänen	Tapio Pieskä
	Elina Niemelä-Muotka	Ona Rauhala
	Markku Rauhala	Airi Sinikumpu
	Maria Roimaa	Emma Lehtonen
	Teuvo Tolvanen	Johanna Lapinoja

Tekninen lautakunta

pj	Mika Brännare	Pekka Veisto
vpj	Hekla Muotka	Aki Jauhojärvi
jäsen	Jari Makkonen	Johanna Jäntti
	Mirja Metsola	Minna Back-Tolonen
	Pirkko M. Rauhala	Rami Kurhela
	Rami Rauhala	Johannes Rauhala
	Juha Särkijärvi	Ritva-Liisa Ahoniemi

Yhtenäiskoulun johtokunta

pj	Johanna Jäntti	Anne Nykänen
vpj	Pirjo Brännare	Aapo Holck
jäsen	Jari Muotka	Voitto Rauhala
	Heidi Ylitalo	Heikki Pöyskö
	Reijo Suomaa	Kati Sirkka
	Jouni Sykkö	Petteri Hirsikangas
	Leena-Kaisa Vuollo	Jaana Rossi

Lukion johtokunta

pj	Arto Huhtamäki	Jari Rossi
vpj	Jukka Korhonen	Elina Korhonen
jäsen	Sirkka Kalliainen	Eliisa Soutukorva
	Piia Niemelä	Pekka Veisto
	Marianne Ranta	Petri Sinikumpu
	Voitto Rauhala	Johanna Lapinoja
	Hekla Muotka	Jaana Korhonen

Isäntäkunnan toimielimet

Maaseutulautakunta

		vj
pj	Juha Hettula	Vilho Molkoselkä
I vpj	Hannu Ranta	Birgitta Eira
II vpj	Markku Rauhala	Hanna Roimaa
jäsen	Maija Linnala	Leena Vanhatalo
	Kati Peltovuoma	Pentti K. Keskitalo
	Hanne Tapojärvi-Lompolo	Reino Kangosjärvi
	Juha Toivola	Aaro Granrot

Kirjastoauton johtokunta (6 – Muonio 2)

edustaja	Pirkko M. Rauhala	Reija Niemelä
	Helena Soutukorva	Mikael Heikkilä

Ympäristöterveydenhuollon jaosto (isäntäkuntana Sodankylä, 7 – Muonio 1)

edustaja	Matti Myllykangas	Hannaleena Huhtamäki

Kuntien yhteiset toimielimet

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian yhtymävaltuusto

jäsen	Matti Myllykangas	Raija Lehtimäki
	Pekka Veisto	Aapo Holck

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän yhtymävaltuusto

jäsen	Soile Pöyhtäri	Pirjo A. Rauhala
	Pirkko M. Rauhala	Heidi Ylitalo

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous

edustaja	Petri Sinikumpu	Pirkko M. Rauhala

Lapin liiton edustajainkokous

edustaja	Kosti Hietala	Hannaleena Huhtamäki

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto

jäsen	Kosti Hietala	Tapio Pieskä
	Petteri Hirsikangas	Juha Niemelä

Suomen Kuntaliiton kuntapäivät

edustaja	Anne-Mari Keimiöniemi	Hanna-Leena Huhtamäki

Tornionlaakson Neuvosto

edustaja	Juha Niemelä	Sakari Silén
	Kosti Hietala	Aki Jauhojärvi

Lapin urheiluopistosäätiö

jäsen	Jukka Korhonen	Reino Holck

1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 213 104 euroa. Myyntituotot ylittyivät 89 000 ja maksutuotot 30 000 euroa, tuet ja avustukset ylittyivät 46 000 ja muut toimintatuotot 47 500 euroa. Myyntituotoissa ylittyi eniten valtiolta saatava rintamaveteraanien kotona annettaviin palveluihin myönnetty määräraha. Maksutuotoissa ylittyivät vanhustyön ja kotipalvelun hoitomaksut. Tuet ja avustukset kohdassa EU-tuet kunnan kehittämisprojekteihin toteutuivat suurempana, koska kaikkia hankkeita ei ollut budjetoitu talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Ulkoiset toimintakulut ylittyivät myönnettyjen lisämäärärahojen jälkeen 100 500 euroa. Valtuusto myönsi yhteensä 495 155 euroa lisämäärärahoja käyttötalouteen, jotka katettiin tuloslaskelman tulorahoituksella. Perus- ja erikoissairaanhoidon kustannuksiin myönnettiin 300 000 ja ikäihmisten palveluasumisen henkilöstölisäyksiin 261 500 euroa lisämäärärahaa. Myönnettyjen lisämäärärahojen jälkeen palveluiden ostot toteutuivat 103 prosenttia, noin 332 500 euroa yli budjetoidun. Eniten palveluiden ostoissa ylittyivät vammaispalveluiden ostot kuntayhtymiltä (108 000 e), ict-palvelut (92 000 e) ja vanhusten laitos- ja palveluasumisen hoidon kustannukset muualla kuin kotikunnassa (83 500 e). Lisääntyneen henkilöstön johdosta lomapalkkavarausta kirjattiin lisää noin 92 000 euroa. Käyttötalouden sitovan tason ylityksiä oli yhteensä noin 192 500 euroa.

Verotulot alittuivat 143 750 euroa ja valtionosuudet ylittyivät 71 750 euroa. Verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton hankaluuksista johtuen vuoden 2019 verotulokertymät eivät toteutuneet arviodulla tavalla. Valtionosuuksissa kunnille maksettiin peruspalvelujen valtionosuuksien lisäys liittyen kilpailukykysopimuksen toteuttamisesta aiheutuvan kaksinkertaisen vähennyksen huomioon ottamiseen. Lisäys oli tarkoitus ensin maksaa vuoden 2020 valtionosuuksien yhteydessä, mutta sen maksatus aikaistettiin vuodelle 2019 osin kuntien heikon verotulokertymän johdosta.

Vuosikatteeksi muodostui ylijäämää 278 776 euroa, 52 239 euroa enemmän kuin talousarviossa ja edelliseen vuoteen verrattuna vuosikate huononi 590 250 euroa.

Tilikauden poistot ylittyivät noin 374 000 euroa. Poistojen määrää nosti erityisesti se, että terveyskeskuksen peruskorjattuja osia purettiin talousarviovuoden aikana samalle paikalle rakennettavan uuden hyvinvointikeskuksen takia ja kiinteistön tasearvoa kirjattiin alas vuosipoistojen lisäksi 223 300 euroa (v.2018 noin 230 000 euroa). Lisäksi kunnan vuosipoistojen määrä kasvoi suuremmaksi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Investointien toteutumisaste oli 54 prosenttia. Hankekohtaisia ylityksiä oli noin 56 500 euroa. Talousarviovuoden merkittävin investointihanke oli hyvinvointikeskuksen rakentaminen, joka toteutettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella.

Tilinpäätöksestä puuttuu tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen Lapin Sairaanhoitopiirin ilmoittama ensihoidon kustannusten vuoden 2019 tasauslasku 41.559,21 euroa.

1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2015 talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2015-2018. Ohjelmaa on päivitetty vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Taloutta pystyttiin tasapainottamaan niin että vuoden 2017 lopussa alijäämää oli taseessa vain 35 659 euroa. Vuonna 2018 alijäämä kasvoi 156 814 euroon ja vuoden 2019 lopussa kattamatonta alijäämää on 922 348 euroa.

Hyvinvointikeskuksen valmistuminen vuoden 2019 lopussa paransi kunnan valmiutta tuottaa laadukkaampia sosiaali- ja terveyspalveluja niin kuntalaisille kuin laajemmallekin asiakassegmenteille. Valtuusto linjasi vuoden 2020 talousarvion käsittelyn yhteydessä kunnan tärkeimmäksi investointihankkeeksi ikäihmisten palveluasumisyksikön rakentamisen. Hankkeen kustannusarvioksi hyväksyttiin 3,5 milj.euroa vuosille 2020 ja 2021. Vuoden 2019 aikana käynnistynyt rivitalohanke kirkonkylälle pyritään toteuttamaan yksityisen toimijan avulla. Kunnan omistamisen kiinteistöjen heikko kunto ja niiden vaatimat korjaukset vaativat merkittävää taloudellista satsausta tulevina vuosina. Kunnan vesihuoltolaitoksen taloudellinen tervehdyttäminen ja yli neljäkymmentä vuotta vanhan kirkonkylän vesijohtoverkoston ylläpitäminen ja saneeraaminen ovat myös merkittäviä talousarvio- ja suunnitelmavuosien hankkeita. Useiden taloudellisesti merkittävien hankkeiden investoinnit aiheuttavat merkittävän riskin kunnan lisävelkaantumiseen.

Kunta on panostanut elinkeinotoimeen mm. lisärekrytoinneilla ja pyrkii yhä paremmin kehittämään ja kasvattamaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä yrittäjien kanssa. Kaavoituksella pyritään luomaan edellytykset kunnan elinvoimaiselle yritystoiminnalle. Sähköisten palveluiden lisääntyminen muuttaa palvelurakenteita ja edesauttaa omalta osaltaan palveluiden ja informaation ajantasaisempaa ja monipuolisempaa tiedon välitystä.

Maaliskuussa 2020 Suomessa on saatettu voimaan maailmanlaajuisen pandemian aiheuttaneen koronaviruksen (Covid-19) johdosta poikkeustila. Kuntaliiton arvion mukaan epidemia tulee aiheuttamaan kunnille kokonaisuudessaan vähintään 1,5 miljardin euron kustannukset. Kunnallis- ja yhteisöverotulojen arvioidaan romahtavan yli 700 milj. euroa, sote-menojen kasvu tulee heikentämään kuntataloutta ainakin 400 milj.euroa, maksu- ja myyntituottojen pieneneminen vähentää kuntien tuloja noin 200 milj.euroa. Kuntakohtaisten vaikutusten arviointi on tässä vaiheessa vielä vaikeaa, vaikutukset tulevat riippumaan siitä, kuinka kauan poikkeusolot jatkuvat. Kustannuksien suuruus riippuu siitä, joudutaanko henkilökuntaa lomauttamaan ja/ tai rekrytoimaan lisää, paljonko poikkeusoloista aiheutuu ylitöitä, lomien siirtoa ja sairauspoissaoloja. Muonion kunnassa Marjapaikan ja Ojusniityn palvelukeskukseen on perustettu hoivaosasto, joihin on siirretty terveyskeskuksen vuodeosastolta potilaita, jotta terveyskeskus voi varautua mahdollisesti lisääntyvään infektiopotilaiden määrään. Koronavirusepidemia tulee vaikuttamaan todella paljon myös yritystoimintaan ja sen lamaantumiseen ja sitä kautta merkittäviin negatiivisiin vaikutuksiin yksittäisen kunnan kohdalla.

Kriisin vaikutus tulee näkymään konkreettisesti heti kuntien verotilityksien pienenemisenä. Valtio on alustavasti luvannut menetettyjen verotulojen kompensaatiota valtionosuuksien maksatuksissa. Kriisin avuksi ja ratkaisemiseksi on saatava valtion kohdennettua rahallista tukea sekä hallituksen päätöksiä siitä, että kuntien uusista tehtävistä ja lisävelvoitteista pidättäydytään. Kuntatalous on ollut kriisissä jo ennen koronavirusepidemiaa. Vuoden 2019 tilinpäätös oli alijäämäinen 225 kunnassa.

1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötuloslaskelma

Koko henkilöstö

Kunnan palkkaaman henkilöstön määrä 31.12. on 220,5, joista vakituisia on 153,5 ja määräaikaisia 67. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstö on lisääntynyt 13 henkilöä. Sosiaalitoimen osalta myös henkilökohtaiset avustajat on laskettu mukaan henkilöstö-määrään.

	yleishallinto + elinkeinotoimi	sosiaalitoimi	sivistystoimi	tekninen toimi	yhteensä
2015	33	64	77	16	190
2016	30	62,5	73	14	182,5
2017	30,5	59	83	19	191,5
2018	26,5	73	91	17	207,5
2019	26,5	85,5	90,5	18	220,5

Vakinainen henkilöstö

Kunnassa 31.12. vakinaisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden keski-ikä oli 47,1 vuotta. Naisten keski-ikä on 47,4 ja miesten 45,4 vuotta. Vakituisen henkilöstön osalta suurin ikäryhmä on 50-59 –vuotiaat. Yli 60 vuotiaita on 23 henkilöä ja alle 40 vuotiaita 44,5 henkilöä.

Ikäryhmät	alle 24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	yli 60
naiset	4	8	9	14	20	12	20,5	23,5	19
miehet	1	2	2	4,5	1	2	5	2	4

Kunnasta on siirrytty pääasiassa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osa-aikaeläkkeille. Vuonna 2019 eläkkeelle siirtyi 6 henkilöä, irtisanoutui 4 henkilöä, irtisanottiin 1 sekä 10 henkilöä vakinaistettiin.

Käyttötalousmenoista vuonna 2019 palkkausmenojen osuus oli 39,7 % kun se edellisenä vuonna oli 39,9 %.

Vuoteen 2018 verrattuna palkkausmenot kasvoivat noin 255 000 euroa. Kunnan palkat ja henkilöstökulut vuosina 2017-2019 ovat seuraavat:

	2017	2018	2019
varsinaisten palkat	5 352 474	5 503 638	5 734 989
sijaisten palkat	531 493	606 277	634 072
työllistettyjen palkat	146 007	107 432	81 487
jaksotetut palkat ja palkkiot	-6 632		90 223
kokouspalkkiot	34 484	61 193	47 830
luontaisedut	28 537	28 139	29 828
omais- ja perhehoidon palkkiot, vammaisavustus	205 789	230 132	228 003
sairaus- ja tapaturmakorvaukset	-60 115	-70 744	-104 918
	6 232 037	6 466 068	6 741 514
sosiaaliturvamaksut	64 756	53 265	48 562
eläkevakuutusmaksut	1 037 990	1 052 138	1 078 927
eläkemenoperusteinen maksu	253 296	363 177	386 440
varhe-maksu	45 597	53 744	13
tapat./tyött.vakuutusmaksut	180 697	150 982	139 059
jaksotetut eläkekulut	-1 364	-335	126
jaksotetut sos.vak kulut	-404	-79	37
	1 580 569	1 673 306	1 653 164
yhteensä	7 812 606	8 139 374	8 394 678

Kunnan 2308 asukkaalle vuoden 2019 aikana tuottaman palvelun henkilöstökustannukset ovat 3 637 euroa asukasta kohden. Edellisenä vuonna vastaava kustannus oli 3 534 euroa per asukas.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön 49 §:n mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Kunnanhallitus on hyväksynyt kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 4.11.2019.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisvaltaisesta järjestämisestä vastaa kunnanhallitus.

Sisäinen valvonta jaetaan sisäiseen tarkkailuun ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Sisäinen tarkkailu edellyttää täsmällisiä valtuuksien ja vastuiden määrityksiä sekä kattavia laskenta- ja raportointijärjestelmiä. Sisäisestä tarkkailusta vastaa kukin esimies.

Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa tarjoamalla objektiivisen, riippumattoman ja järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäinen tarkastus on aktiivista, järjestelmällistä ja avointa toimintaa, jossa tarkastuksen kohde tietää suorituksensa oleva arvioinnin kohteena. Tarkastuksen kohteena ovat toimintalinjaukset, -periaatteet, resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen. Sisäinen tarkastus tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia menettelyjä, joiden mukaisesti tunnistetaan, luokitellaan, arvioidaan ja mitataan merkittävimmät riskit sekä määritellään toimintatavat niiden välttämiseksi, hallitsemiseksi ja raportoimiseksi. Tällöin on otettava huomioon sisäiset ja ulkoiset riskit, niiden mitattavuus sekä eri riskiluokat. Omaisuuden, toiminnan ja henkilöstön vakuuttaminen on osa riskienhallintaa ja on huolehdittava, että vakuutukset ovat ajan tasalla. Riskejä voidaan luokitella esimerkiksi strategisiin riskeihin, toimintariskeihin, henkilöriskeihin sekä toimitilariskeihin. Muonion kunnan riskikartoittaminen on tehty riskilomakkeeseen, jossa johtoryhmä on arvioinut toimipisteensä merkittävät riskit ja esittänyt näihin liittyvät toimenpiteet.

Vuoden 2019 riski arvioinnissa strategisista riskeistä yleishallinto arvioi isoimmaksi kestävän talouden ja investointien hallinnan. Toiseksi merkittävimmiksi riskeiksi nousivat ympäristön ennakoimattomuus ja arvaamattomuus kunnan toimintaedellytysten varmistamisessa, sopeutuminen lakimuutoksiin ja – asetuksiin, ennakkovaikutusten heikkouden, omistajaohjauksen ohuuden sekä valmius- ja varautumissuunnittelun. Sivistystoimessa muokkaukset lainsäädännössä, erityisesti pakollinen toinen aste ja muutokset rahoituksessa, nähdään olevan kohtalaisen iso riski. Sosiaalitoimi arvioi yhtä haastavaksi (2) niin lakimuutoksiin sopeutumisen kuin toimintaympäristön ennakoimattomuuden ja muutoksen. Teknisessä yksikössä kestävä talous ja investointien hallinta nähtiin

isoimpana strategisena riskinä. Ympäristöriskit, valmius- ja varautumissuunnittelu, sopeutuminen muun muassa lakimuutoksiin nostettiin kohtalaisiksi riskeiksi.

Yleishallinnossa ja sivistystoimessa tunnistettiin, että etenkin organisaation haavoittuvuus (järjestelmät, muutokset, tietoturva) ja sopimuksien hallinta ovat keskeisiä toiminnallisia riskejä, niin ikään sosiaalitoimessa tietoturvan vaarantuminen nähdään kohtalaisena riskinä. Teknisessä toimessa suurimmaksi riskiksi arvioidaan vesilaitoksen toiminnallinen kantokyky ja tekninen käyttöikä.

Kaikki hallintokunnat nostivat merkittävimmiksi riskeikseen henkilöstöriskit. Osaaminen, tiedon välittäminen, sijaisuusjärjestelyt, dokumentaatio, rekrytointiprosessit, palkkauslinjaukset, työtehtävien liiallinen keskittyminen, särkymävara, sisäinen viestintä, henkilöstön pysyvyys ja ohut henkilöstörakenne nousevat vahvasti esiin. Vuonna 2019 päätettiin, että kunnassa aloitetaan laajamittainen organisaatiouudistus sekä työhyvinvointihanke. On selvää, että em. toimenpiteet ovat ajankohtaisia Muonion kunnassa.

Toimitilariskeistä yleishallinnosta merkittävimmäksi arvioitiin korjausvelan kasvaminen kestämättömäksi. Toimitilaohjelmassa onnistuminen tulee olemaan avainasemassa em. riskienhallinnassa. Sivistystoimessa etenkin esikoulurakennuksen käyttöikä on keskeinen huoli sekä epäkäytännölliset ja kustannustehottomat tilaratkaisut, esimerkiksi päiväkotikiinteistön suhteen. Sosiaalitoimessa huolta herättää työskentelyolosuhteet ja tilojen riittävyys. Teknisessä toimessa merkittävänä riskinä nähdään korjausvelan kestämätön kasvu sekä toimitilaohjelman toimivuus.

Viimeistellessämme alkuvuonna 2020 tilinpäätöstä vuodelta 2019 elämme valtakunnassa poikkeusolojen aikaa, kun koronavirusepidemia haastaa myös Suomen kansalaisten hyvinvointia, turvallisuutta sekä terveyttä. Kuntien elinkeinotoimijat ovat isoissa haasteissa. Koronaepidemialla arvioidaan olevan vähintään -1,5 miljardin euron vaikutus kuntatalouteen vuonna 2020: muun muassa kunnallisverotulot pienenevät merkittävästi, yhteisöveron tuotto pienenee, sote-menot kasvavat sekä maksu- ja myyntituotot pienenevät. Kunnat ovat täysin uuden ja epävarman edessä, ja kevät 2020 tullaan monissa kunnissa muistamaan epidemian valmius- ja varautumistoimien aikana. Varautuminen on hieman erilaista riippuen esimerkiksi kunnan ikä- ja elinkeinorakenteesta. Muoniossa, jossa eräs keskeinen elinkeinojen kivijalka on kansainvälinen ja kansallinen matkailu sekä väestön keski-ikä on suhteellisen korkea, varautumis- ja valmiustoimet ovat myös ominaispiirteemme huomioivaa. Haasteemme, heikkoutemme sekä vahvuutemme on jo käynyt ilmi parin viikon ko. kovassa koulussa: paljon tulemme tästä keväästä oppimaan. On selvää, että vuonna 2020-2021 tulemme panostamaan entistä tietoisemmin sekä voimakkaammin valmius- ja varautumissuunnitelmiimme sekä erilaisiin skenaarioharjoituksiin.

Strategiset riskit

Esim. toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat riskit
palvelutarpeisiin liittyvät merkittävät muutokset
palvelujen vaihtoehtoisiin järjestämistapoihin liittyvät riskit
kunnan tulopohjassa tapahtuvat muutokset
suuronnettomuudet
ympäristöriskit
asukkaiden terveyteen kohdistuvat uhat

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
YLEISHALLINTO				
Ympäristön ennakoimattomuus ja arvaamattomuus kunnan toimintaedellytysten varmistamisessa	Organisaation lamaantuminen, valmistelu niukoista resursseista, kunnan kehittämistyö sakkaa	2	Aktiivisena mukana valtakunnallisessa sekä maakunnallisessa valmistelussa, työryhmäaktiivisuus resurssien mukaan.	2020-2021
Sopeutuminen lakimuutoksiin ja – asetuksiin, vaatimusten täyttäminen	Resurssien lisääminen, lakisääteisten palveluiden turvaaminen, kunnan kehittämistyö sakkaa	2	Koulutukset ja tiedonhankinta, koulutus- ja kouluttautumissuunnitelma	2020-2021
Kestävä talous ja investointien hallinta	Kriisiytyminen, kriisikunta, negatiivinen talouskierre, kehittämistyö sakkaa	3	Tasapainoinen taloussuunnittelu, talouden tasapainottamissuunnitelma, "punaisten valojen välttäminen"	2020
Ennakkovaikutusten heikkous, vähäinen seuranta ja arviointi	Lyhytjänteiset ja nopeat ratkaisut, "tulipalojen sammuttelu", kokonaisvaltainen hallinta ja kehittäminen hukassa	2	Evauksen tehostaminen (vrt. talousarvion tavoitteet)	2020-2021
Omistajaohjaus	Kustannusten hallinta, päätöksenteko etääntyy ja karkaa, kokonaisuuksien yhteensovittaminen, avoimuus, omistajan tahtotila	2	Konserniohje-asiakirja, konsernivalmistelu osana organisaatiouudistusta (omistajapolitiikan terävöittäminen)	2020-2021
Valmius- ja varautumissuunnittelu, häiriötilanteisiin varautuminen	Kokonaisuuksien hallinnan menettäminen, tilanteiden kriisitytyminen, viestintä, ajantasainen tilannekuva ja toimintamallit, ydinporukka ei ole ajantasalla	2	Aktiivinen osallistuminen ko. tilaisuuksiin sekä koulutuksiin, osallistava asiakirjojen päivittäminen	2020-2021
Toimintaohjelmien puute ja yhteensovittaminen	Yhteensovittaminen haasteet, toiminnat eriytyy, vuorovaikutus ja strategisen toiminnan puuroutuminen	1	Organisaatiouudistus	2021-2022
SIVISTYSTOIMI				
Muutokset lainsäädännössä, erityisesti pakollinen toinen aste ja muutokset rahoituksessa.	Kustannusten hallinta, lukion ja ammattiopiston tulevaisuus.	2	Suunnittelu ja koulutuksiin osallistuminen	2020-2021
Kirjastoauton rahoituksen poistuminen, jos Kautokeino jäisi pois.		1	Hyvä yhteistyö ja palvelut, korvaavien rahoituslähteiden kartoitus.	2021-2022
SOSIAALITOIMI				
Sopeutuminen lakimuutoksiin ja – asetuksiin, vaatimusten täyttäminen	Lakisääteisten palveluiden vaaraantuminen, kehittämistyön vaikeutuminen, kustannusten nousu.	2	Koulutukset ja tiedonhankinta, koulutus- ja kouluttautumissuunnitelma	2020-2021

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
SOSIAALITOIMI				
Toimintaympäristön ennakoimattomuus ja arvaamattomuus.	Organisaation lamaantuminen, kehittämistyö tyrehtyy, lakisääteisten palveluiden vaaraantuminen, kustannusten nousu.	2	Aktiivisesti mukana seutukunnallisessa ja maakunnallisessa valmistelussa. Tiedonhankinta.	2020-2021
TEKNINEN TOIMI				
Valmius- ja varautumissuunnittelu, häiriötilanteisiin varautuminen (sis. Vesi- ja energiahuolto)	Epäjärjestys häiriötilanteissa.	2	Aktiivinen osallistuminen ko. tilaisuuksiin sekä koulutuksiin, osallistava asiakirjojen päivittäminen, vuosittainen häiriötilanteiden harjoittelu rutiiniksi.	2020-2021
Ympäristöriskit	Epidemiat, tulvat, ilmastonmuutos ja ennakoimattomuus, imagoriskit & elinkeinoihin kohdistuvat riskit, taloudelliset riskit ja sanktiot	2	Varautuminen, tiedottaminen, neuvonta, kuntalaisten koulutukset/tilaisuudet	2020-2021
Kestävä talous ja investointien hallinta	Toimimattomat, epätervelliset toimitilat, infran toimimattomuus (veden saanti, jäteveden poisjohtaminen, liikenneväylät)	3	Investointien priorisointi/karsiminen/harkinta	2020
Sopeutuminen lakimuutoksiin ja – asetuksiin, vaatimusten täyttäminen	Vaikutukset ympäristöön, lainnoudattaminen ja kansalaisten tasavertainen kohtelu	2	Koulutukset ja tiedonhankinta, koulutus- ja kouluttautumissuunnitelma, tiedottaminen	2020-2021

Toimintariskit

Esim. häiriöt toiminta- ja työketjuissa
tietoturvallisuusriskit
laiteturvallisuusriskit
sopimustoiminnan riskit

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Riski	**Pahimmat seuraukset**	**Riski-luokka**	**Riskiin varautuminen**	**Tot.aika-taulu**
YLEISHALLINTO				
Organisaation haavoittuvaisuus - järjestelmät, muutokset, tietoturva	Omistajuus hukassa, tietoturva pettää, vastuut ja velvollisuudet hukassa, eri toimijat sekä roolit epäselvät	2	Yhteistyö ja suunnittelu LapIT:n kanssa, organisaatiouudistus ja prosessitarkastelu	2020-2021
Sopimuksien hallinta, täytäntöönpano ja seuranta	Toiminnan katkokset, vastuut hukassa, resurssia hukkaantuu, kunnan lakisääteisten velvotteiden tahaton laiminlyönti	2	Organisaatiouudistus ja prosessitarkistelu	2020-2021

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
SIVISTYSTOIMI				
Sopimuksien hallinta, täytäntöönpano ja seuranta	Resurssien epätarkoituksenmukainen käyttö. Kustannukset.	2	Prosessitarkastelu, kouluttaminen, muiden toimijoiden toiminnan seuraaminen ja muilta oppiminen.	2020-2021
Tietoteknisten järjestelmien ylläpito ja tietoturva.	Kuormittavuus ja moninaisuus, resurssien käyttö.	2	Tilanteen säännöllinen arviointi.	2020-2021
SOSIAALITOIMI				
Tietoturvan vaarantuminen	Tietoturva pettää, vastuut ja velvollisuudet hukassa, eri toimijat sekä roolit epäselvät. Asiakkaiden tietoturva vaarantuu.	2	Henkilöstön tietoturvatietoisuus, koulutus. Yhteistyö LapIT:n kanssa.	2020-2021
TEKNINEN TOIMI				
Vesilaitoksen toiminnallinen kantokyky ja tekninen käyttöikä	Epidemiat, korjausvelan kasvaminen hallitsemattomasti ja kestämättömäksi, toiminnan kehittäminen	3	Toteutettavat investoinnit, yhtiöittämisselvittely	2020
Rakennusvalvonnan prosessi ja ohuet resurssit	Investoinnit laahaavat tai hyytyvät, investoijat vetäytyvät, kuntalaiset valitsevat asuinpaikkansa muualta	2	Organisaatiouudistus ja prosessitarkistelu	2020-2021

Henkilöriskit

Esim. terveysriskit
turvallisuusriskit
henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus
osaamistason heikkeneminen
avainhenkilön menettäminen
potilasturvallisuusriskit

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
YLEISHALLINTO				
Osaaminen, tiedon välittäminen ja siirtäminen, sijaisuusjärjestelyt, dokumentaatio	Tieto ei kulje ja viestintäepäselvyydet johtavat organisaation lamaantumiseen sekä konflikteihin, työtehtävien muutokset haastavia, oppiva organisaatio ei toteudu. Työnantajan tiedot keskitetysti sekä saatavilla, tieto ei ole saatavilla/saavutettavissa	2	Organisaatiouudistus, prosessitarkistelu ja työhyvinvointihanke	2020-2021

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
YLEISHALLINTO				
Rekrytointiprosessien sekä palkkauksen linjaukset	Palkkausjärjestelman avoimuus sekä hallintokunnat ylittävä vertailtavuus epäselvää, henkilöstön työhyvinvointiin vaikutukset	3	Henkilöstöhallinnon projektit (vrt. talousarvio)	2020
Avainhenkilöt ja työtehtävien liiallinen keskittyminen	Särkymävara ohut, työprosessien lamaantuminen, tieto yksittäisten työntekijöiden varassa	3	Henkilöstöhallinnon projektit (vrt. talousarvio), työhyvinvointihanke, organisaatiouudistus	2020
Henkilöstön särkymävara	Katkokset, lamaantuminen, vähäisten resurssien uudelleen keskittäminen	3	Henkilöstöhallinnon projektit (vrt. talousarvio), työhyvinvointihanke, organisaatiouudistus	2020
Sisäinen viestintä	Tieto ei kulje ja epäselvyydet, hallintokuntarajat liian erityneet, "met ja tet ja nuoki vielä", "ei kuulu mulle"	3	Organisaatiouudistus ja prosessitarkistelu, työhyvinvointihanke	2020
SIVISTYSTOIMI				
Rekrytointi ja henkilöstön pysyvyys.	Joihinkin tehtäviin valtakunnallisesti vaikea rekrytoida, asuntokysymys, työviihtyvyys.	3	Rekrytoinneista tiedottaminen, tehtävien muokkaaminen houkutteleviksi, asunnon hankkimisessa avustaminen, työhyvinvointihanke.	2020
SOSIAALITOIMI				
Henkilöstön särkymävara	Palvelujen katkokset ja lakisääteisten aikarajojen ylittyminen.	3	Organisaatio- ja prosessitarkastelu, työhyvinvointihanke	2020
Osaaminen, tiedon välittäminen ja siirtäminen, sijaisuusjärjestelyt, dokumentaatio	Lakisääteisten palvelujen järjestäminen ja asiakkaiden oikeuksien vaarantuminen. Kustannustason nousu turvauduttaessa ostopalveluihin.	3	Työalamukaiset koulutukset, rekrytointi.	2020
Rekrytointi ja henkilöstön pysyvyys.	Lakisääteisten palvelujen järjestäminen ja asiakkaiden oikeuksien vaarantuminen. Kustannustason nousu turvauduttaessa ostopalveluihin.	3	Organisaatio- ja prosessitarkastelu, työhyvinvointihanke. Laadukkaat työolosuhteet ja vertailukelpoinen palkkaus.	2020
TEKNINEN TOIMI				
Osaaminen, tiedon välittäminen ja siirtäminen , sijaisuusjärjestelyt, dokumentaatio	Ei pystytä tuottamaan tarvittavia palveluita, tehdään päällekkäistä työtä	3	Työalamukaiset koulutukset, rekrytointi.	202
Henkilöstörakenne on ohut	Äkilliset poistumiset ja tästä aiheutuvat katkokset palveluiden tuotannossa	3	Toimivat sijaisjärjestelyt	2020
Osaavan henkilöstön pysyvyys	Ei pystytä tuottamaan tarvittavia palveluita.	3	Henkilöstön sitouttaminen; ajantasainen palkkaus, edut (liikuntasetelit, koulutus, joustava työaika), työilmapiirin kehittäminen	2020

Toimitilariskit

Esim. tilojen esteettömyys
tilojen kunto, työskentelyolosuhteet
paloriskit
sisäilmariskit
rikosturvallisuusriski
korjaus- ja rakennustyöt
lääkkeiden, kemikaalien ja kaasujen säilytys

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski-luokka	Riskiin varautuminen	Tot.aika-taulu
YLEISHALLINTO				
Korjausvelan kasvaminen kestämättömäksi	Tilojen poistaminen käytöstä, tilat eivät terveellisiä, tulipalojen sammuttelu ja holtittomat investoinnit	3	Toimitilaohjelma, pitkäntähtäimen suunnitelmien laatiminen ja noudattaminen, päätöksien toimeenpano	2020
Toimitilaohjelma	Ratkaisut eivät tue kunnan elinkeinojen kehitystä eikä hyvinvoinnin edistämistä, eikä palvelutuotannon kohtuullista hihtakehitystä, ratkaisut eivät tue eri tarpeita	2	Käyttäjät huomioiva toimitilaohjelma ja täytäntöönpano	2020-2021
SIVISTYSTOIMI				
Toimitilojen tuleminen käyttöikänsä päähän (esikoulu)	Tilojen poistaminen käytöstä ennen kuin korvaavia tiloja on.	3	Yhteistyö toimitilasuunnittelussa	2020
Epäkäytännölliset ja kustannustehottomat tilaratkaisut (päiväkoti)	Työviihtyvyys vaikeasti rekrytoitavissa tehtävissä. Rajallisen henkilöresurssin kankea käyttö.	3	Pitkän tähtäimen kustannustehokas suunnittelu.	2020
SOSIAALITOIMI				
Työskentelyolosuhteet ja tilojen riittävyys.	Työskentelyn tehokkuus laskee. Rekrytointi vaikeutuu, lakisääteisten aikarajojen ylittyminen, kustannusten nousu.	3	Laadukkaat työskentelyolosuhteet. Toiminnan mahdollistavat tilaratkaisut.	2020
TEKNINEN TOIMI				
Korjausvelan kasvaminen kestämättömäksi	Tilojen poistaminen käytöstä, tilat eivät terveellisiä, tulipalojen sammuttelu ja holtittomat investoinnit	3	Toimitilaohjelma, pitkäntähtäimen suunnitelmien laatiminen ja noudattaminen, päätöksien toimeenpano	2020
Toimitilaohjelma	Ratkaisut eivät tue kunnan elinkeinojen kehitystä eikä hyvinvoinnin edistämistä, eikä palvelutuotannon kohtuullista hihtakehitystä, ratkaisut eivät tue eri tarpeita	2	Käyttäjät huomioiva toimitilaohjelma ja täytäntöönpano	2020-2021

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot)

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
Toimintatuotot	2 961	2 975
Toimintakulut	-20 673	-19 950
Toimintakate	-17 713	-16 975
Verotulot	8 856	8 650
Valtionosuudet	9 166	9 228
Rahoitustuotot ja –kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	7	12
Korkokulut	-36	-44
Muut rahoituskulut	-3	-3
Vuosikate	279	869
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 074	-1 020
Tilikauden tulos	-795	-151
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	30	30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-766	-121
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / toimintakulut %	14,3 %	14,8 %
100* Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate / Poistot %	26 %	85,2 %
100*Vuosikate / Poistot ja arvonalennukset		
Vuosikate € / asukas	121 €	378 €
Asukasmäärä	2308	2302

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	279	869
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-8	-49
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 574	- 875
Rah.osuudet invest. menoihin	12	30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9	110
Toiminnan ja invest. rahavirta	-283	85
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-16
Antolainojen vähennykset	26	12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-906	-943
Lyhytaikaisten lainojen muutos	100	400
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut. Saamisten muutos	168	-129
Korottomien velkojen muutos	-230	318
Rahoituksen rahavirta	658	-358
Rahavarojen muutos	**375**	**-273**
Rahavarat 31.12. / 1000 €	**825**	**450**
Rahavarat 1.1. / 1000 €	**450**	**724**
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investoinnit		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , €	231 000	386 000
Investointien tulorahoitus, %	49,6 %	103 %
Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2		
Laskennallinen lainanhoitokate	0,31	0,97
Maksuvalmius		
Kassan riittävyys	13,6	7,5
Asukasmäärä	2308	2302

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

4.1 Tase ja sen tunnusluvut

T A S E	2019	2018
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	17	55
2. Muut pitkävaikutteiset meno	211	165
Aineettomat hyödykkeet yht.	228	220
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	886	865
2. Rakennukset	6 606	7 100
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 578	2 775
4. Koneet ja kalusto	343	391
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	363	164
Aineelliset hyödykkeet yht	10 776	11 296
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 041	1 041
3. Muut lainasaamiset	60	86
Sijoitukset yhteensä	1 102	1 127
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	12 106	12 643
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	446	613
3. Muut saamiset	255	275
4. Siirtosaamiset	41	22
Lyhytaikaiset saamiset yht.	742	910
Saamiset yhteensä	742	910
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	825	450
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 568	1 360
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 673	14 004

TASE	2019	2018
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 879	-2 879
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	157	36
V Tilikauden yli/alijäämä	765	121
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 957	-2 722
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-516	-546
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-516	-546
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-3 885	-3 405
7. Muut velat	-649	-648
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-4 534	-4 053
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-3 000	-2 900
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-1 020	-906
5. Saadut ennakot	-3	-3
6. Ostovelat	-1 422	-1 616
7. Muut velat	-186	-150
8. Siirtovelat	-1 036	-1 108
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-6 667	-6 682
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-11 201	-10 736
VASTATTAVAA	-13 673	-14 004
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuus- %	18,1 %	23,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	53,4 %	51,5 %
Kertynyt alijäämä, 1000 €	922	157
Kertynyt alijäämä €/asukas	399	68
Lainakanta 31.12. 1000 €	7 905	7 211
Lainakanta 31.12. €/asukas	3 425	3 132
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	60	86
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	13 241	7 859
Lainat ja vastuut €/asukas	5 737	3 414
Asukasmäärä	2308	2302

5 Kokonaistulot ja –menot

	2 019 1 000 €	%		2 019 1 000 €	%
Tulot			Menot		
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 961	13,08	Toimintakulut	20 696	93,23
Verotulot	8 856	39,12	./. Valmistus omaan käytt.	-23	-0,10
Valtionosuudet	9 166	40,49	Korkokulut	36	0,16
Korkotuotot	1	0,00	Muut rahoituskulut	3	0,01
Muut rahoitustuotot	7	0,03	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	8	0,04
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot			- Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointim.	12	0,05	Investointimenot	574	2,59
Käyttöomaisuuden myyntitulot	8	0,04			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	26	0,11	Antolainasaam lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	6,63	Pitkäaik.lainojen väh.	906	4,08
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	100	0,44	Lyhytaik.lainojen väh.		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman väh.		
Kokonaistulot yhteensä	22 637	100,00	Kokonaismenot yhteensä	22 200	100,00

Täsmäytys:
Kokonaistulot - Kokonaismenot =22637 - 22200 = 437
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset =+375 - (-62) = 437

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Muonion kunta
Tytäryhteisöt
Asunto Oy Kullero
Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu
Kiinteistö Oy Muonion Hilla
Kiinteistö Oy Muonion Lakka
Kuntayhtymät
Lapin Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Lapin Liitto
Lapin Pelastuslaitos
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä
Osakkuusyhteisöt
Ei ole yhdistelty konsernitaseeseen
Alamuonion Autola Oy
Kiinteistö Oy Muonion Virastotalo
Lapin Informaatioteknologia LapIT Oy

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan omistamissa tytäryhtiöissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä on kunnanhallituksen valitsema yhtiökokousedustaja. Kunnan tavoitteiden mukaan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen tulee toimia niin, ettei niiden toimintaa tarvitse subventoida kunnan verorahoilla. Tytäryhtiöiltä odotetaan tiivistä yhteistyötä kunnan keskushallinnon, teknisen toimen ja sosiaalitoimen kanssa.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Muonion kunnan sataprosenttisesti omistamat neljä asuntoyhtiötä, Asunto Oy Muonionkulma, Asunto Oy Muonion Ollintuvat, Asunto Oy Muonion Pirkantuvat ja Kiinteistö Oy Iltintuvat, fuusioitiin 1.7.2008 yhdeksi yhtiöksi, Kiinteistö Oy Muonion Kotikonnuksi. Asunto Oy Kullero jäi omaksi yhtiökseen suuren velkaantuneisuuden takia.

Fuusion yhteydessä myös kiinteistöjen isännöinti ja hallinnollinen työ siirrettiin Muonion kunnan hoidettavaksi. Kunnanhallitus antoi isännöintivastuun tekniselle toimelle. Yhtiöiden hallituksen puheenjohtaja on Rainer Määttä sekä jäseninä Tuulikki Leskinen, Juha Särkijärvi ja Merja Hietala.

Kunnan sataprosenttisesti omistamille Kiinteistö Oy Kotikonnulle ja Asunto Oy Kullerolle hyväksyttiin tammikuussa 2011 Valtiokonttorin toimesta vapaaehtoinen velkasaneerausohjelma. Saneerausohjelman päätöksessä on lausuma, että kunta omistajana kattaa mahdolliset alijäämät. Velkasaneerausohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa, mikäli yhtiöiden taloudellinen tilanne olennaisesti muuttuu. Velkasaneeraus on tuottanut toivotun tuloksen ja yhtiöiden talous on parantunut ja tasapainottunut vuosia jatkuneen hyvän käyttöasteen ansiosta.

Vuoden 2019 aikana Kotikonnun yhteen taloon tehtiin uusi vesikate, korjattiin yhden huoneiston vesivahinko ja tehtiin kolmeen asuntoon peruskorjaus. Kullerossa kaikkiin asuntoihin vaihdettiin uudet ulko-ovet ja niiden lukot. Yhtiöt eivät tarvinneet remontteihin emon rahallista tukea. Kummassakin yhtiössä koko vuoden ajan käyttöaste oli varsin korkea ja vuodenvaihteessa kummankin yhtiön kaikki asunnot olivat vuokrattuina.

Vuonna 2019 kunta myi Olosworld Oy:n osakkeet Northern European Investille.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kotikonnun ja Kulleron tilanne on parantunut huomattavasti fuusioinnin jälkeen. Kunnan vähäisen asuntotarjonnan vuoksi yhtiöiden korkea käyttöaste tulee todennäköisesti tulevinakin vuosina olemaan korkea, mikä on ehdoton edellytys niiden taloudelliselle omavaraisuudelle. Kulleron kyky selviytyä asuntojen perusparannuksista on haasteellisempaa yhtiön pienuuden vuoksi. Niin yhtiöiden kuin emonkin rajallisten talousresurssien vuoksi tulevien vuosien suurimpia haasteita on pitää vuokrattavat asunnot niin hyvässä kunnossa, että ne voidaan ilman keskeytyksiä pitää vuokrattuna. Tulevien vuosien investointisuunnitelmissa on Kotikonnun kaikkien talojen vaiheittaisesti toteutettavat vesikattoremontit sekä Kulleron ikkunoiden uusiminen. Kotikonnun lainat Valtiokonttorille loppuvat vuonna 2023, muita lainoja ei ole. Kullerolla yli viiden vuoden kuluttua eräänty-viä lainoja on Valtiokonttorille 116 000 euroa, muita lainoja ei ole.

Kunta omistaa kaksi kiinteistöosakeyhtiötä yhdessä paikallisten matkailuyrittäjien kanssa, Kiinteistö Oy Muonion Hillan Harrinivan Lomakeskuksen sekä Kiinteistö Oy Muonion Lakan North European Investin kanssa. Kunnan omistusosuus kummassakin taloyhtiössä on 51 %. Näiden yhtiöiden hallinnointi ja taloudenhoito siirretään Muonion kunnan hoidettavaksi vuoden 2020 alussa.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Isännöitsijälle ja kunnan tekniselle toimelle on muistutettu, että aina vuokralaisten vaihduttua on suoritettava ennen ja jälkeen vuokraamisen katselmus. Huoneistojen taso on pyrittävä käytettävissä olevin määrärahoin pitämään vuokrattavassa kunnossa. Vastaavasti katselmus mahdollistaa mahdollisten vaateiden esittämisen vuokralaiselta. Muissa konserniin kuuluvissa kuntayhtymissä kunnalla on valtuuston valitsema edustaja, jonka tehtävänä on toimia kunnan edunvalvojana.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma	**1000 €**	**1000 €**
	2019	**2018**
Toimintatuotot	8 725	8 627
Toimintakulut	-26 117	-25 127
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	**-17 393**	**-16 500**
Verotulot	8 856	8 650
Valtionosuudet	9 166	9 228
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	2	3
Muut rahoitustuotot	14	16
Korkokulut	-50	-80
Muut rahoituskulut	-14	-13
Vuosikate	**582**	**1 305**
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn. mukaiset poistot	-1 405	-1 373
Tilikauden yli- ja alipariarviot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		9
Tilikauden tulos	**-823**	**-59**
Tilinpäätössiirrot	60	34
Laskennalliset verot		5
Vähemmistöosuudet		
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-764**	**-20**
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	**33 %**	**34 %**
Vuosikate/Poistot %	**41,4 %**	**95 %**
Vuosikate, euroa/asukas	**252**	**567**
Asukasmäärä	**2308**	**2302**

Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta	**1000 €**	**1000 €**
Vuosikate	582	1 305
Satunnaiset erät		9
Tulorahoituksen korjauserät	-8	-8
Toiminnan rahavirta yhteensä	**573**	**1 306**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 091	-1 227
Rahoitusosuudet investointeihin	44	51
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	11	111
Investointien rahavirta yhteensä	**-1 035**	**-1 064**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-462**	**242**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-16
Antolainojen vähennykset	26	12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 759	19
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 057	-1 109
Lyhytaikaisten lainojen muutos	93	389
Oman pääoman muutokset		-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	9	6
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	147	-218
Korottomien velkojen muutokset	-167	349
Rahoituksen rahavirta yhteensä	**808**	**-579**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**346**	**-338**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 576	1 229
Rahavarat 1.1.	1 230	1 567
	346	**-338**

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	**814**	**1 377**
Investointien tulorahoitus %	**56 %**	**122 %**
Lainanhoitokate	**0,57**	**1,16**
Kassan riittävyys	**20**	**16**
Asukasmäärä	**2308**	**2302**

Konsernin tase

VASTAAVAA	2019	2018		VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	1000 €	1000 €		OMA PÄÄOMA	2 849	3 693
				Peruspääoma	2 879	2 879
Aineettomat hyödykkeet	295	288		Säätiöiden ja yhdistyst po	12	12
Aineettomat oikeudet	48	45		Liittymismaksurahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot	247	238		Muut omat rahastot	60	65
Ennakkomaksut		5		Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	662	758
				Tilikauden yli-/alijäämä	-764	-20
Aineelliset hyödykkeet	13 471	13 861				
Maa- ja vesialueet	941	920		VÄHEMMISTÖOSUUDET	16	16
Rakennukset	8 704	9 209				
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 633	2 834		PAKOLLISET VARAUKSET	183	182
Koneet ja kalusto	505	620		Eläkevaraukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6		Muut pakolliset varaukset	183	182
Enn.maks. ja kesk.hankinnat	682	271		TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	322	268
				Valtion toimeksiannot	39	56
Sijoitukset	210	229		Lahjoitusrahastojen pääomat	1	1
Osakkuusyhteisöosuudet	157	157		Muut toimeksiantojen pääomat	282	211
Osakkeet ja osuudet	47	41				
Muut lainasaamiset	5	31		VIERAS PÄÄOMA	13 861	13 230
Muut saamiset				Pitkäaikainen	6 150	5 568
				Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 702	4 027
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	311	266		Lainat julkisyhteisöiltä	829	918
Valtion toimeksiannot	39	49		Lainat muilta luotonantajilta		
Lahjoitusrah. erityiskatteet				Saadut ennakot	4	8
Muut toimeksiantojen varat	272	217		Liittymismaks. Ja muut velat	615	615
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Lyhytaikainen	7 711	7 662
Vaihto-omaisuus	40	40		Joukkovelkakirjalainat	3 000	2 900
Aineet ja tarvikkeet	40	40		Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 086	985
Valmiit tuotteet				Lainat julkisyhteisöiltä	83	71
Muu vaihto-omaisuus				Lainat muilta luotonantajilta		
Ennakkomaksut						
Saamiset	1 329	1 476		Saadut ennakot	22	20
Pitkäaikaiset saamiset	2	2		Ostovelat	1 677	1 859
Myyntisaamiset	1	1		Liittymismaks. Ja muut velat	274	231
Lainasaamiset				Siirtovelat	1 569	1 597
Muut saamiset	1	1		**VASTATTAVAA YHTEENSÄ**	**17 232**	**17 389**
Siirtosaamiset						
Lyhytaikaiset saamiset	1 327	1 474		**TASEEN TUNNUSLUVUT**		
Myyntisaamiset	875	1 008		**Omavaraisuusaste**	**21,5 %**	**21,4 %**
Lainasaamiset				**Suhteellinen velkaantuneisuus**	**51,8 %**	**49,8 %**
Muut saamiset	376	390		**Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €**	**-102**	**738**
Siirtosaamiset	76	76		**Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas**	**-44**	**320**
Rahoitusarvopaperit	13	13		**Konsernin lainat €/asukas**	**4 205**	**3 866**
Osakkeet ja osuudet	13	13		**Konsernin lainakanta 31.12.**	**9 704**	**8 900**
Sijoitukset rahamarkkinainst.				**Asukasmäärä**	**2308**	**2302**
Muut arvopaperit						
Rahat ja pankkisaamiset	1 562	1 216				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**17 232**	**17 389**				

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on negatiivinen 795.081,22 euroa. Tilikauden tulokseen kirjataan poistoeron vähennykset, jotka ovat yläasteen saneerauksen (12.881,20 euroa) ja terveyskeskuksen vuodeosaston saneerauksen (16.666,67 euroa) investointivarauksen purkuja. Tilikauden alijäämä, 765.533,45 euroa, siirretään edellisten tilikausien alijäämän tilille.

7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet

Vuoden 2019 lopussa kattamattomia alijäämiä on yhteensä 922.347,60 euroa. Poistoeroa taseessa on 516.255,13 euroa.

Kunnassa laadittiin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2015-2018, ohjelmaa päivitettiin vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Vuoden 2015 alusta lukien kunnallisveroprosenttia korotettiin 0,25 prosenttiyksikköä ja kiinteistöveroprosentteja 0,1 prosenttiyksikköä. Lisäksi kaavoitetun rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi vahvistettiin 2 prosenttia ja korotettiin vuoden 2018 alusta 4 prosenttiin. Tasapainottamisohjelman mukaisesti vuoden 2017 alusta korotettiin kunnallisveroprosenttia 0,5 prosenttia. Vakituisten asuinrakennusten ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuoden 2017 alusta 0,05 prosenttiyksikköä. Taloutta onnistuttiin vuoden 2017 loppuun tasapainottamaan niin, että taseen alijäämä saatiin lähes katettua.

Kriisikuntakriteerit uudistettiin vuonna 2019, niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022, vuosien 2020 ja 2021tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Vuosina 2019-2021 käytetään aiemmin voimassa olleita kriteerejä. Vanhan lain mukaisista kriisikuntakriteereistä (6 kpl) Muonion kohdalla täyttyi kaksi; veroprosentti on 0,5 %:ia korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo ja konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 49,8 prosentista yli 50 prosentin 51,8 prosenttiin. Taseessa olevista kertyneistä alijäämistä vähennetään mahdolliset taseen kertyneet poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset. Vuosina 2017 ja 2018 poistoerot kattoivat kertyneet alijäämät. Vuoden 2019 alijäämä ylittää taseen poistoeron määrän ja vuoden 2021 talousarviossa ja vuosien 2022-2023 taloussuunnittelussa on vahvistettava yksilöidyt toimenpiteet alijäämän kattamiseksi vuoteen 2024 mennessä. Vuoden 2020 talousarvio laadittiin noin 50 000 euroa ylijäämäiseksi.

Kunta voi päätyä kriisikunnaksi silloinkin, vaikka kaikki kriteerit eivät täyty, mutta alijäämä ylittää kahtena peräkkäisenä vuotena määrätyn rajan. Alijäämä saa olla viimeistä edellisessä tilinpäätöksessä enintään 500 euroa ja uusimmassa tilinpäätöksessä tuhat euroa asukasta kohden. Muonion kunnassa nuo kriteerit eivät täyty

Toimintamenoja pysyvästi alentavia toiminnallisia ja rakenteellisia ratkaisuja tulee aktiivisesti toteuttaa. Palvelutuotannon maksuja ja taksoja tulee tarkistaa vuosittain. Elinkeinostrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan tulopohjan kasvattamiseksi. Kuntayhteistyöllä haetaan tehostamista ja uusia toimintatapoja. Kunnan toimintojen ja velvoitteiden muuttuessa henkilöstön ja toiminnan yhteensovittamisia tulee tarkastella jatkuvasti. Erillistä talouden tasapainottamisohjelman laatimista laki ei enää vaadi.

8 Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat, tilivelvolliset viranhaltijat ovat kunnanjohtaja Lasse Peltonen 1.1.-31.7.2019 ja Laura Enbuska-Mäki 1.9.2019 lukien (yleishallinto), elinkeinoasiamies-maaseutupäällikkö Heikki Kauppinen (elinkeino ja maaseututoimi), sivistystoimenjohtaja Merikki Lappi (sivistystoimi), sosiaalijohtaja Henna Takala (sosiaalitoimi), tekninen johtaja Jussi-Pekka Tammilehto (tekninen toimi).

8.1.1 Vaalit

Talousarviovuonna pidettiin eduskunta- ja eurovaalit.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	12 000	8 029,20	3 971	
Toimintamenot	-14 550	-11 716,43	-2 834	
Toimintakate	-2 550	-3 687,23	1 137	

8.1.2 Tilintarkastus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunnassa on puheenjohtajan, varapuheenjohtaja ja neljä jäsentä. Puheenjohtajana toimii valtuutettu Pentti Reponiemi. Kunnan tilintarkastajana toimii BDO Audiator Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan Risto Hyvönen.

Tehtävän yleistavoitteet

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Keväällä tarkastuslautakunta antoi edellisen vuoden arviointikertomuksen, jossa arvioitiin valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Syksyllä lautakunta käsitteli vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman laatimista. Tarkastuslautakunnan tarkastussuunnitelmassa painopistealueena on vuosina 2017-2018 ollut kunnan hallinto ja hallintopalvelut, vuoden 2018 arviointikohde oli vanhustyö ja kotipalvelu sekä vuonna 2019 teknisen lautakunnan toiminnot sekä sosiaalitoimen osalta sosiaalityö ja terveystoimi, tämän lisäksi sisäisen valvonnan käytänteet. Vuoden 2019 alusta tarkastuslautakunnan sihteerin tehtäviä alkoi hoitamaan BDO Audiator Oy.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-9 820	-11 511,48	1 691	
Toimintakate	-9 820	-11 511,48	1 691	

8.1.3 Kunnanhallitus

8.1.3.1 Yleishallinto

Yleishallinto vastaa hallinnon, talouden, henkilöstöhallinnon, atk-palveluiden, keskuskeittiön ja työpajatoiminnan hoitamisesta sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Yleishallinnossa on myös Lapin Pelastuslaitoksen toimintavaraus, maksuosuus verotuskustannuksiin, kunnan maksamat jäsenmaksut etujärjestöille sekä kunnanhallituksen alaiset projektit.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Yleishallinto hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan ja työsuojelutoimikunnan sihteerin tehtävät. Yleishallinto vastaa kunnan keskusarkistosta ja keskitetysti kunnan talous- ja henkilöstöhallinnosta. Taloushallinto hoitaa ostopalveluna kunnan omistamien kiinteistöyhtiö Kotikonnun ja asuntoyhtiö Kulleron taloudenhoidon.

Tehtävän yleistavoitteet

Hyvän hallinnon mukainen asioiden valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta. Ajantasaisen, virheettömän ja relevantin tiedon tuottaminen.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Yleishallinnossa jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua viestinnän kehitystyötä. Talousarviovuonna perustettiin yleishallintoon uusi hallinto- ja henkilöstösuunnittelijan vakanssi. Samalla luovuttiin Enontekiön kunnan kanssa yhteisesti järjestetystä henkilöstökoordinaattorin palvelusta.

Investointihankkeena ollut asiahallintaohjelmiston hankintapäätös tehtiin kesällä 2019. Ohjelmiston käyttöönoton toteutus tapahtuu yleishallinnon koordinoimana ja lopullinen käyttöönotto on vuoden 2020 alussa.

Kunnan hyvinvointipalvelujen kehittämiseksi kunnan keskustassa olevan Kyläpirtin toimivuutta parannettiin erillisellä projektilla. Seutukunnallista Tunturi Lapin Kehityksen toimintaa on elvytetty yhdessä Enontekiön kanssa ja sen aktivoitumiseen panostettiin myöntämällä lisämääräraha toiminnan kehittämiseen.

Kunnan ICT-palvelut siirtyivät pääosin LapIT:n hoidettavaksi 1.12.2018,
myös kunnan palveluksessa ollut atk-vastaava siirtyi LapIT:n palvelukseen sijoituspaikkana Muonio. ICT-palveluiden uudelleen organisointi ja useiden eri ohjelmien yhteensovittamistyö jatkui vuonna 2019.

Keskuskeittiö

Tehtävän kuvaus

Keskuskeittiön toiminnallinen tavoite on tuottaa ruokahuoltoa kunnan eri laitoksille ja terveydenhuoltoon uusimman elintarvikelain asettamien suositusten mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

Keskuskeittiön tavoitteena on tuottaa ruokapalveluja ns. nolla tuloksella.
Toimintatulot ja toimintamenot toteutuivat hieman talousarviota pienempänä. Tilikauden tulos ilman poistoja oli hieman ennakoitua parempi, mutta edellisen vuoden merkittävän suurista kalusto investoinneista johtuen poistojen jälkeen tulos jäi noin 26 000 miinukselle.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Keskuskeittiön toiminta siirtyi 22.10.2018 terveyskeskuksen kiinteistöstä ammattiopisto Lappian toimitiloihin rakennettuun uuteen keskuskeittiöön. Samalla keskuskeittiön toiminta muuttui siten, että se alkoi tuottamaan myös Lappian ja Muonion lukion ateriapalvelut. Keskuskeittiö toimii uuden sijaintinsa ansiosta tiiviissä yhteistyössä ammattiopisto Lappian opetuskeittiön kanssa. Keskuskeittiöllä käy Lappian opiskelijoita työssä opiskelussa ja opetuskeittiö voi opetustarkoituksessa tuottaa keskuskeittiölle tuotteita.

Ruoan laatua ja monipuolisuutta on pystytty parantamaan. Valikoimaan on lisätty joka aterialle kasvisvaihtoehto vapaasti otettavaksi. Lisäksi on pyritty kasvattamaan paikallisten tuottajien raaka-aineita ruoan valmistuksessa (maksa, kalat ja marjat).

Työntekijöiden tehtäväkuvia ja vastuualueita uudistettiin ja nykyisin ateriapalvelut hoidetaan maanantaista perjantaihin kello 7.00 – 15.00. Viikonloppujen ja juhlapyhien ateriat toimitetaan kylmätoimituksina ja lämmitetään kohteisiin hankituilla lämpövaunuilla. Kahden keskuskeittiön ravitsemustyöntekijän tehtäväkuva muutettiin yhdistelmätyöntekijäksi. Yhdistelmätyöntekijät toimivat yhtenäiskoululla ruoan jakelussa sekä siistijöinä. Keskuskeittiössä työskentelee ravitsemuspäällikkö, keittäjä, neljä ravitsemustyöntekijää, salivastaava ja kaksi yhdistelmätyöntekijää.

Kunnanhallitus vahvisti ateriahinnat edellisen kerran syksyllä 2018. Keskuskeittiö kuuluu Kuntahankintojen hankintarenkaaseen. Ruoan kuljetus kohteisiin toteutetaan arkipäivisin kunnan työpajan kuljetuspalvelun toimesta. Keskuskeittiö tuottaa aterioita noin 550 ateriaa/arkipäivä ja viikonloppuina ja juhlapyhinä 100 ateriaa /päivä. Kotia vietyjä aterioita on noin 20-25 kpl/päivä. Ateriat toimitetaan ma-ke-pe kylmätoimituksina.

Keskuskeittiön asiakkaita ovat
- kunta; yhtenäiskoulu, lukio, päivähoidon yksiköt, vanhusten palvelukeskus Ojusniitty ja Marjapaikka, henkilöstöruokailu, kotiin kuljetetut ateriat eläkeläisille, kehitysvammahuolto Naalo, työpaja
- Lapin sairaanhoitopiiri; Muonion terveyskeskuksen vuodeosasto ja henkilöstöruokailut
- ammattiopisto Lappian oppilas- ja henkilöstöruokailu
- kunnan erikseen tilaamat ruoka/kahvitarjoilut
- ravintola ja kahvio on avoin kaikille kuntalaisille

Työpajat

Tehtävän kuvaus

Työpajatoiminnan yleistavoite on tukea pitkäaikaistyöttömiä ja heikossa työmarkkinatilanteessa olevia eri ikäisiä ihmisiä. Toiminnassa oli mukana eripituisilla toimenpiteillä yhteensä 28 henkilöä, joista 17-28 vuotiaita 18, 29-49 vuotiaita 6 ja yli 50 vuotiaita 4. Toimenpiteinä ovat olleet kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatuki ja koulutussopimus.

Toiminnalliset tavoitteet

Talousarviovuoden aikana palkattiin kaksi ohjaajaa vakinaiseen työsuhteeseen, toinen kuljetuspajalle ja toinen fillaripajalle. Kuljetuspajan toiminta saatiin vakiinnutettua henkilörekrytointien ansiosta. Pajan toiminta on vakiintunut ja se tarjoaa ruoka-, posti-. lääke- ja kalustokuljetuksia. Työpajan oppimisympäristö tunnistettiin keväällä 2019 ja työpaja antaa valmentautujille mahdollisuuden suorittaa tutkinnon osia työpajalla. Työpajalla toimivat kuljetus-, kierrätys-, kädentaidot-, fillari- ja mediapaja.
Työpajan talousarvion alla aloitti toimintansa myös ”Matkailun verkostomainen oppimisympäristö”- hanke, johon palkattiin määräajaksi projektityöntekijä.

Taloudelliset tavoitteet

Työpajatoiminnan toimintatulot toteutuivat 107,7 prosenttisesti (10 500 euroa yli budjetin). Toimintamenot toteutuivat 108,4 prosenttia (19 000 euroa yli budjetin). Ylitystä oli ict-menoissa, vuokramenoissa sekä palkkakustannuksissa. Työpajatoiminnan toimintakate toteutui 109,5 prosenttia (ylitystä 8 500 euroa).

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Sähköinen hyvinvointikertomus 2017–2021	-työryhmän kokoukset, seminaari- ja johtoryhmän työskentely, poikkihallinnollinen työnjako	-sähköinen hyvinvointikertomus valtuustokaudelle 2017–2021 hyväksytty 12/2019	kesken, työryhmä kokoontunut, johtoryhmäkäsittely puuttuu
Asianhallinnan kehittäminen ja toimintatapojen rationalisointi	-uuden asianhallintaohjelmiston hankkiminen	-ohjelmistoympäristö on valmis ja käyttöönotettu viimeistään vuoden loppuun mennessä	hankintapäätös Fujitsun CaseM -asianhallintaohjelmasta tehty 6/2019. Käyttöönottoprojekti aloitettu syksyllä 2019, käyttöönotto toteutetaan 2020.
Päätösten ennakkoarviointimenettely (EVA) käyttöön	-johtoryhmätyöskentely ja jalkauttaminen osastoille	-kolme päätöstä, joihin on tehty ennakkoarviointimenettely	kaksi EVA:usta suoritettu (lainatakaus ja palveluasumisyksikön hankinta)
Hallintosäännön päivittäminen	-johtoryhmä kokoaa hallintosäännön keskushallinnon johdolla	-uusi hallintosääntö valmis 06/2019	kesken, asetettu uudet tavoitteet vuosille 2020–2021
Ajantasaisen talous- ja laskentatiedon tuottaminen kunnan sisäiseen ja eri yhteistyötahojen käyttöön	-raportoinnin ajantasaisuus -sisäinen koulutus ja tiedottaminen	-kk-raportointivalmius kunnan johdolle ja toimialoille seuraavan kuukauden 20 pvän jälkeen	kpito ajantasalla ja khall käsittelyssä tot.1-4 kk 10.6., 1-7 kk 23.9. sekä loppuvuosi ta 20 käsittelyn yhteydessä 21.10.,4.11.,2.12. Johtoryhmä ja hlökoht. tiedotus ja opastus.
Keskuskeittiö: Henkilökuntaruokailun käyttöasteen kasvattaminen	-asiakastyytyväisyyskysely	-ateriointikäynnit/pvä/kk/vuosi	Henkilökuntaruokailun määrä on kasvanut noin 60-70 %,tarkkaa määrää ei ole tiedossa maksujen suorituskäytäntöjen muuttumisesta johtuen.
Työpajatoiminta: Kuljetuspajan toiminnan laajentaminen	-työntekijän vakinaistaminen ja palvelujen myyntituottojen kasvaminen	-palvelukohteiden määrä ja/tai tehtäväsuoritteiden määrä	Palvelukohteiden määrä pysynyt ennallaan.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	922 689	932 101,79	-9 413	
Toimintamenot	2 417 935	2 364 098,80	-53 836	-55 000
Toimintakate	-1 495 246	-1 431 997,01	-63 249	-55 000
Poistot		-94 610,23	94 610	
Vyörytyserätulot		379 487,00	-379 487	
Vyörytyserämenot		-45 684,07	45 684	
Kate yhteensä	-1 495 246	-1 192 804,31	-302 442	-55 000

8.1.4 Maaseututoimi

Toimialue on Enontekiö, Kittilä, Muonio.

Tehtävä

Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 210/2010 mukaiset paikallisen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien alueella.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen harjoittajien tuki-, eläke-, vahingonkorvaus-, eläin-pelto-tukioikeus- rekistereitä koskevien järjestelmien mukaiset sekä tuotantoa koskevien sopimustehtävien hoitaminen.

Ylläpidetään ympärivuotiset toimistopalvelut Muonion ja Kittilän kunnanvirastoissa sekä määrättyinä vastaanottopäivinä Enontekiön kunnanvirastolla. Maastokatselmuksia järjestettiin kertomusvuonna kaikkiaan 30 päivänä, yht 72 vahinkotapausta.

Henkilöstö: yksikön vastaava johtava viranhaltija 50 % työajalla, maataloussihteeri.100 %, toimistosihteeri 50 % työajalla ja avustavissa tehtävissä toimistosihteeri 10 %. Ostopalvelusopimus Kideve/Kittilän kanssa päättyi.

Nettokustannusten jako: kuntien yt-sopimuksessa 2012 määritetty menettely. Vuoden 2019 aikana käsiteltiin kaikkiaan 1 502 tuki-, korvaus- ja –määrärahahakemusta yhteensä 3 665 480 euroa.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteuttaa Tunturi-Lapin kuntien yhteistoimintasopimuksella yksikölle määrätyt tehtävät luotettavalla tavalla sekä noudattaen Maaseutuviraston kanssa vahvistetun maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteita ja EY-EU- yhteisön tukijärjestelmään kohdistuvia sitovia määräyksiä. Lausunnot, alueraportit, sidosryhmäyhteistyö eri viranomaisten suuntiin.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteuma
Maksajavirastosop. määrättyjen käsittely-aikatavoitteiden täyttäminen (asiakirjatallenn., tukipäätökset, maksatukset)	-aktiivinen, osallistuva työnjohto ja seuranta -henkilökunta- ja tiimipalaverit, tehtävävälmennus	-maksajavirasto-vakuutusta varten vuotuiset raporttiajot sekä itsearviointi- ja pistokoemenetelmä	Johdon katselmukset 2 krt Tiimikok 2 krt. Viljelijätukikoul 1 krt. Käsitelty 1502 hakemus-asiak yht 3,66 mil €.
Tehtävien eriyttämissäädösten noudattaminen sekä petostentorjuntasuunn.	-henkilöstön tehtäväkuvauksien tarkentaminen; johdon katselmukset	-kuntatarkastusraportit, itsearvioinnit -katselmuspöytäkirjat	Itsearv evaluoinnit tehty; katselmuspöytäkirj 72 kpl
Maaseutuhallinnon palveluiden säilyttäminen maakuntahallinnon uudistusprosessissa läheisyysperiaatteella	-osallistuminen aktiivisesti Lapin alueen valmistelutyöryhmän työskentelyyn v. 2019 ja 2020 koskeviin uudistuksiin liittyen	-Lapin maakunta-hallinnnon organisoituminen ja alueelliset tehtäväjaot tätä toimialaa ja kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä koskien	MAKU-uudistuksen keskeydyttyä jatkettu TL:n YTA-alueorganis toimintaa kuntien yht toimintasop mukaisesti.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	109 000	107 726,32	1 274	
Toimintamenot	-128 969	-125 057,73	-3 911	
Toimintakate	-19 969	-17 331,41	-2 638	
Vyörytyserämenot		-3 895,00	-3 895	
Kate yhteensä	-19 969	-21 226,41	1 257	

8.1.5 Elinkeinolautakunta

8.1.5.1 Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimistopalvelut, yrittäjyyden sekä monipuolisen luontomatkailutoiminnan edistäminen.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Elinkeinotoimen tehtävänä on

- tuottaa kunnan alueen yritysneuvontapalvelut; liiketoimintasuunnitelma- ja sijoittumisneuvonta, rahoitustukien hakemisen neuvonta, yrityksen perustamisprosessin tukeminen sekä yritysvalmennuksen järjestäminen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.
- edistää kunnan ja seutukunnan yrittäjyyttä ja elinvoimaisuutta tukemalla yritysten ja yhteisöjen kehittämis- ja investointihankesuunnittelua
- vastata elinkeino- ja matkailustrategioiden toteuttamiseen liittyvien kehittämishankkeiden koordinoinnista sekä toteuttaa omia ja seutukunnan yhteisiä kehittämishankkeita

- järjestää kunnan matkailuneuvonta, toteuttaa matkailun edistämiseen liittyviä toimenpiteitä ja yhteistyöhankkeita sekä osallistua kunnan imagoa ja vetovoimaa edistäviin pr-tapahtumiin
- kylien välisen yleisen asiointiliikennepalvelun koordinointi ja –rahoitus
- laatia aloitteita, lausuntoja ja selvityksiä alueelliseen yritystoimintaan, alueiden käytön suunnitteluun sekä kylien elinvoimaisuuteen liittyen

Tehtävän yleistavoitteet

Edistää käytettävissä olevin voimavaroin yrittäjyyden toimintaedellytysten parantumista, uusyrittäjyyttä sekä matkailutoiminnan volyymien kasvua toiminta-alueella kunnan omin toimenpitein sekä laajoina yhteistyöhankkeina talousalueella.

Mainintoja

Kertomusvuoden alussa pitkäaikaisen elinkeinokoordinaattorin vaihtuminen ja samaan aikaan viestintätoimien tehostaminen tuottivat haasteita.

Kuntaparin yhteisen kehittämisyhdistyksen toiminnan uudelleen aktivoituminen lisäsi elinkeinopalveluiden tehoa ja edunvalvontatoimien tehoa alueella.

Kertomusvuoden uusyritystoiminta samoin kuin matkailukysyntä kasvoivat edellisvuotiseen tapaan positiivisesti.

Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset –selvitys valmistui yhteistyössä Tunturi-Lapin kuntien ja Leader Tunturi-Lapin kanssa.

Tavoite	Keinot / toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
”Yrittävä Muonio” uusyrittäjyyden lisäys	-informointi tukipaleteista, aktivointi, valmennuspäivät	-asiakaskäynnit, rahoitustukihakemusten ja aloittaneiden pienyrittäjien määrät	Edelleen lisäystä, yritysmäärien kasvu. 26 perustettua yritystä kotipaikkana Muonio. Pidetty mm. 3 oppituntia Lappian opiskelijoille yrittäjyydestä. Yrityskartoituksia tehty n. 30.
Kunnan imagon ja vetovoiman lisääminen sekä ”älytie” statuksen hyödyntäminen	-viestinnän ”uusi osaaminen”, sekä toimistosta ulkoistetun viestintäpalvelun käyttökokeilu	-toteutetut toimenpiteet -pienyrityshaastattelujen tulokset -luottamushenkilöiden osallistuminen viestintämenetelmien käyttämiseen -saavutettu näkyvyyskertojen määrä	www-sivuston uudistuminen. Viest osaamis lisäys. Kiinnostavuuden kasvu, hyvä imago. Ulkoistamista ei toteutettu. Tehty mm. mediaselvitys, kuntaesite, kuvapankki, FB-seuraajien määrä nousi n. 400 seuraajasta 1000 seuraajaan. Sisällöntuotto aktiivisesti. HoL-toimenpiteisiin osallistuminen mm. uusien kuntalaisten paketti. Webropol-käyttöönotto ja se osana viestintää. Erämessut. Ilmoitukset/mainokset.

”Hankkeilla hallittuun kasvuun”	Kehittämishankesuunnittelu ja hankeosallisuus	Vireille saatetut tai – aloitetut hankkeet; ”hankesalkku”	Hankkeiden määrää ollut pakko rajata. Hankk 15 kpl, missä mukana jollain tavalla (ohry, osatot., tot.)
Vahvistuvat matkailijavirrat	-toimistosta ulkoistettujen matkailun pr- ja markkinointipalvelujen kokeilu	-yöpymistilastot, vuodepaikkatarjonta	Kasvua kertomusvuonna 0,4% Muonio (rekisteröidyt yöpymiset)
Ikäihmiset voivat asua kylissään; elämänlaatua	-elinkeinotoimen sekä sosiaalitoimen yhteistyöhanke ja asiointiliikenne	-asiakkuuksien lukumäärät	Lisätty kaksi uutta asiointilinjaa.
Lautakuntatyöskentelyn kehittäminen	-kuntastrategian sekä elinkeinostrategian toimenpide-valikon tehtävät	-kokoontumiskertojen lukumäärät, aloitteiden ja päätösten lukumäärät, strategisten toimenpiteiden lukumäärät	Kokouksia 6, osall.kert yht 72, lisäys 71 %. Aloitt. määrien lis 44 %.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	48 470	43 474,28	4 996	
Toimintamenot	-200 405	-199 467,87	-937	
Toimintakate	-151 935	-155 993,59	4 059	
Poistot		-249,31	249	
Vyörytyserämenot		-12 130,00	12 130	
Kate yhteensä	-151 935	-168 372,90	16 438	

8.1.5.2 Lomatoiminta

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	6 361	5 387,34	974	
Toimintamenot	-6 566	-5 387,34	-1 179	
Toimintakate	-205	0,00	-205	

8.1.6 Sosiaalilautakunta

Sosiaalilautakunnan talousarvioon kuuluu viisi valtuustotasolla sitovaa tehtävää: hallinto, sosiaalityö, vanhustyö/kotipalvelu, vammaispalvelut ja terveystoimi. Toimialaan kuuluvien palveluiden tehtävänä on edistää ja ylläpitää yksityisen henkilön, perheen ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta, terveyttä ja toimintakykyä sekä tuottaa vaikuttavia ja laadukkaita palveluita asiakaslähtöisesti ja moniammatillisesti yhteistyössä asiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa. Osallisuus, aito avoimuus ja vastuullisuus ohjaavat toimintaamme.

Keskeisimpänä sosiaalilautakunnan valtakunnallisena haasteena on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistus. Sote-uudistuksen tavoitteena oli, että tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalvelut ovat nykyistä asiakaslähtöisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yhteen sovitetut. Vuoden 2020 alusta alkaen vastuu sosiaali- ja terveyspalveluista oli tarkoitus siirtää maakunnille. ote-uudistuksen valmisteluun ja sitä tukeviin kehittämishankkeisiin käytettiin paljon sosiaalitoimen henkilöstön resursseja. Sote-uudistus jäi keväällä 2019 toteutumatta odottamaan uutta tulemistaan.

Paikallisesti merkittävää on ollut hyvinvointikeskuksen rakentamiseen ja palvelutuotannon suunnitteluun osallistuminen. Hyvinvointikeskus valmistui loppuvuodesta 2019. Sosiaalitoimi siirtyy 2020 alusta kokonaisuudessaan hyvinvointikeskukseen, mikä osaltaan tukee ja lisää terveydenhuollon kanssa tehtävää yhteistyötä ja yhteistyön kehittämisen tarvetta. Sosiaalitoimessa aloitettiin valmistelevat työt liittyen asiakastiedon kanta-arkistoinnin käyttöönottoon.

Sosiaalitoimen hallinto

Sosiaalitoimen hallinnon tehtävä on tukea toimialan palvelutuotantoa. Hallinnon palveluihin kuuluvat yleinen hallintokunnan palveluiden kehittäminen sekä toiminnan ja talouden suunnittelu, toteutus ja seuranta.

Sosiaalitoimen hallinnosta ja päätöksenteosta vastaa sosiaalilautakunta, joka kokoontui kuukausittain yhteensä 13 kertaa lukuun ottamatta elokuuta. Huhtikuussa ja lokakuussa lautakunta kokoontui kahdesti. Sosiaalilautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen julkaistiin kunnan internetsivulla. Sosiaalitoimen hallinnon käytännön työstä huolehtivat sosiaalijohtaja ja toimistosihteeri.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Palvelutuotantoa tukeva hallinto	-sisällöllisesti asianmukaiset, määräajassa valmistellut sosiaalilautakunnan asiat	-arviointi sosiaalilautakunnassa	Toteutunut, vielä kehitettävää
	-palvelutuotannon tuki ja yhteistyön koordinointi, rakenteista ja resursseista huolehtiminen	-arviointi sosiaalitoimen tiimissä	Toteutunut, vielä kehitettävää

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-93 707	-101 546,52	7 840	
Toimintakate	-93 707	-101 546,52	7 840	
Vyörytyserämenot		-24 646,00	24 646	
Kate yhteensä	-93 707	-126 192,52	32 486	

8.1.6.1 Sosiaalityö

Sosiaalityön tarkoituksena on turvata jokaiselle perustuslain mukainen oikeus ihmisarvoisen elämän edellyttämään välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille suunnatuilla palveluilla pyritään turvaamaan sekä yksilön, perheen että koko yhteisön hyvinvointi.
Sosiaalityön kohderyhmänä ovat lapset, nuoret ja perheet sekä paljon tukea tarvitsevat henkilöt. Sosiaalityön tarkoituksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut.

Sosiaalialan ammattilaiset tukevat ihmisten elämää ja hyvinvointia tarjoamalla ohjaus-, neuvonta-, hoiva-, huolenpito- ja kasvatuspalveluita. Tehtävänkuvaan kuuluu myös ihmisten auttaminen erilaisissa kriisitilanteissa ja elämäntilanteiden hallinnassa.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Suomalaisen perhepolitiikan tavoitteena on luoda lapsille turvallinen kasvuympäristö sekä varmistaa, että vanhemmilla on aineelliset ja henkiset mahdollisuudet synnyttää ja kasvattaa lapsia. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa painotettiin ennaltaehkäisevien palveluiden ja varhaisen tuen järjestämistä oikea-aikaisesti. Työ on monelta osin yhteistoiminnallista tiimityötä ja tulevaisuudessa tavoitellaan erityisesti palveluverkostojen yhteistyötä, jotta asiakas voisi yhteisten vastaanottoaikojen avulla välttyä aikataululliseestikin haastavilta useilta eri toimijoiden ajanvarauksilta.

Tavoitteena oli palvelujen järjestäminen siten että kevyemmillä avopalveluilla ehkäistiin raskaampien palvelujen tarvetta. Ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja olivat muun muassa perhetyö, tukihenkilö ja – perhetoiminta sekä lapsiperheiden kotipalvelu. Ennaltaehkäisevää työtä oli myös sosiaaliohjaajan 40 % työpanos sivistystoimessa koulukuraattorina.

Pitkäaikaisiin ja toisiinsa kietoutuneisiin ongelmiin ei ole nopeita ja yksinkertaisia ratkaisuja. Tämä on haaste, johon sosiaalityö kunnassamme pyrkii vastaamaan. Esimerkiksi lapsen kokemus kaltoinkohtelusta säilyy läpi elämän, ja psyykkinen oireilu voi vaikuttaa pitkälle aikuisuuteen. Selviytymistä tukee niin lasten- ja nuorisopsykiatrian kuin lastensuojelun tutkimusten mukaan se, että lapsi voi muodostaa kestävän ja luottamuksellisen suhteen edes muutamaan merkitykselliseen ihmiseen ja työntekijään. Lasten ja perheiden vaativiin tarpeisiin ja elämäntilanteisiin vastaaminen edellyttää palvelujärjestelmältä joustavuutta, osaamista sekä riittäviä henkilöstövoimavaroja. Oikea-aikainen avun saaminen edellyttää selkeitä yhteistyökäytäntöjä tuen, palvelujen ja hoidon järjestämisessä.

Paljon tukea tarvitsevat

Paljon tukea tarvitsevat asiakkaat ovat pääsääntöisesti aikuissosiaalityön asiakkaita. Aikuissosiaalityön tehtäväkenttiä ovat muun muassa arkielämän hallinta, köyhyys ja syrjäytyminen sekä päihde- ja mielenterveysongelmat. Syrjäytyminen, osallisuus ja yksinäisyys kytkeytyvät toisiinsa ja aikuissosiaalityön asiakkaat tarvitsevat runsaasti tukea ja yksilöllistä ohjausta itsenäiseen toimimiseen, asioiden hoitoon ja elämän hallinnan opetteluun. Ikääntyvät kuntalaiset ovat kasvava asiakasryhmä aikuissosiaalityössä.

Vuoden 2019 aikana tarjottiin edelleen sosiaalihuoltolain mukaisena tukitoimena kaikenikäisille paljon tukea tarvitseville neuropsykiatrista kuntoutusohjausta, jolla ehkäistään syrjäytymistä ja parannetaan arjen taitojen hallintaa. Neuropsykiatrisessa kuntoutusohjauksessa korostuu yhteistyö terveydenhuollon, psykiatrisen sairaanhoidon sekä koulujen kanssa.

Toimeentulotuki jakautuu Kelan myöntämään perustoimeentulotukeen ja kunnan myöntämään täydentävään ja ehkäisevään toimeentulotukeen. Kela kääntää jatkohakemukset suoraan kunnan sosiaalitoimen harkintaan. Vuonna 2019 toimeentulotuen asiakkuudessa oli 23 kotitaloutta. Toimeentulotukipäätösten pääpainopiste oli ennaltaehkäisevässä toimeentulotuessa.

Pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen painotettiin vuoden 2019 aikana.
Palkkatyötä (palkkatuki), kuntouttavaa työtoimintaa, sekä työkokeilupaikkoja voitiin tarjota pitkäaikaistyöttömille, sekä vaikeasti työllistettäville. Tiivis yhteistyö työ-, ja yksilövalmentajan, kelan, TE-toimen kanssa toi tulosta, jolla saatiin kunnan maksuosuutta laskettua 19 000 €.

Hankkeet ja työryhmät

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) on vuodesta 2016 lähtien tukenut lastensuojelun uudistamista systeemisen toimintamallin avulla. Mallin esikuvana toimii niin sanottu Hackney-malli, joka kehitettiin Englannissa Lontoon kaupunginosassa ratkaisemaan siellä kohdattuja vakavia lastensuojelun ongelmia: lastensuojelutyön byrokratisoitumista, ajautumista kriisejä sammuttelevaan työotteeseen, aiemman työskentelyn tehottomuutta ja työntekijöiden vaihtuvuutta. Toimintamallista on kehitetty Suomeen soveltuva versio.

Lastensuojelun systeeminen toimintamalli on tapa organisoida lastensuojelu tiimityöksi, jossa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä saa tuekseen moniammatillisen tiimin, johon kuuluu myös perheterapeutti. Toimintamalli tuo systeemisen ja perheterapeuttisen ajattelun ja välineet lastensuojelun käyttöön. Systeeminen ja perheterapeuttinen ajattelutapa tarkoittaa, että huomio kiinnitetään ihmisten välisiin suhteisiin ja vuorovaikutukseen sen sijaan, että ongelma nähtäisiin yksittäisessä perheenjäsenessä. Työskentelyn ytimessä on kunnioittava, dialoginen ja ratkaisukeskeinen vuorovaikutus, minkä lähtökohtana ovat koko perheen sekä erityisesti lapsen ja nuoren kokemukset. Tämä tarkoittaa avointa, kysyvää ja kuuntelevaa keskustelua, jossa perhe on aktiivisesti mukana. Tiimityöskentelyn ja tiiviin asiakastyön avulla pyritään lapsen ja perheen tilanteen syvällisempään ja yhteiseen ymmärtämiseen ja sitä kautta vaikuttavampaan lastensuojelutyöhön. Lisäksi tavoitteena on työntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin lisääntyminen, sekä moniammatillisen yhteistyön vahvistuminen.

Muonion sosiaalityössä aloitettiin 2019 syksyllä systeemisen työotteen koulutus ja se päättyy alkuvuodesta 2020.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Hyvinvoivat lapsiperheet	-tukea tarvitsevat lapsiperheet saavat oikea-aikaisia sosiaalipalveluita.	-sosiaalihuoltolain nojalla myönnettyjen palvelujen määrä suhteessa lastensuojelun avopalveluihin 70 % / 30 %	Toteutunut. Esimerkiksi perhetyötä järjestettiin vuoden aikana 80% sosiaalihuoltolain nojalla ja 20% lastensuojelun avohuollon tukitoimena.
Hyvinvoivat aikuiset	-tukea tarvitsevat aikuiset saavat oikea-aikaisia sosiaalipalveluita.	-90 % asiakkaista saa ajan työntekijälle 1-3 päivässä yhteydenotosta	Toteutunut osittain, kehitettävää, puutokset johtuneet viranhaltijavaihdoksista

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	6 400	5 430,88	969	
Toimintamenot	-271 712	-307 962,78	36 251	
Toimintakate	-265 312	-302 531,90	37 220	

8.1.6.2 Vanhustyö/kotipalvelu

Vanhustyö

1) Tukee ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista.
2) Parantaa ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen.
3) Parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeittensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää.
4) Vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveyspalvelujen sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.

Muoniossa vuoden 2019 lopussa (31.12.19) oli yli 75-vuotiaita 272 henkilöä, kun vuotta aikaisemmin määrä oli 253 henkilöä. (väestörekisteri).
Tehostetun palveluasumisen paikkoja on tilapäisesti lisätty sijoittamalla kaksi asukasta samaan asuntoon sekä asukkaan, että omaisen suostumuksella. Järjestely on tehty, jotta voidaan turvata ikäihmisten palvelujen saanti.
Kotipalvelu ja vanhustyön ohjaaja muuttivat Hyvinvointikeskukseen uusiin tiloihin loppuvuonna 2019. Kotipalvelu toimii yhteisissä tiloissa Lshp:n kotisairaanhoitajan kanssa. Vuonna 2019 Aloittanut virikeohjaaja on työkokeilun jälkeen vakiinnuttanut toimintansa. Vuoden 2019 aikana henkilöstöresursseja on lisätty mitoitusten mukaisiksi. Palvelukeskus Marjapaikassa 2 lähihoitajaa yövuorossa, jotta voidaan suorittaa etävalvontalaitteen hälytyksiin vastaaminen ja käydä Ojusniityn yöhoitajan apuna kaksi kertaa yössä ja myös tarvittaessa. Ojusniityssä lisätty yksi hoitaja aamu ja iltavuoroon asukaslisäysten vuoksi, jotta hoitajamitoitukset täyttyvät. Ojusniityssä saatu myös keittiötyöntekijän resurssia jokapäiväiseksi siirtämällä 50% Marjapaikan laitosapulaisen työpanoksesta Ojusniittyyn. Talousarviossa myönnetty kotipalvelun sairaanhoitajan toimi on täytetty huhtikuussa 2019.
Loppuvuodesta 2018 voimaan tullut keskuskeittiön uudistus aiheutti tehostetun palveluasumisen yksiköissä useita muutoksia sekä työjärjestelyissä että työn määrässä. Kotona asuvien ruokatoimitukset toimitetaan vain kolme kertaa viikossa ja ruuat on lämmitettävä. Kotipalvelun toimistoon hankittiin jääkaappiin ruoka-annosten säilyttämistä varten.

Raisoft- ohjelmaa on pyritty juurruttamaan yksiköissä palvelutarpeen arvioinnin tueksi.

Haittatapahtumia seurataan Haipro- ohjelman avulla. Vanhustyön esimiehet ovat käyneet ilmoitukset läpi kaksi kertaa vuodessa henkilöstöpalavereissa.

Lääkesaaminen on varmistettu jokaisessa yksikössä MediEco- oppimisympäristössä Skhole- oppimisympäristö on otettu käyttöön vanhustyön yksiköissä. Koko henkilöstö on suorittanut Skholessa Tietoturva- osion.

Vanhustyö on käyttänyt kuntatiedotetta tiedottamiskanavana.

Vanhustyössä on tehty yhteistyötä erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa, esim. päivähoito, kansalaisopisto, seurakunta, yhdistykset ja järjestöt.

Vanhustyön esimiehet ovat vastanneet siitä, että kehityskeskustelut ja varhaisen puuttumisen mallin mukaiset keskustelut on pidetty ohjeistuksen mukaisesti.

Vanhustyön esimiehet eivät ole kokoontuneet säännöllisesti kuukausipalaveriin. Yksiköissä esimiehet ovat pitäneet henkilöstöpalaverit säännöllisesti.

Vanhustyön työn vaativuuden arvioinnit on tehty 2019, mutta ne ovat käsittelemättä ja palkkaus tarkistamatta.

Vanhusneuvosto on kokoontunut kerran vuonna 2019.

Muistikoordinaattorin 50%:n työaika on toteutunut osittain, koska rekrytointitilanne äkillisiin poissaoloihin on ollut haastava.
Muistisairaiden- ja heidän omaistensa ryhmätoiminta on jatkunut. Ensitietopäivät ovat olleet kaksi kertaa vuonna 2019. Muistikoordinaattori on tavannut muistisairaita ja heidän läheisiään, toiminut muistisairaan ja lähipiirin tukena, seurannut muistisairauden tasoa ja ohjannut palveluiden sekä etuuksien hakemisessa.
Muonion muistipolusta ei ole laadittu esitettä muistikoordinaattorin ja muistihoitajan toimesta. Muistikoordinaattorin työnkuvaa ei ole suunniteltu yhteistyössä terveystoimen kanssa. Muistikoordinaattori on kokoontunut säännöllisesti kotipalvelun henkilökunnan kanssa ja kouluttanut vanhustyön henkilöstöä haastavasti käyttäytyvän muistisairaan hoidossa. Muistitiimiä ei ole muodostettu. Muistikoordinaattori on osallistunut lähes säännöllisesti vuodeosaston yhteistyöpalaveriin.

Tehostetussa palveluasumisessa on otettu käyttöön lääkkeiden annosjakelu, ja sen myötä on vapautunut hoitajien työaikaa välittömään hoitotyöhön.

Viriketoiminnanohjaan käyntien pääpaino oli kotona asuvat ikäihmiset, jotka olivat kotipalvelun asiakkaita. Viriketoiminnan ohjausta annettiin lisäksi Palvelukeskus Marjapaikkassa ja Ojusniittyssä. Kotona asuvia palvelun piirissä oli n. 14-16 ja heidän luona käytiin viikoittain.
Asiakkaille pyrittiin järjestämään mielekästä tekemistä heidän omien tarpeiden mukaisesti. Myös yhteisiä tapahtumia järjestettiin tavoitteena saada ikäihmiset kohtaamaan toisiaan.
Palveluasumisen yksiköissä viriketoiminta on toteutunut keskiviikko ja torstai aamupäivisin. Tehtävänä on ollut autella arkisissa askareissa, järjestää pienimuotoista tekemistä asukkaille ja järjestää yhteisiä teemajuhlia.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Lapin maakunnan vanhuspalveluiden kehittämisohjelman 2017-2020 mukainen palvelurakenne 75-vuotta täyttäneistä	-palvelutarpeen arviointi Muonion vanhustyön palveluiden myöntämisen perusteiden mukaisesti -omaishoidontuen myöntämisen perusteiden mukaiset palvelutarpeen arvioinnit	-kotona asuu 75 vuotta täyttäneistä 93-95% vastaavan ikäisestä väestöstä -omaishoidontukea saa 8 % 75 vuotta täyttäneistä	31.12.2019 89,3% 31.12.2019 7,7%

	-resurssien oikea mitoitus ja kohdennus. Kotipalvelun tiimivastaava koordinoi päivittäistä työtä -tehostetun palveluasumisen myöntämisen perusteiden mukaiset palvelutarpeen arvioinnit -palvelutarpeen arviointi Muonion vanhustyön palveluiden myöntämisen perusteiden mukaisesti	-säännöllisen kotipalvelun piirissä on 13-14 % 75 vuotta täyttäneistä -ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 5-6 % vastaavanikäisestä väestöstä -vanhainkodeissa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksessa olevat 75 vuotta täyttäneet 1%. vastaavanikäisestä väestöstä	31.12.2019 13.23% 31.12.2019 9,19% 31.12.2019 1,47%

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	371 400	465 465,00	-94 065	
Toimintamenot	-2 637 521	-2 760 125,41	122 604	-208 455
Toimintakate	-2 266 121	-2 294 660,41	28 539	-208 455
Poistot		-20 472,10	20 472	
Vyörytyserämenot		-204 578,19	204 578	
Kate yhteensä	-2 266 121	-2 519 710,70	253 590	-208 455

8.1.6.3 Vammaispalvelut

Vammaispalveluiden tehtäväalueelle kuuluvat vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukaiset palvelut.

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaispalvelulain mukaisina palveluina tuetaan kotona asumista erilaisin toimenpitein. Keskeistä on asiakkaiden itsenäisyyden, osallisuuden ja toimintakykyisyyden edistäminen.

Erityishuoltolain mukaisia palveluita annetaan henkilölle, jonka kehitys tai henkinen toiminta on estynyt tai häiriintynyt synnynnäisen tai kehitysiässä saadun sairauden tai vamman vuoksi ja joka ei muun lain nojalla voi saada tarvitsemiaan palveluja. Erityishuollon tarkoituksena on edistää henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, hänen toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja muu huolenpito.

Kunnan omana toimintana on järjestetty päivä- ja työtoimintaa, kotihoidonohjausta ja muita yksilökohtaisia palveluita. Asumis -, laitos-, kuntoutus- ja tutkimuspalvelut sekä niihin liittyviä oheispalveluja on ostettu ulkopuolisilta palveluntuottajilta, kuten Aspa-palveluilta, Hoitokoti Kasperilta ja Kolpeneen kuntayhtymältä. Vammaisten henkilöiden osallisuutta ja itsenäistä päätöksentekoa tukee työnantajamalliin siirtyminen, eli asiakas toimii itse avustajan työnantajana.

Vammaispalvelulain mukaisesti kunta on järjestänyt vaikeavammaisille henkilöille päivätoimintaa tai sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa. Toimintakeskus Naalon sijainti hyvä, joten asiakkaiden osallistuminen toimintaan onnistuu kävellen tai pyörätuolilla. Kotimatka Karpaloon kävellen eri reittejä, usein myös kylän kautta. Liikuntatoimen kautta on järjestetty viikoittainen liikuntatuokio Lappian salissa tai keväällä lumikenkäilyä ja syksyllä metsäkävelyä Naalon asiakkaille. Päivätoimintaan on osallistunut myös yläkoululaisia viikoittain. Päivätoiminnasta on osallistuttu paljon erilaisiin yhteistyötapahtumiin myös naapurikuntien kanssa. Kehitysvammaohjaaja yhdessä sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan kanssa ovat päivittäneet asiakkaiden palvelusuunnitelmat kuntoutusjaksojen ja neuvolakäyntien jälkeen asiakkaiden ja heidän verkostonsa kanssa. Asiakastyössä on huomioitu kehitysvammalain uudistus asiakkaiden itsemääräämisoikeudesta.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Kehitysvammaisten osallisuuden lisääminen	-asiakkaiden osallistuminen päivä- ja työtoimintaan arjen rakenteen ylläpitämiseksi -asiakkaiden kanssa osallistutaan erilaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin	-60 – 65 % käyntikertaa vuodessa toteutuneista toimintaviikoista, palvelusuunnitelmassa määriteltyjen käyntikertojen mukaan -1x kuukaudessa/ 12 x vuodessa	Toteutumakäynnit eri toiminnoissa 89-98% toteutunut
Kehitysvammaisten itsenäisen asumisen ja omatoimisen suoriutumisen tukeminen	-ajantasaiset palvelusuunnitelmat - säännöllinen arkipäiväisten toimintojen harjoittelu. Omien asioiden hoitamista - kunnosta huolehtiminen liikkumalla, oman toimintakyvyn mukaisesti	-100 % tarkistettavista palvelusuunnitelmista tehty, tarkistuspäivät 30.6 ja 31.12 - ruoan valmistaminen toimintakeskuksessa kerran kuussa - kuntosali – ja liikuntatuokiot, keskimäärin 4 x /kk	toteutunut 90% toteutunut Liikuntatuokiot ovat toteutuneet lähes joka toimintaviikko
Erityistason ohjaus ja osaamisen kehittäminen	-yhteistyössä naapurikuntien kanssa järjestetään erilaisia koulutuksia sekä ohjaajille että asiakkaille. Seudullisen vuorovaikutuksen lisääminen	-6 x vuodessa osallistuminen koulutus- ja muihin sosiaalisiin tapahtumiin	toteutunut mm. alkusammutuskoulutus vammaisille Muoniossa yhdessä tukiyhdistyksen kanssa

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	7 744	11 750,11	-4 006	
Toimintamenot	-898 429	-959 263,32	60 834	108 300
Toimintakate	-890 685	-947 513,21	56 828	108 300
Vyörytyserämenot		-12 430,00	12 430	
Kate yhteensä	-890 685	-959 943,21	69 258	108 300

8.1.6.4 Terveystoimi

Terveydenhuollon tarkoituksena on:
1) edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta;
2) kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja;
3) toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta;
4) vahvistaa terveydenhuollon palvelujen asiakaskeskeisyyttä; sekä
5) vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä ja parantaa terveydenhuollon toimijoiden, kunnan eri toimialojen välistä sekä muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä.

Terveystoimen tehtäväalueelle kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, erikoissairaanhoito, päihdeklinikka, ympäristöterveydenhuolto, syöpäpotilaiden hoitokustannusavustus ja talteen otetut eläimet. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu kuuluu Lapin sairaanhoitopiirille. Ympäristöterveydenhuollon järjestää Sodankylän kunta. Talousarvioon varataan määräraha syöpäpotilaiden syöpähoitojen hoitopäivämaksujen sekä heidän potilashotellissa tapahtuvien yöpymisten omavastuuosuuden korvaamiseen. Talteen otettuja eläimiä koskevat palvelut ostetaan yksityiseltä.

Lapin sairaanhoitopiiri järjestää Muonion kunnan puolesta perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuollon järjestämisvastuun siirtämisen yhteydessä on sovittu että palvelutaso on määritelty vuoden 2016 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen perusteella. Palvelutason muutosta arvioitaessa käytetään pohjatietona tilinpäätös- ja toimintakertomustietoja, Mediatrin tilastotietoja sekä muuta toiminnasta dokumentoitua tietoa.

Seurattavat kuntakohtaiset indikaattorit määritellään yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Perusterveydenhuollon palvelutaso pysyy vähintään vuoden 2016 tasolla	-Lapin sairaanhoitopiirin järjestämät terveydenhuollonpalvelut	-määritetään käyttösuunnitelmassa	
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välinen yhteistyö sujuvoituu.	-Lapin sairaanhoitopiirin järjestämät terveydenhuollonpalvelut	-määritetään käyttösuunnitelmassa	
Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toiminnallinen integraatio paranee.	Lapin sairaanhoitopiirin ja Muonion kunnan yhteiset toiminnalliset rakenteet.	Määritetään käyttösuunnitelmassa.	Yhteinen hyvinvointikeskus sekä tilallisesti että toiminnallisesti

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-6 679 617	-6 700 291,02	20 674	-300 000
Toimintakate	-6 679 617	-6 700 291,02	20 674	-300 000

8.1.7 Sivistyslautakunta

8.1.7.1 Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimesta vastaa sivistystoimenjohtaja. Sivistystoimen hallinto vastaa sivistystoimen kokonaisuudesta, ja luo edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen ja monipuoliseen keskinäiseen yhteistyöhön. Taloussuunnittelun ennustettavuudessa on sivistystoimen ja kunnan toimijoista riippumattomia haasteita. Toteuman seurattavuutta pyritään parantamaan tietojohtamisen välinein.

Hallinnossa työskenteli sivistystoimenjohtaja ja toimistosihteeri. Sivistystoimenjohtaja on elokuusta alkaen toiminut 30% lukion vt. rehtorina.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Realistinen talous	-tosiasioihin perustuva talousarvio, jonka toteumaa seurataan jatkuvasti.	Toteuman poikkeaminen suunnitellusta kuukausittain	Seurattu ja viety lautakuntaan kvartaaleittain ja tarvittaessa tehty korjauksia.
Monipuolinen toiminta	Yhteissuunnittelu, yhteistyö ja arviointi.	Tehtäväalueiden yhteiset kokoukset kuukausittain.	Osastokokoukset on pidetty noin kerran kuukaudessa lukuvuoden aikana.
Henkilöstön jaksaminen	Täydennyskoulutus Tehtävien mitoitus Työhyvinvointitapahtumat	Sairauspoissaolot enint. 3pv/hlö/vuosi Koulutustilaisuudet vähintään 3 pv/vuosi Tyhy-toimintaa työpaikoittain vähintään 2 krt/vuosi	Sairauspoissaolo-tavoitteet ovat ylittyneet Koulutustavoitteet ovat ylittyneet Tyhy-toiminta vaatii kehittämistä, vaikka tapahtumia onkin järjestetty.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot		322,50	-323	
Toimintamenot	-104 871	-105 150,40	279	
Toimintakate	-104 871	-104 827,90	-43	
Vyörytyserämenot		-8 232,00	8 232	
Kate yhteensä	-104 871	-113 059,90	8 189	

8.1.7.2 Varhaiskasvatus

Tehtäväalueesta vastaa varhaiskasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen yksiköt ovat vakiintuneet: päiväkoti (5 osastoa) sekä perhepäivähoito. Perhepäivähoitajia oli keväällä 3 ja syksyllä 1. Lapsia oli loppuvuodesta kirjoilla 73 ja hoitopaikat ovat riittäneet nyt myös sesonkiajan yli.

Kotihoidontuen kuntalisä edelleen käytössä, mahdollistaa halukkaille perheille lasten hoitamisen kotona pidempään ja vähentää painetta varhaiskasvatuksessa.

Yhteistyö sivistystoimen viranhaltijoiden kanssa jatkunut toimivana.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen pääs-tään	Mittarit	Toteutunut
Toteuttaa laadukasta ja määrällisesti riittävää varhaiskasvatusta	-realistinen budjetointi ja suunnitelmallisuus, ennakointi -varhaiskasvatuspaikkojen määrä ja varhaiskasvatuksen järjestämisen vaihtoehdot -varhaiskasvatuksen myöntäminen asiakkaiden tarpeiden mukaan Yhteistyö eri kunnan alojen kanssa	-varhaiskasvatuksen kustannusten toteuman seuraaminen (kk-tasolla, vuosikolmannestasolla ja vuositasolla) -toiminnan seuranta: kk-palaveri, yhteiset tapaamiset perhepäivähoitajien kanssa ja päivittäiset kohtaamiset -VASU-keskustelu vuosittain/perhe; tarvittaessa useammin	-kustannusten seuranta ok. -hoitopaikkojen määrä väheni 1.8.19 alkaen; paikkojen riittävyys tiukkaa koko toimintavuodelle. -palaverit tot., ok. -VASUjen päivitys syksy -19 + toim.kauden aikana uudet
	--lähikunta- ja verkostoyhteistyö	-vanhempainilta/vuosi -asiakaskysely/vuosi -osastopalaverit -erilaisten tapahtumien, toimintojen järjestäminen yhteistyössä muiden tahojen kanssa -verkostotapaamiset kaksi/vuosi lähikuntien kanssa sekä Lapin alueella	-vanhempainilta x1 /syksy -asiakaskysely ei tot. -tapahtumia ollut muutamia yht.työtahojen kanssa. -1 tapaaminen/ syksy lähikuntien johtajat.
Varhaiskasvatus toiminnan kehittäminen yhteistyöllä	-Kunta VASUn tavoitteiden toteuttaminen ja sen päivittäminen -perheiden ja yhteistyökumppaneiden osallistaminen VASU-työhön -erityispäivähoidon järjestäminen/kehittäminen, ennalta ehkäisevä työote -Varda-tietojenkeruujärjestelmän käyttöönotto 1.1.2019	-jatkuva VASU-työ. -VASU-keskustelu vuosittain/perhe; tarvittaessa useammin -vanhempainilta/vuosi -asiakaskysely/vuosi -toiminnanohjausjärjestelmän (Daisy) toimivuuden vaikutusten arviointi/seuranta jatkuu. Erityisvarhaiskasvatuksen osallistuminen tarvittaessa VASU-keskusteluihin. Yksilöllisten suunnitelmien laadinta asiakkaille ja erityiskasvatuksen toteuttaminen ja ohjaaminen. -VARKA-ryhmän kokoontuminen 4 kertaa/vuosi. -Vardan käyttöönotto/seuranta	-Vasu-työ jatkuu. -Kunta-Vasun päiv. kausi 19-20 -Daisyn toiminta/seuranta jatkuu; palkka rajapinta -20? -Veo-toiminta jatkuu. -Varka-ryhmä jatkuu (vaihteleva kokoonpano) -Vardan käyttö 1.1.19 sekä 1.9.19; toimivuus, tietojen ajantasaisuus seurannassa.

Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja työhyvinvoinnin turvaaminen	-henkilöstörakenteen ylläpitäminen ja tarvittavien uusien rekrytointi -hallinnon ja henkilöstön vuorovaikutus -koulutuksiin osallistuminen ja koulutuksien järjestäminen paikallisesti -työhyvinvointi – työterveyshuollon palvelut	-kelpoisuusehdot täyttävä ja pysyvä henkilöstö -kolme koulutuspäivää/vuosi/työntekijä -henkilökunnan osallistaminen, suunnittelutapaamiset kaksi/vuosi -kehityskeskustelu yksi/vuosi -virkistäytymisiltapäivät kaksi/vuosi -tiedottaminen -lomien jaksottaminen -työterveyshuollon saatavuuden parantuminen.	-vähän vaihtuvuutta henkilöstössä, pyritään rekrytoimaan uusia. -koulutukset: yhteiset + omaehtoiset –tot. -työillat. Keh.kesk. -20? -virk.ip kevät -, syksy – ei ole tot. -lomien jaksottaminen, kierto jatkuu. -työterveyshuollon palveluihin/saatavuuteen ollaan ed. tyytyväisiä.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	60 000	55 998,95	4 001	
Toimintamenot	-1 110 512	-1 012 459,46	-98 053	
Toimintakate	-1 050 512	-956 460,51	-94 051	
Poistot		-4 204,28	4 204	
Vyörytyserämenot		-90 211,04	90 211	
Kate yhteensä	-1 050 512	-1 050 875,83	364	

8.1.7.3 Perusopetus

Tehtäväalueesta vastaa perusopetuksen rehtori. Oppilasmäärä on enimmillään ollut 279 (esiopetus mukaan lukien). Uusi opetussuunnitelma on ollut käytössä kaikilla luokka-asteilla. Opetusryhmiä on jaettu runsaan oppilasmäärän takia tai muista perustelluista syistä. Tästä syystä tilat ovat edelleen hajallaan ja kaikki mahdolliset käytössä. Ohjaajien määrä on vaihdellut tarpeen mukaan.

Henkilökunnassa on ollut vaihtuvuutta eri syistä (esim. eläköityminen ja erilaiset yhdistelmävirat). Koulutuksia on järjestetty tarpeen mukaan ja ulkopuolisissa koulutuksissa on voinut käydä talousarvion puitteissa.

Teknisen työn investointihanke saatettiin loppuun ja tiloista tuli asianmukaiset.

Yhteistyö sivistystoimen muiden viranhaltijoiden kanssa on toiminut.

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteisiin päästään	Mittarit	Toteutunut
Motivoitunut oppilas	-myönteisen ja kannustavan kouluilmapiirin ja yhteishengen luominen ja ylläpitäminen -oppilaiden yksilöllisten edellytysten huomioon ottaminen -Kiva-koulu ohjelma -moniammatillinen oppilashuoltotyö -kerhotyö, retket ja tapahtumat -oppilaskuntatyö	-kouluilmapiirikysely -poissaolot vähentäminen -oppilaskunnan aktiivisuus -kerhojen määrä 1/oppilas	Kouluilmapiirikyselyä ei ole tehty. KiVa-koulu -ohjelma toiminut tarvittaessa. Moniammatillinen oppilashuoltotyöryhmä kokoontunut säännöllisesti. Kerhotoiminta on ollut runsasta syksyllä, keväällä ei järjestetty kerhoja, koska ei ollut rahoitusta. Kerhoihin on osallistunut 163 syksyn aikana. Oppilaskunta on kokoontunut säännöllisesti.
Laadukas opetus ja kasvatus	-ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi ja osaamisen hyödyntäminen -henkilökunnan tutortyö -täydennyskoulutus -tarkoituksenmukainen ryhmäkoko	-pätevien opettajien ja henkilöstön osuus henkilökunnasta -tuntikehys 545 h/vko -opetusryhmän koko max 20/25 oppilasta	Pätevien opettajien osuus 90 %, muu henkilökunta pätevää. Tuntikehys 562 h/vko. Suurin opetusryhmän koko 25.
Kodin ja koulun yhteistyö	-tiedottaminen -vanhempainillat ja vartit -oppilaspalautteet -Wilma -vanhempainyhdistyksen toiminta	-Wilmakyselyt -palaute -vartit 1/oppilas/lv -vanhempainilta 1/luokka/lv -vanhempainyhdistyksen toimintakertomus	Wilma on ollut käytössä tiedottamisen ja viestinnän välineenä. Alakoululla on pidetty vanhempainvartteja. 1.-4.luokkien osalta on pidetty arviointikeskustelut. Joka luokalla pidettiin vanhempainilta syksyllä positiivisen pedagogiikan teemalla ja oppilashuoltoryhmä esittäytyi. Vanhempainyhdistyksen kanssa on tehty yhteistyö esim. yhteisen koulutustilaisuuden puitteissa.
Kokonaistaloudellisuus	-realistinen talousarvio -oppilaskohtainen kustannus valtakunnallisen keskiarvon tuntumassa Ennakoiva ja täydentävä projektirahoitus -kunnan ulkopuolisten oppilaiden kulut tasapainoon	-kustannusten toteuman seuraaminen (kk-tasolla, vuosikolmannestasolla ja vuositasolla) 8000 €/oppilas -3 hanketta eri rajoittajilta -kuljetuskustannukset 1500 €/oppilas	Kokonaiskustannukset: 8 800 €/oppilas (ilman vyörytyseriä), josta kuljetuskustannukset: 2000 €/oppilas (laskettu koko oppilasmäärä huomioiden) Tunturi Tutorit – hanke ei toteutunut. Kerhotoiminta –hanke toteutui syksystä. Kielipolku tunturiin –hanke toteutui syksystä.

Turvalliset ja toimivat oppimis-ympäristöt	-turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja ajanmukaiset tilat, oppimisvälineet ja piha-alueet (teknisen työ – tilan ja laitteiden investointihanke) -pelastussuunnitelmien päivittäminen -asianmukaisten harjoitusten järjestäminen -kouluväen EA-koulutus	-vahinkojen määrä 0 % -harjoitukset 1/lukuvuosi -3-vuotistarkastus (THL)	Tapaturmailmoituksia 19 kpl oppilaiden osalta kouluterveyden huollon tai koulun henkilökunnan kautta. Poistumisharjoitukset pidetty syksyllä. Hätäensiapukoulutus koko henkilökunnalle syksyllä. 3-vuotistarkastus tehty keväällä. Teknisen työn tila päivitetty.
Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja työhyvinvoinnin turvaaminen	-työilmapiiri kannustava ja avoin -hallinnon ja henkilöstön vuorovaikutus -työmäärän mitoitus	-sairauspoissaolot alle 3 pv/työntekijä -kehityskeskustelut 1/lv -virkistäytymis-iltapäivät 2/lv -tiedottaminen ja säännölliset palaverit	Sairauspoissaoloja on ollut runsaasti. Kehityskeskustelut saatettiin loppuun keväällä, syksyllä aloitettu uusille. Virkistyspäivä pidetty keväällä. Tiedottamista ja palavereja tehostettu.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	133 563	147 845,94	-14 283	
Toimintamenot	-2 701 414	-2 682 515,83	-18 898	-70 000
Toimintakate	-2 567 851	-2 534 669,89	-33 181	-70 000
Poistot		-8 074,96	8 075	
Vyörytyserämenot		-653 480,87	653 481	
Kate yhteensä	-2 567 851	-3 196 225,72	628 375	-70 000

8.1.7.4 Toisen asteen koulutus

Toisen asteen koulutuksen tavoitteena on tarjota nuorille yleissivistävä koulutus lähellä kotia ja varmentaa koulutuksen jälkeinen mahdollisuus jatkokoulutukseen. Lukio mahdollistaa myös aikuisille aikuislukion oppimäärän ja YO-tutkinnon suorittamisen. Yhdistelmäopinnot tarjotaan yhteistyössä Ammattiopisto Lappian kanssa. Ski College yhdistää opiskelun ja tehokkaan hiihtoharjoittelun. Free Ride Academy –hanke on lisännyt tarjontaan vapaalaskuleiritykset.

Opiskelijakohtaiset kustannukset riippuvat lähes suoraan opiskelijamäärästä, koska opiskelijamäärä vaikuttaa kokonaiskustannuksiin varsin vähän. Vuonna 2018 vyörytyksettömät kulut/keskimääräinen opiskelijamäärä olivat 13 458 euroa ja vuonna 2019 12 330 euroa. Opiskelijat pystyivät suorittamaan pakolliset kurssit, ylioppilaskirjoitusten edellyttämät kurssit, kertauskursseja ja joitakin taito- ja taideaineiden kursseja sekä kielikursseja.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Henkilöstö -pätevä ja innostunut henkilöstö	Koulutus -koulutussuunnitelman mukaan -kehityskeskustelut	Koulutusmäärä/lukuvuosi/ Henkilö -noin 3 koulutuspäivää/henkilö -VESO-koulutukset	Henkilökunnalle on pyritty mahdollistamaan heidän toivomansa henkilökohtaiset koulutusjaksot. VESO-koulutukset suunnitellusti
Talous -pyritään taloudelliseen toimintaan -opiskelutapavaihtoehtojen kehittäminen	Opiskelijamäärän lisäys -lukion tason säilyttäminen, imago -Ski College mahdollistajana -etäkurssitarjonta	Koulutuksen kustannukset/opiskelija -kasvu katkaistava	Toimintamenot n. 12330/rahoituksen perusteena ollut lukiolainen. Luvussa ei ole mukana kiinteistökustannuksia.
Toiminta -vuosisuunnitelman pohjalta, valmistuu lukukauden alkuun -huomioidaan alueen omat vahvuudet ja yrittäjyys -kiinteä yhteistyö AO Lappian kanssa	Opetuksen määrä ja laatu -tarjotaan pakollisia kursseja n. 51 ja syventäviä n. 59 ja soveltavia n. 4 -opiskelijalla on mahdollisuus lukio-opintojensa aikana suorittaa ylioppilaskirjoituksiin valitsemiensa aineiden pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit -opetuksessa pyritään opetussuunnitelmien mukaiseen toteutukseen -paljon ohjausta	Päättötodistukset/vuosi YO-tutkinnot/vuosi Läpäisyaste -päättötodistuksia 12 -YO-tutkintoja 12 -läpäisyaste 90%	Päättötodistuksia keväällä 9 ja syksyllä 2, lisäksi syksyllä lakitettiin kaksi yhdistelmäopiskelijaa. Keskeyttäneitä opiskelijoita vähän. Neljä vuotta sitten aloittaneista kaikki ovat päättäneet opintonsa ja kalenterivuonna 2019 yksi opiskelija keskeytti opintonsa.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	52 320	60 600,98	-8 281	
Toimintamenot	-529 183	-542 790,32	13 607	
Toimintakate	-476 863	-482 189,34	5 326	
Vyörytyserämenot		-129 570,10	129 570	
Kate yhteensä	-476 863	-611 759,44	134 896	

8.1.7.5 Aikuiskoulutus

Muonion kansalaisopistossa järjestettiin kursseja keväällä 42 kpl ja syksyllä 36 kpl. Kurssien netto-opiskelijamäärä oli 448. Kursseja järjestettiin seuraavilta aloilta: musiikki, tanssi, liikunta, näyttämötaiteet ja käden taidot. Arviointia kehitettiin ja kehittämistä jatketaan. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetus päättyy 31.7.2021, mutta soitonopetus jatkuu kuitenkin entisellään. Opintoseteleitä on haettu ja jaettu mm. työttömille ja eläkeläisille. Kurssilaisten ikäjakauma on ollut seuraava: 0-19 v. 170, 20–64 v. 175 ja 65 v. ja vanhempia 103. Kursseja on järjestetty kirkonkylällä, Kerässiepissä, Kihlangissa, Kätkäsuvannossa, Särkijärvellä ja Äkäsjärvellä. Digikahvilatoiminta käynnistettiin ja se jatkuu kalenterivuoden 2020 ajan. Kansalaisopiston nuorten teatterikurssi osallistui valtakunnalliseen Teatris-festivaalin ja sai siellä stipendin.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Realistinen talous	Koulutuksen määrä mitoitetaan resurssien mukaan	Toteuma	Kurssien kustannukset ovat kasvaneet 2,4 % Osallistumismaksutuotot ovat kasvaneet 11,31 %
Laadukas toiminta	Monipuolinen ja kattava tarjonta Laadukas opetus	Tuntimäärä vähintään 1500/vuosi Kuntalaiskyselyt Opiskelijapalaute	Tuntimäärä n. 2010 Kuntalaiskyselyt kevätjuhlan yhteydessä ja Kyläpirtin avajaisissa. Opiskelijapalautteita kerätty kurssien jälkeen.
Motivoitunut henkilöstö	Yhteistyö Virkistystapahtumat	Opettajainkokoukset 4 krt/vuosi Yhteiset suunnittelu- ym. tilaisuudet vähintään 2 krt/lukukausi	2 opettajainkokousta, koettiin käytännössä riittäväksi.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	15 000	24 764,62	-9 765	
Toimintamenot	-121 019	-127 535,96	6 517	
Toimintakate	-106 019	-102 771,34	-3 248	
Vyörytyserämenot		-4 878,00	4 878	
Kate yhteensä	-106 019	-107 649,34	1 630	

8.1.7.6 Kulttuuritoimi

Tehtäväalueesta vastaa kirjastonjohtaja-kulttuuriohjaaja.

Kulttuuritoimi on järjestänyt kuntalaisille monipuolisia kulttuuripalveluja, vaikka käytössä olleet resurssit ovat olleet pienet. Vuonna 2019 järjestettiin monipuolisesti etenkin teatteriesityksiä eri-ikäisille kuntalaisille ja konsertteja. Kulttuuritoimen vastuualueisiin kuuluu myös museotoiminta. Kotiseutumuseolla oli yksi lapsille tarkoitettu teatteriesitys. Museolle tehtiin myös kuntokartoitus ja haettiin rahoitusta korjausehdotuksiin. Museo oli auki kesällä kaksi kuukautta.

Kulttuuritapahtumia järjestettiin seuraavasti: Seeli Toivio konsertti 21.2., Kasakkayhtye Varta 21.3., Veteraanijuhlat 27.4., Elegia- Eino Leinoa lausuen ja laulaen 8.5., Operaatioklubi musiikki-tapahtuma 3 krt, Timo Kinnusen konsertti 9.6., Vinski ja Vinsentti -teatteriesitys museolla 5.7., Runomies Hälvä kouluilla ja Marjapaikassa 2.-3.8., Seurakunnan lauluilta museolla 8.8., Tuuba-kimalainen koululla ja Ojusniityllä 30.10. ja itsenäisyyspäivän juhla 6.12.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Talous	-realistinen talouden suunnittelu ja toteutus -apurahojen ja valtionosuuksien hakeminen -kulttuuriavustuksien jakaminen paikallisille toimijoille	-avustukset toimijoille 2000 e/vuosi -apuraha museolle ja kulttuuritoimelle 1-2 krt/2 v	-avustukset jaettu toimijoille -Museon ulkorakennuksen korjaamiseen on haettu avustusta
Toiminta	-Museo auki kesäisin vähintään 2 kuukautta -ammattiteatteria kuntalaisille -yhteistyö sivistysosaston muiden toimijoiden sekä kunnassa toimivien järjestöjen ja seurojen kanssa	-Rovaniemen alueteatterin näytökset 2 krt/vuosi -vierailu Rovaniemelle tai Ouluun kulttuuritapahtumaan 1 krt/vuosi -kulttuuritapahtumat 8 krt/vuosi	-Lapin Alueteatterin esitys aikuisille Korjaamo 23.10. ja lapsille Pikku prinssi 24.10. -kulttuuritapahtumia järjestettiin 13 kpl
Henkilöstö	Kesätyöpaikkojen tarjoaminen	1-2 työsuhdetta museolla/vuosi	1 museotyöntekijä museolla

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot		322,73	-323	
Toimintamenot	-21 760	-21 050,52	-709	
Toimintakate	-21 760	-20 727,79	-1 032	
Vyörytyserämenot		-4 382,41	4 382	
Kate yhteensä	-21 760	-25 110,20	3 350	

8.1.7.7 Kirjastotoimi

Tehtäväalueesta vastaa kirjastonjohtaja-kulttuuriohjaaja.

Kirjasto on peruspalvelua, jonka tehtävänä on kasvattaa kaikenikäisten lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua sekä olla opiskelun ja tutkimustyön tukena. Muonion kirjastossa annettiin vuoden aikana noin 47 749 lainaa, fyysisiä käyntejä kertyi 29 729 ja aktiivisia lainaajia oli 1450 henkilön verran.

Muonion kirjasto on osa Lapin kirjastoyhteisjärjestelmää, johon kuuluu suurin osa lappilaisista kirjastoista. Lapin kirjastoyhteisjärjestelmään kuuluvissa kirjastoissa on monia yhteistyömuotoja, kuten yhteinen kirjastokortti, toimiva kaukopalvelun kuljetusjärjestelmä, yhteinen hankintarengas ja monet yhteiset projektit.

Kirjasto laajensi aukioloaikojaan niin, että omatoimikirjasto palvelee myös sunnuntaisin 7-21. Omatoimikirjasto on toiminut erinomaisesti. Kirjasto jatkoi yhteistyötä koulun ja kirjaston välillä. Yhteinen nuorisotyöntekijä-kirjastovirkailija on parantanut yhteistyötä entisestään. Lukudiplomit sekä Lukulaatikko-kirjakuljetuspalvelutoiminta jatkuivat.

Yhteispohjoismaisen kirjastoauton reitti kulkee kolmen maan, Suomen, Norjan ja Ruotsin alueella, ja reitin varrella käytetään neljää kieltä, suomea, norjaa, ruotsia ja saamea.

Tavoitteet	Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutunut
Laadukkaat palvelut -kirjastotilojen monipuolinen käyttö -yhteistyö	Riittävät määrärahat ja palveluajat Monipuolinen tapahtumatuotanto Koulu-, varhaiskasvatus- ja toimintatuokioyhteistyö Tiedottaminen	Aukiolotunnit, lainamäärät ja kokoelma	-lainoja 47 749 kesäkuusta omatoimiaikaa lisättiin myös viikonlopuksi 07.00-21.00 -kokoelma yhteensä 50 070 -kirjavinkkaukset, kirjastonkäytön opetukset koululaisille, 1.luokka, 4.luokka ja 7.luokka -satutunnit pienille ja isoille joka toinen perjantai. 10 krt, osallistujia 268 -kirjansidontaopastusta kirjastolla Jorma Niemitalo -kirjailijavierailut 3 kpl, osallistujia 9 -talvipäivä yhdessä nuorisotoimen ja varhaiskasvatuksen kanssa, osallistujia 50. -yökirjasto 5. – 6. luokkalaisille osallistujia 20 -opiskelutilojen järjestäminen ja tenttien suorittaminen
Henkilöstön hyvinvointi Realistinen talous	-pääkirjastossa 1,85 työsuhdetta ja kirjastoautossa 2,5 työsuhdetta, joista Muonion osuus 45% -huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja ergonomiasta -talousarvion toteuman seuranta	Uusi nuorisotyöntekijä-kirjastovirkailija toimi pääkirjastolle kattamaan henkilöstövajetta ja hoitamaan kouluyhteistyötä -k ehityskeskustelut 1krt/vuosi -järjestetään työhyvinvointia tukevaa toimintaa 1krt/vuosi	-Lapin kirjastojen Helmihumaus päivä -sähköpöydät ja ergonomiset tuolit -elokuva Mestari Cheng
”Lainastosta kirjastoksi” – palveluiden kehittäminen kirjastossa ja kirjastoautossa	-tehdään asiakaspalvelukyselyjä ja käytetään hyväksi kyselytutkimuksessa esiin tulleita kehittämisideoita -osallistutaan koulutuksiin	-asiakaskyselyt 2 krt/vuosi -koulutustilaisuudet 3 pv/vuosi	-Pohjois-Suomen kirjastoautopäivät kesäkuussa Rovaniemellä -kirjastonjohtajien neuvottelupäivät Rovaniemi

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	167 500	169 273,45	-1 773	
Toimintamenot	-306 982	-328 619,29	21 637	
Toimintakate	-139 482	-159 345,84	19 864	
Poistot		-2 157,72	2 158	
Vyörytyserämenot		-43 554,21	43 554	
Kate yhteensä	-139 482	-205 057,77	65 576	

8.1.7.8 Nuoristoimi

Muonion kunnan nuorisotoimen päätehtävä on tuottaa laadukkaita nuorisopalveluita kaikille paikkakuntalaisille lapsille ja nuorille aina ensimmäiseltä luokalta toisen asteen opintoihin asti. Nuorisotyön kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänämme on toimia lasten ja nuorten kasvattajana koulun ja kodin ulkopuolella. Tehtäväalueesta vastaa nuorisosihteeri.

Toteutimme nuorille suunnattuja avoimia sekä ohjattuja vapaa-ajan toimintoja hyödyntäen moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti. Järjestimme nuorisolle erilaisia harrastusmahdollisuuksia, kerhoja, leirejä sekä tapahtumia ympäri vuoden sekä tarjosimme tilat yhdessä olemiseen. Nuorisotila Tippala on ollut auki keskimäärin noin kymmenenä päivänä kuukaudessa. Kävijöitä on ollut keskimäärin noin 20 henkilöä / aukiolopäivä. Kunnassamme toimii myös aktiivinen nuorisovaltuusto, joka on paikallisten nuorten oma vaikuttamiselin.

Etsivä nuorisotyö on toiminut tärkeänä tukena perusnuorisotyölle. Etsivä nuorisotyöntekijä on tehnyt tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, te-toimiston, sosiaalitoimen, työpajan, kouluterveydenhoitajan sekä naapurikuntien etsivien kanssa. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittanut 15 asiakasta vuonna 2019.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Alakoululaisten kesäleirit kunnan omaksi toiminnaksi	-budjettiin varattava riittävät määrärahat toiminnan järjestämiseen	2-3 leiriä eri ikäluokille, joiden kesto 5 päivää/leiri	Järjestetty 2 leiriä hankerahoituksella (joka toistaiseksi vielä saatiin), joiden kesto ollut 5 pv/leiri. Osallistujia n. 40 lasta.
Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen	-hankerahoituksen hakeminen digitaalisen nuorisotyön kehittämiseen	Saatu hankerahoitus, jonka turvin hankittu 3-4 uutta pelitietokonetta	Hankerahoitus saatu ja tietokoneita hankittu 5kpl. Tietokoneet aktiivisessa käytössä päivittäin (1,5 tunnin pelivuoroja varattu 450 kertaa 4kk aikana).
Nuorisotilan kunnostaminen/ ylläpito	-nuorisotilan kunnossapitoon varattava riittävät määrärahat budjettiin	Hengenvaarallisten sekä toimintaa vaikeuttavien puutteiden korjaaminen suoritettu	Vaadittava remontti aloitettu ja osin suoritettu. Remontin loppuun vieminen jatkuu keväällä 2020.
Kerhotoiminnan elävöittäminen	-koulutettujen kerhonohjaajien rekrytoiminen sekä kohtuullisen korvauksen suorittaminen ohjaajille	Aktiivisesti pyöriviä nuorisotoimen kerhoja 4-6 kpl / vuosi	Nuorisotoimella työsuhteessa noin 10 koulutettua kerhonohjaaja. Aktiivisesti toimivia kerhoja 4 kpl, joissa keskimäärin 10 kävijää / kerhokerta.

Henkilöresurssien oikea mitoittaminen operatiivisen työn ja hallinnollisen kehittämistyön turvaamiseksi	-puolikkaan henkilötyövuoden lisääminen nuorisotoimeen	-merkittävien ylityömäärien poistuminen ja työajan jaksottuminen virkaehtosopimuksen mukaiseksi -koulutuksia väh. 2/vuosi/henkilö	0,5 henkilötyövuotta vakinaistettu nuorisotoimeen. Ylityömäärät ja työajat jaksottuvat nyt virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	73 275	63 838,39	9 437	
Toimintamenot	-167 721	-167 633,79	-87	
Toimintakate	-94 446	-103 795,40	9 349	
Vyörytyserämenot		-21 011,81	21 012	
Kate yhteensä	-94 446	-124 807,21	30 361	

8.1.7.9 Liikuntatoimi

Liikuntatoimi toteutti lapsille, nuorille, aikuisille, ikäihmisille ja erityisryhmille suunnattuja ohjattuja ja avoimia liikuntatoimintoja yhteensä 26:ssa eri ryhmässä. Ryhmissä oli yhteensä 2995 käyntiä. Erityisryhmiä näistä oli 4 kpl. Liikuntatoimi järjesti liikuntatapahtumia yhteensä viisi kertaa, sekä osallistui useasti yhteistyössä muiden kanssa järjestettäviin tapahtumiin, kilpailuihin, retkiin ja leirille.

Voimaa Vanhuuteen työ kotona asuvien ikäihmisten liikuntatottumusten lisäämiseksi jatkui yhdessä hyvinvointikoordinaattorin ja fysioterapeuttien kanssa. Kyselyllä käyttäjiä kuultiin liikuntahallin välinehankinnoissa sekä Voimaa Vanhuuteen työssä huilauspenkkien sijoituksessa.

Liikuntapaikkojenhoitajan apuna reitistöjen raivauksessa oli kahden kuukauden ajan työllistettyjä. Kaivuri tasoitti reittipohjia kelkkareiteillä Särkitunturilla ja Tiurajärvellä. Energiankulutuksen vähentämiseksi jääkiekkokaukalon valoihin asennettiin painonappiratkaisu ja latuvalot saatiin vaihdettua ledeiksi kaikkiin latuverkoston osiin oppilastyönä Ammattiopisto Lappian kanssa.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen pääs-tään	Mittarit	Toteutunut
Laadukkaat liikuntapaikat ja niiden kehittäminen	-suunnitelmallinen toiminta	-urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu -led-valojen vaihto valmiiksi koko latuverkostolla -ulkoilureittitoimitus Kangosjärven reiteille -liikuntahallimaksut ja kuntosalimaksut -energiansäästö kWh latuverkostolla - liikuntapaikkojen kunto - moottorikelkka- ja latureittien raivauskilometrit	-urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu ei toteutunut -latuverkoston valot vaihdettu kaikki ledeiksi, lähes 80% energiansäästö jo aiemmin vaihdetuilla latuosuuksilla -asiakirjat valmisteltu ulkoilureittitoimitusta varten Kangosjärvelle -Liikuntahallimaksut peritty -Liikuntapaikat kohtalaisessa kunnossa -Työllistettyjä 3 henkilöä 2 kk:n ajan liikuntapaikkojenhoitajan apuna raivaamassa
Laadukkaat liikuntapalvelut ja niiden kehittäminen	-yhteistyö eri tahojen kanssa taloudessa pysymiseksi	- liikuntatoimen ryhmiä väh. 10/lukukausi -liikuntatapahtumat väh. 2 / vuosi - hanke- ja seutukuntayhteistyö - yhteistyössä toteutetut tapahtumat 3/vuosi - kurssimaksut	-Liikuntatoimen ryhmiä on ollut keväällä 12, yht. 1408 käyntiä. Näistä 2 erityisryhmää, jossa 164 käyntiä. -Kesällä/syksyllä 14 ryhmää, yht.1587 käyntiä. Näistä 2 erityisryhmää, jossa 100 käyntiä. -Koulutuksia; sirkus- ja pelinohjaaja, yht.19 osallistujaa -Liikuntatapahtumia 5 kpl, joissa 484 kävijää. -Voimaa Vanhuuteen -yhteistyö, 5 retkeä/tapahtumaa, kuntosalin intensiiviryhmä, huilauspenkit kadun varteen

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	17 600	17 210,34	390	
Toimintamenot	-237 398	-224 482,48	-12 916	
Toimintakate	-219 798	-207 272,14	-12 526	
Poistot		-55 615,81	55 616	
Vyörytyserämenot		-6 991,00	6 991	
Kate yhteensä	-219 798	-269 878,95	50 081	

8.1.8 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan talousarvioon kuuluu neljä valtuustotasolla sitovaa tehtävää; teknisen toimen hallinto, alueiden käyttö, kiinteistönhoito ja vesihuoltolaitos. Jätehuoltotehtävät on siirretty Lapin Jätehuolto kuntayhtymän hoidettavaksi perussopimuksen mukaisesti.

Teknisen lautakunnan tehtävänä on tarjota vakituisille asukkaille ja yrityksille sekä lomaasukkaille kestävän kehityksen mukainen, viihtyisä, turvallinen ja toimiva asuin- ja toimintaympäristö. Teknisen osaston tehtävä on myös vastata kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden hoidosta, sisäisestä ja ulkoisesta tilojen vuokraamisesta, yhdyskuntatekniikan rakentamisesta ja ylläpidosta sekä kiinteistönhoito- ja siivouspalveluiden tuottamisesta. Tekninen lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena.

Teknisen toimen hallinto

Teknisen toimen hallinnon tehtävä on tukea hallintokunnan palvelutuotantoa. Hallinnon palveluihin kuuluvat yleinen hallintokunnan palveluiden kehittäminen, suunnittelu ja seuranta, toiminnan koordinointi sekä sisäinen ja ulkoinen yhteistyö.

Teknisen toimen hallinnosta ja päätöksenteosta vastaa tekninen lautakunta, joka kokoontuu säännöllisesti. Teknisen lautakunnan pöytäkirjat liitteineen julkaistaan kunnan internetsivulla.

Hallinto vuokraa asuntoja ja tiloja ulkopuolisille sekä kunnan eri toimintojen tarpeisiin. Hallinto hoitaa myös tytäryhtiöidensä Kiinteistö Oy Muonion Kotikonnun ja Asunto Oy Kulleron isännöinnin.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Rakennuslupahakemusten kohtuullinen käsittelyaika	-pyritään asiakkaita neuvomalla saada hakemusasiakirjat mahdollisimman täydellisinä mahdollistaen näin päätöksenteon tekemisen välittömästi. -pyritään saamaan mahdollisimman paljon sähköisiä hakemuksia.	-rakennuslupahakemusten käsittelyaika. Pyritään alle 10 viikon käsittelyaikoihin. -asiakaspalautekäytäntöjen käyttöönotto ja kehittäminen. -sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista.	-ei ole käytössä -sähköisenä käsitelty 100 % hakemuksista.
Lupavalvontamaksujen tulisi lähestulkoon kattaa toiminnasta aiheutuneet kustannukset.	Taksojen korotukset, ei lakisääteisten tehtävien karsiminen.	Talouden toteutuma.	Toimintakate -17532,62
Riittävän tonttivarannon ylläpito	Raakamaan hankinta, kaavoitus	Vapaana ja myytävänä olevien tonttien lkm	-Kirkonkylä 4 AO, 1 AL, 1 Y, 1 LA, 1 KL -Tuomaanpalo 14 AO, 1 AR, 24 RA -Käkiniva 5 RA

Osoitejärjestelmän päivitys	Kunnan osoitejärjestelmän läpikäynti, nimeämättömien teiden nimeäminen ja rakennusten osoitteistaminen.	Osoitejärjestelmä ajantasaisuus	Tekemättä
RAHU-rekisterin täsmäytys	Kunnan, verottajan ja VTJ:n eroavuuksien tarkastelu ja vertailu todellisuuteen.	Virheellisten RAHU-tietojen määrä.	Tekemättä
Vanhojen rakennuslupien käsittely	Tehdään päätökset yli vuoden vanhoista hakemuksista.	Käsiteltyjen hakemusten lukumäärä.	2 kpl v. 2016 10 kpl v. 2017

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	68 110	77 194,75	-9 085	
Toimintamenot	-279 103	-263 566,05	-15 537	
Toimintakate	-210 993	-186 371,30	-24 622	
Poistot		-6 673,88	6 674	
Vyörytyserämenot		-72 811,00	72 811	
Kate yhteensä	-210 993	-265 856,18	54 863	

Alueiden käyttö

Alueiden käytön tehtäväalueella tuotettujen palveluiden tarkoituksena on edistää ja ylläpitää kaavateiden kunnossapitoa sekä jakaa yksityistie avustukset. Tehtäväalueen työtä kehitetään yhteistyössä kunnan eri toimialojen sekä kunnan muiden toimijoiden kesken.

Alueiden käytön tehtävänä on kaikkien kunnan omistuksessa olevien teiden ylläpito, peruskorjaus sekä kunnan uusien teiden rakentaminen. Alueiden käyttö vastaa kunnan kaavateiden kesä- ja talvikunnossapidosta ja muista yleisistä alueista.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Rakennetun ympäristön viihtyisyys paranee.	Jatketaan kirkonkylän maisemahakkuita ja raivauksia.	Hakkuiden ja raivausten määrä sekä mahdollinen asiakaspalaute.	Tehty kesällä Ytytyönä, ei palautetta
Kaavateiden laadukas kesä- ja talvikunnossapito	Ajallaan tehtävä riittävä kunnossapito	Vahinkojen lukumäärä, palautteen määrä ja laatu.	1 valitus pyörätien auraamattomuudesta kk kaavatiellä
Huonokuntoisimpien kaavateiden korjaus	Ojien perkaus, routavaurioiden korjaus, kaltevuuksien korjaus, sorastus	Korjatun tien määrä	Korjattu Kosotuskeinontie

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot		17 445,40	-17 445	
Toimintamenot	-204 058	-208 394,70	4 337	
Toimintakate	-204 058	-190 949,30	-13 109	
Vyörytyserämenot		-124 833,13	124 833	
Kate yhteensä	-204 058	-315 782,43	111 724	

Kiinteistönhoito

Kiinteistönhoidon tehtävänä on kaikkien kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito, peruskorjaus sekä kunnan uusien tilojen rakentaminen.

Perittävissä vuokrissa pyritään huomioimaan tulevaisuudessa hallinnon kustannukset, siivous- ja kiinteistönhoitopalvelut, lämpö, sähkö, vesi, vakuutukset, jätehuolto ja alueiden kunnossapito sekä vuosi- ja peruskorjaukset.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Kiinteistöstrategian luominen	Pitkän tähtäimen suunnitelman laatiminen tärkeimpiin kiinteistöihin.	PTS lkm / vuosi	Toimitilaohjelma tehty 2019 / FCG Oy
Kiinteistöjen käyttökate riittää ylläpitokustannusten lisäksi investointeihin.	Vuokrien korotus	Kunnan vuokra-asuntojen vuokrataso vähintään 7 €/m^2.	Minimivuorataso on nostettu 7 €/m2.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	702 784	759 089,23	-56 305	
Toimintamenot	-1 503 973	-1 487 137,81	-16 835	
Toimintakate	-801 189	-728 048,58	-73 140	
Poistot		-603 623,95	603 624	
Vyörytyserätulot		971 809,70	-971 810	
Kate yhteensä	-801 189	-359 862,83	-441 326	

Vesihuoltolaitos

Esitetään kohdassa 11. Eriytetyt tilinpäätökset.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Toimintatuottoja (ulkoiset+sisäiset) oli 3 393 937 euroa ja ne toteutuivat 107,2 prosenttisesti talousarvioon verrattuna ja vähenivät 0,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottoja kertyi 18 118 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kasvua oli eniten myyntituotoissa (108 797 €). Myyntituotoissa lisääntyivät myyntituotot valtiolta 58 000 € (erityisesti rintamaveteraanien kotona annettaviin palveluihin myönnetty raha) sekä muut myyntituotot 59 000 €. Myös sisäiset myyntituotot kasvoivat 46 000 € (keskuskeittiön myyntituotot). Eniten vähennystä oli muissa toimintatuotoissa (106 738 €) sisäisissä vuokratuotoissa (keskuskeittiön siirtyminen pois kunnan tiloista) ja käyttöomaisuuden myyntivoitoissa.
Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat lähes saman suuruisena kuin edellisenä vuonna.

Käyttötalouden toimintakulut (ulkoiset+sisäiset) toteutuivat 100,5 prosenttisesti talousarvioon verrattuna ja edelliseen vuoteen kasvua oli 3,6 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat 725 320 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Valtuusto myönsi talousarviovuoden aikana käyttötalouteen 495 155 euroa lisämäärärahoja, josta 300 000 euroa terveydenhuollon menoihin. Henkilöstömenot alittuivat 2 prosenttia talousarvioon verrattuna (170 250 €, erityisesti työttömyysvakuutusmaksu) ja kasvoivat 2,9 prosenttia (230 800 €) edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömenot kasvoivat erityisesti vanhustyö/kotipalvelussa. Lomapalkkavelkakirjauksia kirjattiin lisää noin 92 000 euroa. Lomapalkkavarauksien henkilösivukuluja ei kirjattu lainkaan aiempien vuosien liian suurten kirjausten johdosta. Nyt taseen lomapalkkavelka on yhtä suuri kuin palkanlaskennan laskelma. Palvelujen ostot toteutuivat 103,8 prosenttia (ylitys 367 130 €). Eniten palveluiden ostoissa ylittyivät vammaispalveluiden ostot kuntayhtymiltä (108 000 €), ict-palvelut (92 000 €) ja vanhusten laitos- ja palveluasumisen hoidon kustannukset muualla kuin kotikunnassa (83 500 €). Edelliseen vuoteen verrattuna palveluiden ostot kasvoivat 4,1 prosenttia (421 000 €), eniten kasvoivat asiakaspalveluiden ostot ja ICT-palveluiden ostot. Aineet, tarvikkeet ja tavarahankinnat toteutuivat 103,0 prosenttia (ylitys 37 541 €) sekä 3,6 prosenttia suurempana kuin edellisenä vuonna. Avustukset toteutuivat 99,9 prosenttia ja lähes saman suuruisena kuin edellisenä vuonna. Muut toimintakulut toteutuivat 82,6 prosenttisesti kiinteistö-leasingin jäädessä toteutumatta. Käyttötalouden sitovan tason ylityksiä oli noin 192 500 euroa.
Ulkoiset toimintakulut kasvoivat 3,6 prosenttia (723 400 euroa).

Toimintakate toteutui 99,4 prosenttisesti talousarviovuoden aikana muutettuun talousarvioon verrattuna ja 102,3 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate kasvoi 4,4 prosenttia ja oli 738 006 euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kunnan verotulokertymä budjetoitiin hyödyntäen kuntaliiton julkaisemaa verotuloennustekehikkoa ja edellisen vuoden (2018) tiedossa olevaa verotulokertymää. Talousarvioon verrattuna verotulot toteutuivat 98,4 %, 143 756 euroa vähemmän kuin oli arvioitu. Verotuloja kertyi 2,4 % (206 430 euroa) enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloveroa kertyi 97,7 % (169 000 €) vähemmän kuin talousarviossa ja noin 84 500 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, yhteisöveroja 0,9 % (6 800 €) enemmän kuin talousarviossa ja 7,4 % (51 800 €) enemmän kuin edellisenä vuonna. Kiinteistöveroa kertyi 101,8 % (18 500 €) enemmän kuin talousarviossa ja 7,4 % (70 000 €) enemmän kuin edellisenä vuonna.

Valtionosuudet maksetaan ns. yhden putken valtionosuutena, johon kuuluvat peruspalveluiden valtionosuus (yleinen valtionosuus, sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitus, esi- ja perusopetuksen sekä kulttuuripalveluiden rahoitus) sekä verotuloihin perustuva tasaus. Erillisenä eränä samassa yhteydessä peruspalveluiden valtionosuuden kanssa maksetaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Valtionosuudet toteutuivat 100,8 %, 71 750 € enemmän kuin budjetoitu. Edelliseen vuoteen verrattuna valtionosuuksia kertyi 0,7 % (61 800 €) vähemmän. Peruspalveluiden valtionosuudet toteutuivat 101,1 %, 88 300 euroa enemmän kuin budjetoitu. Lisäys johtui kilpailukykysopimuksen toteuttamisesta aiheutuvan kaksinkertaisen vähennyksen kompensoinnista. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia saatiin lähes budjetoidusti ja saman verran kuin edellisenä vuonna.

Rahoitustuotot toteutuivat 81,4 ja rahoituskulut 60,8 prosenttisesti. Rahoituskuluissa pitkäaikaisten talousarviolainojen korkomenot alittuivat 28 569 euroa ja olivat noin 7 900 euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Rahoitustuotot ovat pieni erä, jonka muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta tilinpäätöksen kokonaisuuteen. Rahoituskuluissa suurin erä on korkokulut, mutta muut rahoituskulut eivät kokonaisuuden kannalta ole merkittäviä.

Vuosikate toteutui 123,1 prosenttia ja huononi edelliseen vuoteen verrattuna 68 prosenttia, 590 250 euroa.

Vuoden 2019 suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 1 073 857 euroa. Poistot ylittyivät 373 857 euroa talousarvioon verrattuna. Poistojen määrä nosti terveyskeskuksen peruskorjattujen osien purkamisesta johtuvat alaskirjaukset samalle paikalle rakennettavan hyvinvointikeskuksen takia. Myös keskeneräisten hankkeiden valmistuminen nosti poistojen määrää. Tilikauden tulos on poistojen jälkeen alijäämäinen 795 081 euroa ja tilikauden alijäämä on 765 533 euroa. Taseen alijäämä vuoden lopussa on 922 347 euroa.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Jäljellä	Ulkoiset tot	Sisäiset tot	Lisämr
Toimintatuotot						
Myyntituotot	-1 639 418,00	-1 743 434,93	104 016,93	-1 337 875,51	-405 559,42	0
Maksutuotot	-400 869,00	-431 786,14	30 917,14	-431 136,14	-650,00	0
Tuet ja avustukset	-312 509,00	-358 783,70	46 274,70	-358 783,70	0,00	0
Muut toimintatuotot	-814 127,00	-859 931,98	45 804,98	-810 372,13	-49 559,85	0
Toimintatuotot yht.	-3 166 923,00	-3 393 936,75	227 013,75	-2 938 167,48	-455 769,27	0
Valmistus omaan käyttöön	-34 667,00	-22 647,00	-12 020,00	-22 647,00	0,00	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	6 523 238,00	6 484 423,86	38 814,14	6 454 595,50	29 828,36	178 455
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	1 491 471,00	1 465 506,28	25 964,72	1 465 506,28	0,00	0
Muut henkilösivukulut	293 120,00	187 657,86	105 462,14	187 657,86	0,00	0
Palvelujen ostot	10 282 083,00	10 649 215,23	-367 132,23	10 258 987,92	390 227,31	346 700
Aineet, tarvikkeet ja tav	1 238 920,00	1 276 460,58	-37 540,58	1 260 478,47	15 982,11	0
Avustukset	499 373,00	498 828,99	544,01	498 828,99	0,00	-30 000
Muut toimintakulut	686 559,00	567 029,35	119 529,65	547 297,86	19 731,49	0
Toimintakulut yht.	21 014 764,00	21 129 122,15	-114 358,15	20 673 352,88	455 769,27	495 155
Toimintakate	17 813 174,00	17 712 538,40	100 635,60	17 712 538,40	0,00	495 155
Verotulot	-9 000 000,00	-8 856 243,59	-143 756,41	-8 856 243,59	0,00	0
Valtionosuudet	-9 094 711,00	-9 166 467,00	71 756,00	-9 166 467,00	0,00	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0,00	-794,57	794,57	-794,57	0,00	0
Muut rahoitustuotot	-10 000,00	-7 344,64	-2 655,36	-7 344,64	0,00	0
Korkokulut	65 000,00	36 430,77	28 569,23	36 430,77	0,00	0
Muut rahoituskulut	0,00	3 104,81	-3 104,81	3 104,81	0,00	0
Vuosikate	-226 537,00	-278 775,82	52 238,82	-278 775,82	0,00	495 155
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	700 000,00	1 073 857,14	-373 857,14	1 073 857,14	0,00	0
Satunnaiset erät						
Sisäiset vyörytyserät						
Sisäiset vyörytystuotot	0,00	-1 351 296,70	1 351 296,70	-1 351 296,70	0,00	0
Sisäiset vyörytyskulut	0,00	1 351 296,70	-1 351 296,70	1 351 296,70	0,00	0
Tilikauden tulos	473 463,00	795 081,32	-321 618,32	795 081,32	0,00	495 155
Poistoeron lis.(-)tai väh	-29 550,00	-29 547,87	-2,13	-29 547,87	0,00	0
Tilikauden ylijäämä (alij.	443 913,00	765 533,45	-321 620,45	765 533,45	0,00	495 155

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely

	Talousarvio	Toteutuma (tilitetyt)	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	7 250 000	7 081 000	97,7	- 169 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	750 000	756 772	100,9	6 772
Kiinteistövero	1 000 000	1 018 471	101,8	18 471
Yhteensä	**9 000 000**	**8 856 244**	**100,9**	**- 143 756**

Maksuunpantu kunnallisvero	Tuloveroprosentti	Kunnallisvero verotettava tulo	Muutos %
Verovuosi 2007	20,0	5 670 461	11,7
Verovuosi 2008	20,5	6 080 983	7,2
Verovuosi 2009	20,5	5 966 866	-1,9
Verovuosi 2010	20,5	6 033 395	0,1
Verovuosi 2011	20,5	6 305 793	4,5
Verovuosi 2012	20,5	6 362 136	0,9
Verovuosi 2013	20,75	6 746 288	6,0
Verovuosi 2014	20,75	6 808 959	0,9
Verovuosi 2015	21,0	6 966 964	2,3
Verovuosi 2016	21,0	6 922 522	-0,6
Verovuosi 2017	21,5	6 962 226	0,6
Verovuosi 2018	21,5	7 083 626	1,7
Verovuosi 2019 ennakko tieto	21,5	7 939 769	12

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Toteutuma	%	Poikkeama
Kunnan peruspalveluiden vos	7 723 769	7 812 035	101,1	88 266
Verotuloihin perustuva tasaus	1 227 054	1 225 416	99,9	-1 638
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	143 888	129 016	89,7	-14 872
Yhteensä	**9 094 711**	**9 166 467**	**100,8**	**71 756**

8.3 Investointien toteutuminen

Investointien brutto toteutuma on 54,1 % ja netto toteutuma 56,2 %. Talousarviovuoden suurin investointihanke oli edellisenä kesänä alkanut uuden hyvinvointikeskuksen rakentaminen. Hyvinvointikeskuksen rahoitus toteutetaan Kuntarahoituksen leasing rahoituksena, eikä se siten näy hankkeena kunnan investointibudjetissa. Leasing sopimuksen arvo on 4,95 milj.euroa ja siitä oli 31.12.2019 käytetty 4,55 milj.euroa. Hyvinvointikeskus valmistui vuoden lopussa ja otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa. Muita investointeja olivat mm. Marjapaikan käyttövesiputkiston uusiminen, kaavateiden rakentaminen (Kosotuskeinon alfaltointi), ulkoilureittien suunnittelu ja rakentaminen sekä kiinteistöveroselvitys kiinteistöveropohjan tarkistamista varten. Uuden rivitalon rakentamiseen valmistauduttiin alustavilla suunnittelutöillä mm. suunnitellun rakentamispaikan tontin maaperätutkimuksilla.

Investointibudjettia pienennettiin talousarviovuoden aikana 1 525 000 euroa. Uuden rivitalon suunnittelua ja rakentamista pienennettiin 1,3 milj.euroa ja vedenottamon suunnittelua ja rakentamista 225 000 euroa. Lisäksi hyväksyttiin määrärahasiirtoja hankkeiden välillä.

Investointeihin saatiin rahoitusosuuksia seuraaviin hankkeisiin: ulkoilureittien suunnittelu ja rakentaminen (12 150 €).

Investointien hankekohtaisia ylityksiä oli 56 500 euroa. Maan myynti alittui 63 000 euroa. Talousarvioon arvioitu Tuomaanpalon tonttien myynti ei toteutunut.

8102/Kunnanhallitus irtain omaisuus
Hanke 177/Valtuustosalin kalustaminen

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-20 000,00		-20 000,00	-19 947,75	52,25		-19 947,75
Tulot							
Netto	-20 000,00		-20 000,00	-19 947,75	52,25		-19 947,75

8104/Maa- ja vesialueet
Hanke 150/Maanosto/Maanmyynti

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	0,00	-21 300,00	-21 300,00	-21 300,00	0		-21 300,00
Tulot	63 000,00		63 000,00	200,00	62 800,00		200,00
Netto	41 700,00		41 700,00	-21 100,00	62 800,00		-21 100,00

8106/Aineeton käyttöomaisuus
Hanke 140/Kiinteistöveroselvitys

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-65 000,00		-65 000,00	-57 182,25	7 817,75		-57 182,25
Tulot							
Netto	-65 000,00		-65 000,00	-57 182,25	7 817,75		-57 182,25

Hanke 158/Asianhallintaohjelma

Menot	-40 000,00		-40 000,00	-19 899,50	20 100,50		-19 899,50
Tulot							
Netto	-40 000,00		-40 000,00	-19 899,50	20 100,50		-19 899,50

8117/Muut osakkeet ja osuudet
Hanke 152/Osakkeiden osto/myynti

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot				-145,00	-145,00		-145,00
Tulot							
Netto				-145,00	-145,00		-145,00

8302/Sivistysltk irtain omaisuus
Hanke 163/Liikunta-alueen kalusto

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-15 000,00		-15 000,00	-18 671,29	-3 671,29		-18 671,29
Tulot							
Netto	-15 000,00		-15 000,00	-18 671,29	-3 671,29		-18 671,29

Hanke 165/Yläkoulun teknisen luokan kalusto

Menot	-20 000,00		-20 000,00	-19 999.98	0,02		-19 999,98
Tulot							
Netto	-20 000,00		-20 000,00	-19 999,98	0,02		-19 999,98

8402/Palo- ja pelastustyöt
Hanke 201/Uusi paloasema

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-50 000,00	-15 000,00	-35 000,00	0	35 000,00		0
Tulot							
Netto	-50 000,00	-15 000,00	-35 000,00	0	35 000,00		0

8405/Asuinrakennukset
Hanke 114/Rivitalo Nelkka

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-17 000,00		-17 000,00	-16 627,17	372,83		-16 627,17
Tulot							
Netto	-17 000,00		-17 000,00	-16 627,17	372,83		-16 627,17

Hanke 116/Uuden rivitalon suunnittelu

Menot	-1 600 000	-1 594 500	-5 500,00	-51 935,63	-46 435,63	-4 242,00	-56 177,63
Tulot							
Netto	-1 600 000	-1 594 500	-5 500,00	-51 935,63	-46 435,63	-4 242,00	-56 177,63

8415/Muu talonrakennus
Hanke 200/Kiinteistöstrategia

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-20 000,00		-20 000,00	-16 307,29	3 692,71		-16 307,29
Tulot							
Netto	-20 000,00		-20 000,00	-16 307,29	3 692,71		-16 307,29

Hanke 204/Kunnanviraston ulkomaalaus

Menot	-15 000,00		-15 000,00	-6 854,84	8 145,16		-6 854,84
Tulot							
Netto	-15 000,00		-15 000,00	-6 854,84	8 145,16		-6 854,84

Hanke 206/Yhtenäiskoulu/ala-aste

Menot	0,00		0,00	-5 030,78	-5 030,78	-49 622,02	-54 652,80
Tulot							
Netto	0,00		0,00	-5 030,78	-5 030,78	-49 622,02	-54 652,80

Hanke 207/Kiela

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	0,00		0,00	-1 231,10	-1 231,10	-10 538,26	-11 769,36
Tulot							
Netto	0,00		0,00	-1 231,10	-1 231,10	-10 538,26	-11 769,36

Hanke 209/Tippala

Menot	-16 000,00		-16 000,00	-11 149,84	4 850,16	-21 239,51	-32 389,35
Tulot							
Netto	-16 000,00		-16 000,00	-11 149,84	4 850,16	-21 239,51	-32 389,35

Hanke 211/Vuodeosasto

Menot	0	171 000	-171 000,00	-18 870,66	-152 129,34		-18 870,66
Tulot							
Netto	0	171 000	-171 000,00	-18 870,66	-152 129,34		-18 870,66

Hanke 212/Marjapaikan käyttövesiputkisto

Menot	-80 000,00		-80 000,00	-79 982,36	17,64	-7 002,30	-86 984,66
Tulot							
Netto	-80 000,00		-80 000,00	-79 982,36	17,64	-7 002,30	-86 984,66

Hanke 215/Marjapaikan kunnostusta

Menot	-15 000,00		-15 000,00	-9 767,57	5 232,43		-9 767,57
Tulot							
Netto	-15 000,00		-15 000,00	-9 767,57	5 232,43		-9 767,57

Hanke 217/Päiväkoti Mustikka

Menot	-14 000,00		-14 000,00	0,00	14 000,00		0,00
Tulot							
Netto	-14 000,00		-14 000,00	0,00	14 000,00		0,00

Hanke 218/Marjapaikan kuntotutkimus

Menot	-30 000,00		-30 000,00	0,00	30 000,00		0,00
Tulot							
Netto	-30 000,00		-30 000,00	0,00	30 000,00		0,00

Hanke 224/Kunnanvirastojen lisälämmöneristys

Menot	-5 000,00		-5 000,00	0,00	5 000,00	-2 134,86	- 2 134,86
Tulot							
Netto	-5 000,00		-5 000,00	0,00	5 000,00	-2 134,86	-2 134,86

Hanke 229/Hyke, kunnan tase

Menot	0	123 500	-123 500,00	-113 896,41	9 603,59		-113 896,41
Tulot							
Netto	0	123 500	-123 500,00	-113 896,41	9 603,59		-113 896,41

Hanke 291/Kaarnikan varasto

Menot	-50 000,00		-50 000,00	0,00	50 000,00		0,00
Tulot							
Netto	-50 000,00		-50 000,00	0,00	50 000,00		0,00

8425/Liikenneväylät

Hanke 312/Kaavateiden rakentaminen

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-60 000,00		-60 000,00	-50 122,67	9 877,33	-66 219,03	-116 341,70
Tulot							
Netto	-60 000,00		-60 000,00	-50 122,67	9 877,33	-66 219,03	-116 341,70

8450/Yleiset alueet

Hanke 509/Ulkoilureittien suunn. ja rakentaminen

Menot	-50 000,00		-50 000,00	-39 437,79	10 562,21		-39 437,79
Tulot				12 157,24	12 157,24		12 157,24
Netto	-50 000,00		-50 000,00	-27 280,55	22 719,45		-27 280,55

8470/Vesilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemärilinjat

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00
Tulot							
Netto	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00

Hanke 809/Särkijärvi Isomaa

Menot	0,00		0,00	8 340,00	8 340,00		8 340,00
Tulot							
Netto	0,00		0,00	8 340,00	8 340,00		8 340,00

Hanke 812/Vedenottamon suunnittelu

Menot	-240 000,00	-231 300	-8 700,00	-4 077,96	4 622,04	-2 016,00	-6 093,96
Tulot							
Netto	-240 000,00	-231 300	-8 700,00	-4 077,96	4 622,04	-2 016,00	-6 093,96

8480/Viemärilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemärilinjat

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00
Tulot							
Netto	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00

8490/Kaavoitus

Hanke 890/Keskustan asemakaava

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-75 000,00		-75 000,00	0,00	75 000,00	-214 611,27	-214 611,27
Tulot							
Netto	-75 000,00		-75 000,00	0,00	75 000,00	-214 611,27	-214 611,27

Hanke 891/Kaavojen päivitys

Menot	-15 000,00		-15 000,00	0,00	15 000,00	-11 000,00	-11 000,00
Tulot							
Netto	-15 000,00		-15 000,00	0,00	15 000,00	-11 000,00	-11 000,00

Kaikki yhteensä

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-2 587 000	-1 594 500	-1 062 000,00	-574 097,84	487 797,66	-388 625,25	-962 723,09
Tulot	63 000,00	0,00	63 000,00	12 357,24	-50 642,76	0,00	12 357,24
Netto	-2 524 000	-1 594 500	-999 000,00	-561 740,60	437 154,90	-388 625,25	-950 365,85

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

Vuosikatteella ei pystytty kattamaan tilikauden nettoinvestointeja. Toiminnan ja investointien rahavirta ei siten riittänyt myöskään pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin.

Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta on oikaistu käyttötalouden myyntivoitoksi kirjattujen tontinmyyntitulojen verran (Leveämaa ja entinen urheilukenttä).

Antolainoissa Muonion Paanat lyhensi lainaa lyhennyssuunnitelman mukaisesti 10 000 euroa ja Muonion Melojat ry maksoi 15 700 euron velan pois. Uusia antolainoja ei myönnetty. Ottolainojen nettomäärä kasvoi 694 350 euroa, pitkäaikaisia lainoja nostettiin lisää 1,5 milj.euroa ja lyhennettiin 905 650 euroa sekä lyhytaikaisia nostettiin lisää 100 000 euroa. Talousarviossa ottolainojen arvioitiin lisääntyvän 1,1 milj.euroa (poikkeama -405 650 €). Lyhytaikaista kuntatodistusta oli vuodenvaihteessa 3,0 milj. euroa.

Rahoituslaskelma	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	721 692	-495 155	226 537	278 775,82	-52 238,82
Tulorahoituksen korjauserät				-8 476,21	8 476,21
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 587 000	1 525 000	-1 062 000	-574 097,84	-487 902,16
Rah.osuudet invest.menoihin				12 157,24	-12 157,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	63 000		63 000	8 676,21	54 323,79
Toiminnan ja invest.rahavirta	-1 802 308		-772 463	-282 964,78	-489 498,22
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen lisäykset					
Antolainojen vähennykset				25 700,00	-25 700,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000		1 500 000	1 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-900 000		-900 000	-905 650,00	5 650,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000		500 000	100 000,00	400 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja po:n muutokset					
Saamisten muutos				167 603,43	-167 603,43
Korottomien velkojen muutos	50 000		50 000	-229 520,09	279 520,09
Rahoituksen rahavirta	1 150 000		1 150 000	658 133,34	491 866,66
RAHAVAROJEN MUUTOS	-652 308		377 537	375 168,56	2 368,44

8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalous

Käyttötalouden sitova taso on toimintakate (toimintamenot – toimintatulot).

Toimintakate (netto)	Talousarvio + muutokset	Toteutunut 1.1.-31.12.2019	Jäljellä	%	Ta-muut. määrä
Vaalit	-2 550	-3 687,23	1 137	144,60	0
Tarkastuslautakunta	-9 820	-11 511,48	1 691	117,20	0
Yleishallinto	-1 495 246	-1 431 997,01	-63 249	95,80	55 000
Maaseututoimi	-19 969	-17 331,41	-2 638	86,80	0
Elinkeinotoimi	-151 935	-155 993,59	4 059	102,70	0
Lomatoiminta	-205	0,00	-205	0,00	0
Sosiaalitoimen hallinto	-93 707	-101 546,52	7 840	108,40	0
Sosiaalityö	-265 312	-302 531,90	37 220	114,00	-30 000
Vanhustyö, kotipalvelu	-2 266 121	-2 294 660,41	28 539	101,30	208 455
Vammaispalvelu	-890 685	-947 513,21	56 828	106,40	-108 300
Terveystoimi	-6 679 617	-6 700 291,02	20 674	100,30	300 000
Sivistystoimen hallinto	-104 871	-104 827,90	-43	100,00	0
Varhaiskasvatus	-1 050 512	-956 460,51	-94 051	91,00	0
Perusopetus	-2 567 851	-2 534 669,89	-33 181	98,70	70 000
Toisen asteen koulutus	-476 863	-482 189,34	5 326	101,10	0
Aikuiskoulutus	-106 019	-102 771,34	-3 248	96,90	0
Kulttuuritoimi	-21 760	-20 727,79	-1 032	95,30	0
Kirjastotoimi	-139 482	-159 345,84	19 864	114,20	0
Nuorisotoimi	-94 446	-103 795,40	9 349	109,90	0
Liikuntatoimi	-219 798	-207 272,14	-12 526	94,30	0
Teknisen toimen hallinto	-210 993	-186 371,30	-24 622	88,30	0

Alueiden käyttö	-204 058	-190 949,30	-13 109	93,60	0
Kiinteistönhoito	-801 189	-728 048,58	-73 140	90,90	0
Vesihuoltolaitos	59 835	31 954,71	27 880	53,40	0
Kaikki yhteensä Toimintakate yhteensä	-17 813 174	-17 712 538,40	-100 636	99,40	495 155

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät nettotasolla.

	Talousarvio	Toteutunut	Jäljellä	Tot %
Verotulot	9 000 000,00	8 856 243,59	143 756,41	98,4
Valtionosuudet	9 094 711,00	9 166 467,00	71 756,00	100,8
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-55 000,00	-31 396,37	23 603,63	57,1

Rahoitusosa

Rahoitusosan sitovat erät ovat antolainat ja ottolainat nettotasolla.

	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu-tokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Antolainat					
Antolainojen lisäykset					
Antolainojen vähennykset				25 700,00	
Antolainat netto				25 700,00	25 700,00
Ottolainat					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00		1 500 000,00	1 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähenn.	-900 000,00		-900 000,00	-905 650,00	5 650,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos 500 000,0			500 000,00	100 000,00	400 000,00
Ottolainat netto	1 100 000,00		1 100 000,00	-694 350,00	405 650,00

Investoinnit

Investoinnit ovat sitovia hankkeittain netto.

		Talousar-vio	Vuoden alusta	Jäljellä	%	Ta-muut
		+ muu-tokset				määrä
8102	**Kunnanhallitus irtain omaisuus**					
177	Valtuustosalin kalustaminen					
	Investoinnit netto	20000	19 947,75	52	0,30	0
8104	**Maa- ja vesialueet**					
150	Maanosto/Maanmyynti					
	Investoinnit netto	-41700	21 100,00	-62800	150,60	21 300
8106	**Aineeton käyttöomaisuus**					
140	Kiinteistöveroselvitys					
	Investoinnit netto	65000	57 182,25	7818	12,00	0
158	Asiahallintaohjelma					
	Investoinnit netto	40000	19 899,50	20101	50,30	0
8117	**Muut osakkeet ja osuudet**					
152	Osakkeiden osto/myynti					
	Investoinnit netto	0	145,00	-145	0,00	0
8302	**Sivistysltk irtain omaisuus**					
163	Liikunta-alueen kalusto					
	Investoinnit netto	15000	18 671,29	-3671	-24,50	0
165	Yläkoulun teknis.luokan kalust					
	Investoinnit netto	20000	19 999,98	0	0,00	0
8402	**Palo- ja pelastustyö**					
201	Uusi paloasema					
	Investoinnit netto	35000	0,00	35000	100,00	-15 000
8405	**Asuinrakennukset**					
114	Rivitalo Nelkka					
	Investoinnit netto	17000	16 627,17	373	2,20	0
116	Uuden rivitalon suunnittelu					
	Investoinnit netto	5500	51 935,63	-46436	-844,30	-1 594500
8415	**Muu talonrakennus**					
200	Kiinteistöstrategia					
	Investoinnit netto	20000	16 307,29	3693	18,50	0
204	Kunnanviraston ulkomaalaus					
	Investoinnit netto	15000	6 854,84	8145	54,30	0
206	Yhtenäiskoulu/ala-aste					
	Investoinnit netto	0	5 030,78	-5031	0,00	0
207	Kiela					
	Investoinnit netto	0	1 231,10	-1231	0,00	0
209	Nuorisotalo Tippala					
	Investoinnit netto	16000	11 149,84	4850	30,30	0
211	Vuodeosasto					
	Investoinnit netto	171000	18 870,66	152129	89,00	171 000
212	Marjapaikka käyttövesiputkisto					
	Investoinnit netto	80000	79 982,36	18	0,00	0
215	Marjapaikan kunnostusta					
	Investoinnit netto	15000	9 767,57	5232	34,90	0

217	Päiväkoti Mustikka					
	Investoinnit netto	14000	0,00	14000	100,00	0
218	Marjapaikan kuntotutkimus					
	Investoinnit netto	30000	0,00	30000	100,00	0
224	Kunnanvirastojen lisälämmöneri					
	Investoinnit netto	5000	0,00	5000	100,00	0
229	Hyke, kunnan tase					
	Investoinnit netto	123500	113 896,41	9604	7,80	123 500
291	Kaarnikan varasto					
	Investoinnit netto	50000	0,00	50000	100,00	0
8425	**Liikenneväylät**					
312	Kaavateiden rakentaminen					
	Investoinnit netto	60000	50 122,67	9877	16,50	0
8450	**Yleiset alueet**					
509	Ulkoilureittien suunn ja raken					
	Investoinnit netto	50000	27 280,55	22719	45,40	0
8470	**Vesilaitos**					
807	Kk vesi- ja viemärilinjat					
	Investoinnit netto	37500	0,00	37500	100,00	0
809	Särkijärvi Isomaa					
	Investoinnit netto	0	-8 340,00	8340	0,00	0
812	Vedenottamon suunnittelu					
	Investoinnit netto	8700	4 077,96	4622	53,10	-231 300
8480	**Viemärilaitos**					
807	Kk vesi- ja viemärilinjat					
	Investoinnit netto	37500	0,00	37500	100,00	0
8490	**Kaavoitus**					
890	Keskustan asemakaava					
	Investoinnit netto	75000	0,00	75000	100,00	0
891	Kaavojen päivitys					
	Investoinnit netto	15000	0,00	15000	100,00	0
	Kaikki yhteensä					
	Investoinnit netto	999000	561 740,60	437259	43,80	-1525000

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2019	2018
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 337 875,51	1 279 197,53
Maksutuotot	431 136,14	402 543,92
Tuet ja avustukset	358 783,70	406 951,66
Muut toimintatuotot	810 372,13	869 513,43
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 938 167,48	2 958 206,54
Valmistus omaan käyttöön	22 647,00	17 214,73
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 454 595,50	-6 205 782,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 465 506,28	-1 468 724,37
Muut henkilösivukulut	-187 657,86	-204 168,24
Palvelujen ostot	-10 258 987,92	-9 884 796,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 260 478,47	-1 218 873,95
Avustukset	-498 828,99	-525 981,19
Muut toimintakulut	-547 297,86	-441 626,80
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 673 352,88	-19 949 953,79
TOIMINTAKATE	-17 712 538,40	-16 974 532,52
Verotulot	8 856 243,59	8 649 813,74
Valtionosuudet	9 166 467,00	9 228 280,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	794,57	1 160,44
Muut rahoitustuotot	7 344,64	11 664,66
Korkokulut	-36 430,77	-44 328,35
Muut rahoituskulut	-3 104,81	-3 030,75
VUOSIKATE	278 775,82	869 027,22
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-1 073 857,14	-1 019 730,11
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-795 081,32	-150 702,89
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	29 547,87	29 547,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-765 533,45	-121 155,02

9.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-278 775,82	-869 027,22
Tulorahoituksen korjauserät	8 476,21	49 267,80
Investointien rahavirta		
Investointimenot	574 097,84	874 828,01
Rah.osuudet invest. menoihin	-12 157,24	-30 550,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-8 676,21	-109 668,89
Toiminnan ja invest. rahavirta	282 964,78	-85 150,30
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0,00	15 700,00
Antolainojen vähennykset	-25 700,00	-11 500,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-1 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	905 650,00	942 869,38
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-100 000,00	-400 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-167 603,43	129 121,01
Korottomien velkojen muutos	229 520,09	-317 658,03
Rahoituksen rahavirta	-658 133,34	358 532,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	-375 168,56	273 382,06
RAHAVAROJEN MUUTOS	375 168,56	-273 382,06

9.3 Tase

	2019	2018
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	16 788,63	55 433,27
2. Muut pitkävaikutteiset meno	211 460,03	164 958,61
Aineettomat hyödykkeet yht.	228 248,66	220 391,88
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	886 047,89	864 947,89
2. Rakennukset	6 606 351,22	7 100 159,94
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 578 196,36	2 775 279,19
4. Koneet ja kalusto	342 453,26	391 308,95
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	362 474,99	163 946,07
Aineelliset hyödykkeet yht	10 775 523,72	11 295 642,04
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 041 447,95	1 041 302,95
3. Muut lainasaamiset	60 326,17	86 026,17
Sijoitukset yhteensä	1 101 774,12	1 127 329,12
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	12 105 546,50	12 643 363,04
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	446 464,31	612 996,68
3. Muut saamiset	254 843,01	275 362,65
4. Siirtosaamiset	41 177,07	21 728,49
Lyhytaikaiset saamiset yht.	742 484,39	910 087,82
Saamiset yhteensä	742 484,39	910 087,82
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	825 332,17	450 163,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT YH-TEENSÄ	1 567 816,56	1 360 251,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 673 363,06	14 003 614,47

	2019	2018
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 878 950,98	-2 878 950,98
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	156 814,15	35 659,13
V Tilikauden yli/alijäämä	765 533,45	121 155,02
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 956 603,38	-2 722 136,83
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-516 255,13	-545 803,00
POISTOERO JA VAPAA-EHT.VAR.YHT	-516 255,13	-545 803,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-3 885 000,00	-3 405 000,00
7. Muut velat	-648 993,75	-648 184,07
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-4 533 993,75	-4 053 184,07
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-3 000 000,00	-2 900 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-1 020 000,00	-905 650,00
5. Saadut ennakot	-3 000,48	-3 300,52
6. Ostovelat	-1 421 635,01	-1 615 767,17
7. Muut velat	-186 218,85	-149 589,03
8. Siirtovelat	-1 035 656,46	-1 108 183,85
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-6 666 510,80	-6 682 490,57
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-11 200 504,55	-10 735 674,64
VASTATTAVAA	-13 673 363,06	-14 003 614,47

9.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	8 724 722	8 626 803
Toimintakulut	-26 117 423	-25 126 781
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	**-17 392 701**	**-16 500 078**
Verotulot	8 856 244	8 649 814
Valtionosuudet	9 166 467	9 228 280
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 872	3 157
Muut rahoitustuotot	13 742	16 378
Korkokulut	-49 873	-79 808
Muut rahoituskulut	-14 127	-12 946
Vuosikate	**581 624**	**1 304 798**
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn. mukaiset poistot	-1 404 667	-1 373 048
Tilikauden yli- ja alipariarviot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		8 771
Tilikauden tulos	**-823 042**	**-59 479**
Tilinpäätössiirrot	59 729	34 150
Laskennalliset verot	-160	4 980
Vähemmistöosuudet	-239	392
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-763 712**	**-19 957**

Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	581 624	1 304 798
Satunnaiset erät		8 771
Tulorahoituksen korjauserät	-7 967	-7 824
Toiminnan rahavirta yhteensä	**573 497**	**1 305 745**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 091 045	-1 226 563
Rahoitusosuudet investointeihin	44 500	51 126
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	11 175	111 258
Investointien rahavirta yhteensä	**-1 035 369**	**-1 064 179**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-461 872**	**241 566**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-15 700
Antolainojen vähennykset	24 700	11 500
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 758 590	18 709
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 057 453	-1 109 485
Lyhytaikaisten lainojen muutos	92 549	388 699
Oman pääoman muutokset	-381	-978
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	9 459	-5 945
Vaihto-omaisuuden muutos	196	121
Saamisten muutos	146 853	-329 974
Korottomien velkojen muutokset	-167 457	457 584
Rahoituksen rahavirta yhteensä	**808 056**	**-585 469**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**346 183**	**-343 903**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 575 781	1 229 597
Rahavarat 1.1.	1 229 597	1 630 621
	346 183	**-401 024**

Konsernin tase

VASTAAVAA	2019	2018		VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				OMA PÄÄOMA	2 848 795	3 693 189
				Peruspääoma	2 878 951	2 878 951
Aineettomat hyödykkeet	295 115	287 748		Arvonkorotusrahasto		
Aineettomat oikeudet	48 218	44 969		Liittymismaksurahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot	246 897	237 527		Muut omat rahastot	71 779	76 503
Ennakkomaksut		5 252		Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	661 777	757 693
				Tilikauden yli-/alijäämä	-763 712	-19 957
Aineelliset hyödykkeet	13 471 552	13 860 519				
Maa- ja vesialueet	941 101	920 001		VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 383	16 144
Rakennukset	8 703 853	9 209 386		PAKOLLISET VARAUKSET	182 713	181 844
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 633 298	2 834 190		Eläkevaraukset		1
Koneet ja kalusto	505 198	620 088		Muut pakolliset varaukset	182 713	181 843
Muut aineelliset hyödykkeet	6 091	6 049		TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	322 337	267 637
Ennakkomaks. ja keskener.hank.	682 012	270 805		Valtion toimeksiannot	39 436	56 373
				Lahjoitusrahastojen pääomat	855	914
Sijoitukset	210 224	229 485		Muut toimeksiantojen pääomat	282 047	210 349
Osakkuusyhteisöosuudet	157 556	157 556				
Osakkeet ja osuudet	47 415	40 975		VIERAS PÄÄOMA	13 861 497	13 229 226
Muut lainasaamiset	5 000	30 700		Pitkäaikainen	6 150 108	5 567 590
Muut saamiset	254	254		Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 701 694	4 026 728
				Lainat julkisyhteisöiltä	829 164	918 389
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	311 093	265 852		Lainat muilta luotonantajilta		
Valtion toimeksiannot	39 436	49 347		Saadut ennakot	3 901	7 934
Lahjoitusrah. erityiskatteet				Liittymismaks. Ja muut velat	615 348	614 539
Muut toimeksiantojen varat	271 657	216 505				
				Lyhytaikainen	7 711 389	7 661 636
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Joukkovelkakirjalainat	3 000 000	2 900 000
Vaihto-omaisuus	39 760	39 956		Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 086 190	984 573
Aineet ja tarvikkeet	39 760	39 956		Lainat julkisyhteisöiltä	83 100	70 729
Valmiit tuotteet				Lainat muilta luotonantajilta		
Muu vaihto-omaisuus						
Ennakkomaksut				Saadut ennakot	22 089	19 630
Saamiset	1 328 665	1 475 518		Ostovelat	1 677 401	1 858 606
Pitkäaikaiset saamiset	2 496	2 004		Liittymismaks. Ja muut velat	273 745	230 776
Myyntisaamiset	863	863		Siirtovelat	1 568 865	1 597 323
Lainasaamiset	147	3		**VASTATTAVAA YHTEENSÄ**	**17 232 190**	**17 388 675**
Muut saamiset	1 138	1 138				
Siirtosaamiset	350					
Lyhytaikaiset saamiset	1 326 168	1 473 514				
Myyntisaamiset	874 569	1 007 691				
Lainasaamiset						
Muut saamiset	375 670	390 346				
Siirtosaamiset	75 928	75 479				
Rahoitusarvopaperit	13 757	13 404				
Osakkeet ja osuudet	13 256	12 908				
Sijoitukset rahamarkkinainst.						
Muut arvopaperit	501	496				
Rahat ja pankkisaamiset	1 562 023	1 216 193				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**17 232 190**	**17 388 675**				

10 Tilinpäätöksen liitetiedot

10.1 Kunnan liitetiedot

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia, eikä tehtäväkohtaisia muutoksia toimintoihin ole tehty.

10.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Omistukset muissa yhteisöissä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	Omistusosuus	Kuntakonsernin osuus Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt:		
Asunto Oy Kullero	100 %	29 645,98 €
Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu	100 %	-61 993,53 €
Kiinteistö Oy Muonion Hilla	51 %	6 261,94 €
Kiinteistö Oy Muonion Lakka	51 %	-4 326,64 €
Kuntayhtymät:		
Lapin sairaanhoitopiirin ky	1,64 %	19 420,64 €
Kolpeneen palvelukeskuksen ky	1,20 %	- 3 339,56 €
Kemi-Tornionl. koulutusky Lappia	3,09 %	- 10 519,39 €
Lapin liitto	1,30 %	3 806,08 €
Lapin pelastuslaitos	1,30 %	€
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä	5,5 %	21 692,76 €
Osakkuusyhteisöt:		
Ei ole yhdistelty konsernitaseeseen		
Alamuonion Autola Oy	23,0 %	

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat:
- Sisäiset velat ja saamiset, toimintavuoden aikainen keskinäinen liikevaihto sekä muut sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet:
- Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset:
- kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on purettu 80 % yli-/alijäämätileille ja 20 % laskennallisen verovelan tilille. Emon ja muiden konserniyhteisöjen poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on purettu 100 % yli-/alijäämätileille.

Suunnitelmapoistojen oikaisu:
- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää Voitto/Tappio edellisiltä tilikausilta vastaan.

Kuntayhtymät:
- Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoltaan omistusosuuden mukaisesti.

10.3 Tuloslaskelman liitetiedot (vain ulkoiset erät)

Toimintatuotot	2019	2018
Yleishallinto	618 646	633 261
Maaseututoimi	107 606	94 690
Elinkeinotoimi	48 742	52 495
Sosiaali- ja terveystoimi	482 646	428 405
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	539 377	578 907
Tekninen toimi	1 141 150	1 170 449
Yhteensä	2 938 167	2 958 207
Konserni yhteensä	8 724 722	8 626 803
Asiakaspalveluiden ostot	7 507 156	7 152 227
Palveluiden ostot	2 751 832	2 735 570
Myyntivoitot	8 476	49 268
Myyntitappio		
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	7 081 000	6 996 513
Osuus yhteisöveron tuotoista	756 773	704 945
Kiinteistövero	1 018 471	948 356
Verotulot yhteensä	8 856 244	8 649 814
Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus ilman tasauksia	7 812 035	7 791 024
Verotuloihin perustuva vos tasaus	1 225 416	1 303 368
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus-kulttuuritoimen muut vos	129 016	133 888
Valtionosuudet yhteensä	9 166 467	9 228 280

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei ole satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Poistoero

Investointivarausten purkaminen;
yläasteen saneeraus, kohde valmistunut 1.8.2002, poistoero 12.881,20 e/v
terveyskeskuksen vuodeosaston saneeraus, kohde valmistunut 31.12.2011, poistoero 16.666,67 e/v, hteensä poistoero 29.547,87 euroa / vuosi.

Laskennalliset erät/vyörytyserät		
Teknisen toimen alaiset kiinteistömenot	913 320	896 462
Laskennalliet vuokrat	58 490	55 761
Keskitetysti hoidetut tehtävät	379 487	370 853
Yhteensä	1 351 297	1 323 076

Suunnitelmapoistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 3 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 3 v
Konserniliikearvo	tasapoisto 5 v
Liikearvo	tasapoisto 5 v
Atk-ohjelmat	tasapoisto 3 v
Muut	tasapoisto 10 v
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 v
Talousrakennukset	tasapoisto 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 10 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 10 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 7 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Sähkö, vesi- yms. laitosten koneet	menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	tasapoisto 15 v
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto 8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 5 v
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 v
Muut raskaat työkoneet	tasapoisto 10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 v
Sairaala-terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto 5 v
Atk-laitteet	tasapoisto 3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

10.4 Tasetta koskevat liitetiedot

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

Käyttöomaisuus	Poistamaton hank.meno 1.1.	Lisäykset	Vähenn.	Rahoitus-osuudet	Siirot erien välillä	Tilikauden poisto	Poistamaton hankintameno 31.12.
Aineettomat oikeudet	55 433,27					38 644,64	16 788,63
Muut	164 958,61	73 489,54				26 988,12	211 460,03
Aineettomat yhteensä	**220 391,88**	**73 489,54**				**65 632,76**	**228 248,66**
Aineelliset hyödykkeet							
Maa-alueet	**864 947,89**	**21 300,00**	**200,00**				**886 047,89**
Rakennukset							
Asuinrakennukset	1 905 825,90	16 627,17				80 436,97	1 842 016,10
Hallinto- laitosrakennuk	5 025 012,98	101 635,55			7 002,30	496 228,55	4 637 422,28
Tehdas- tuotantorakenn	124 849,43	1 231,10				39 786,32	86 294,21
Talousrakennukset	44 471,63					3 853,00	40 618,63
Rakennukset yhteensä	**7 100 159,94**	**119 493,82**			**7 002,30**	**620 304,84**	**6 606 351,22**
Kiinteät rakent/laitteet	191 345,15					34 530,05	156 815,10
Maarakenteet	323 582,10	39 437,79		12 157,24		33 775,87	317 086,78
Vesirakenteet	4 761,86						4 761,86
Johtoverkostot/laitteet	1 602 509,10		8 340,00			111 591,84	1 482 577,26
Tietoverkko	8 505,48					1 275,82	7 229,66
Kadut/tiet/torit/puistot	562 139,07	50 122,67			14 298,78	86 885,80	539 674,72
Linja-auto-odotuskatok.	399,69					79,94	319,75
Ulkovalaistuslaitteet	82 036,74					12 305,51	69 731,23
Kiinteät rak/laitt. Yhteensä	**2 775 279,19**	**89 560,46**	**8 340,00**	**12 157,24**	**14 298,78**	**280 444,83**	**2 578 196,36**
Kuljetusvälineet	30 271,56	18 671,29				13 198,92	35 743,93
Muut koneet ja kalusto	361 037,39	39 947,73				94 275,79	306 709,33
Kalusto yhteensä	**391 308,95**	**58 619,02**				**107 474,71**	**342 453,26**
Ennakkom/keskeneräiset	**163 946,07**	**219 830,00**			**-21 301,08**		**362 474,99**
Aineelliset yhteensä	**11 295 642,04**	**508 803,30**	**8 540,00**	**12 157,24**	**0,00**	**1 008 224,38**	**10 775 523,72**

	Hankintameno 1.1.	Lisäykset	Vähennyk-set	Hanintameno 31.12.
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	187 467,69			187 467,69
Kuntayhtymäosuudet	675 147,07			675 147,07
Osakkuusyhtiöosuudet ja				
osakkeet	157 555,58			157 555,58
Muut osakkeet ja osuudet	21 132,61		-145,00	21 277,61
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 041 302,95		-145,00	1 041 447,95

Taseen liitetiedot

Saamiset

Saamiset saman konsernin tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuusyhteisöiltä.

Saamisten erittely	**2019**	**2018**
	€	**€**
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	55 326	55 326
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	20 718	30 560
Yhteensä	76 044	85 886
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset muilta	45 137	126 161
Siirtosaamiset	5 436	5 436
Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kuntayhtymäsaatavat		
Muut tulojäämät		
Tulojäämät yhteensä		

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Peruspääoma 1.1./31.12.	2 878 951	2 878 951
Edellisten tilikausien ylij./alij. 31.12.	-156 814	-35 659
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-765 534	-121 155
Tilikausien yli/alij.yhteensä	-922 348	-156 814
Kertynyt poistoero 31.12.	516 255	545 803
Kertynyt alij. ja tuloksenkäsitt.erät yht.	-406 093	232 175

Pakolliset varaukset

Konserni		
Eläkevaraukset	465	636
Muut pakolliset varaukset	182 713	181 843
	183 178	182 479

Pitkäaikainen vieras pääoma

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat

	2 019 €	2 018 €
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	962 500	537 500
Muut pitkäaikaiset velat/liittymismaksut	648 994	648 187

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velkojen erittely

Saman konsernin tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille olevat velat

Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	694 115	690 497
Siirtovelat		
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Menoj. valtiolle		
Menoj. kunnille ja kuntayhtymille		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	936 434	844 703
Korkojaksotukset	5 823	6 670
Muut siirtovelat	93 399	256 811
Siirtovelat yhteensä	1 035 656	1 108 184

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Takausvastuu		
Kuntien takauskeskus	13 840 657	13 313 217
Hyvinvointikeskus, leasing vuokra	4 549 847	
Kopiokoneet	50 061	41 307
Lease Plan autovuokra	20 550	34 244
Op autovuokra	18 255	
Postimaksukone	3 750	
Jousa jäänhoitokone	985	
Leasingvastuiden yhteismäärä	4 643 448	75 551
Emon osuus konsernin vastuista	168 000	958 012

11 Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö

11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma (laitoksen omat sisäiset tulot ja menot eliminoitu)

	2019	2018
LIIKEVAIHTO	351 671,49	368 996,59
Muut toimintatuotot	10 115,25	11 852,24
	361 786,74	380 848,83
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-77 850,56	-69 391,63
Palveluiden ostot	-127 603,57	-110 055,91
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-99 050,03	-92 221,31
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-20 558,96	-19 920,30
Muut henkilösivukulut	- 2 889,60	- 3 296,48
	-122 498,59	-115 438,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	--153 341,77	--168 297,60
Liiketoiminnan muut kulut	-1 879,31	-2 176,96
Liikeylijäämä/ -alijäämä	-121 387,06	-84 511,36
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	-5 814,82	-8 960,02
Vyörytyserät	-12 811,00	-12 318,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-140 012,88	-105 789,38

Rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikeyli-/alijäämä	-121 387,06		-84 511,36	
Poistot	153 341,77		168 297,60	
		31 954,71		83 786,24
Investointien rahavirta				
Investointimenot	4 262,04		-11 403,20	
Rahoitusosuudet inv.menoihin				
		4 262,04		-11 403,20
Toiminnan ja investointien rahavirta		36 216,75		72 383,04
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik. lainojen lisäys muilta				
Pitkäaik. Lainojen vähennys muilta	-135 650,00		-172 869,38	
		-135 650,00		-172 869,38
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta				
Saamisten muutos muilta	-4 072,03		30 640,86	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	117 651,38		125 699,53	
Korottomien velkojen muutos muilta	477,11		18 342,49	
		114 056,46		174 682,88
Rahoituksen rahavirta		-21 593,54		1 813,50

Vesihuoltolaitoksen tase

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	11 221,67	13 173,27
Aineelliset hyödykkeet		
Hallinto- ja laitosrakennukset	457 451,04	482 402,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 490 917,26	1 602 509,10
Muut kiinteät rakenteet	63 562,67	74 779,61
Koneet ja kalusto	2 722,14	6 351,65
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 014 653,11	2 166 043,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	136 722,89	140 794,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 162 597,67	2 320 011,47
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	1 401 918,99	1 284 147,02
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-231 178,03	-125 388,65
Tilikauden yli/alijäämä	-140 012,88	-105 789,38
Oma pääoma yhteensä	1 030 728,08	1 052 968,99
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	367 500,00	467 500,00
Muut velat / Liittymismaksut	648 993,75	648 184,07
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	100 000,00	135 650,00
Ostovelat	15 496,43	15 708,41
Siirtovelat/lomapalkkajaksotus	-120,59	
Yhdystilivelka/korottomat velat kunn		
	1 131 869,59	1 267 042,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 162 597,67	2 320 011,47

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma (sis.erät mukana) ja toteutumisvertailu

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma
Talousarviovertailu (sisäiset mukana)

	2019	**2018**
LIIKEVAIHTO	433 196,30	447 425,41
Muut toimintatuotot	10 115,25	11 852,24
	443 311,55	459 277,65
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-80 657,54	-71 928,97
Palveluiden ostot	-206 321,40	-185 947,39
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-99 050,03	-92 221,31
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-20 558,96	-19 920,30
Muut henkilösivukulut	-2 889,60	-3 296,48
	-122 498,59	-115 438,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-153 341,77	-168 297,60
Liiketoiminnan muut kulut	-1 879,31	-2 176,96
Liikeylijäämä/ -alijäämä	**-121 387,06**	**-84 511,36**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	-5 814,82	-8 960,02
Vyörytyserät	-12 811,00	-12 318,00
Tilikauden yli-/alijäämä	**-140 012,88**	**-105 789,38**

Käyttötalous

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	427 374	443 311,55	-15 938	
Toimintamenot	-367 539	-411 356,84	43 818	
Toimintakate	59 835	31 954,71	27 880	
Poistot		-153 341,77	153 342	
Vyörytyserämenot		-12 811,00	12 811	
Kate yhteensä	59 835	-134 198,06	194 033	

Investoinnit

8470/Vesilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemärilinjat

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00
Tulot							
Netto	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00

Hanke 809/Särkijärvi Isomaa

Menot	0,00		0,00	8 340,00	8 340,00		8 340,00
Tulot							
Netto	0,00		0,00	8 340,00	8 340,00		8 340,00

Hanke 812/Vedenottamon suunnittelu

Menot	-8 700,00		-8 700,00	-4 077,96	4 622,04	-2 016,00	-6 093,96
Tulot							
Netto	-8 700,00		-8 700,00	-4 077,96	4 622,04	-2 016,00	-6 093,96

8480/Viemärilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemärilinjat

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00
Tulot							
Netto	-37 500,00		-37 500,00	0,00	37 500,00		0,00

Vesilaitoksen toimintakertomus

Vesilaitoksella työskentelee kaksi kokopäiväistä työntekijää, viranhaltijoiden palkoihin on varattu 30 % kunnanrakennusmestarin palkasta, 50 % toimistosihteerin palkasta.

Vesilaitos, Muonio
Alkalointilaitoksen valmistuttua kirkonkylän, Oloksen ja Särkijärven vesi otetaan Hirsilaitavaarasta Kalliosalmen vedenottamon toimiessa varavedenottamona.
Vesijohtolinjojen yhteispituus on n. 50 km.

Viemärilaitos, Muonio
V. 2008 on valmistunut kirkonkylälle uusi jätevedenpuhdistamo, jonne johdetaan myös Oloksen ja Särkijärven alueen jätevedet uutta siirtoviemäriputkea pitkin. Pumppaamoita on 16 kpl. Viemärilinjojen pituus on n. 48 km. Kirkonkylän alueella on verkostoon liittynyt 506 taloutta ja jätevesiverkkoon 553 taloutta.

Vesilaitos, Olos
Olostunturin ja Tuomaanpalon kaava-aluetta varten on oma vedenottamo, joka toimii nykyisin varavedenottamona ja lisäksi paineenkorotusasema II-kaava-alueella. Vesijohtolinjan pituus 13,10 km. Olokselle toimitetaan talousvesi Hirsilaitavaaran vedenottamolta.

Viemärilaitos, Olos
Olostunturin jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin kirkonkylän puhdistamoon. Oloksen alueen viemärilinjan pituus on n. 13,10 km. Oloksen alueella on 186 liittyjää.

Vesi- ja viemärilaitos, Särkijärvi
Särkijärven vesi johdetaan Hirsilaitavaaran vedenottamolta. Särkijärven vesiverkostoon on 37 liittyjää.
Särkijärven jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin kirkonkylän puhdistamoon. Isomaan n 1,2 km pituisen linjan valmistuttua Särkijärven viemärilinjan pituus on yhteensä n. 10 km. Särkijärven alueella viemäriverkostoon on 37 liittyjää.

Vedenottamot
Vuoden 1999 aikana on otettu käyttöön Kalliosalmen vedenottamo (Ylimuonio), joka toimii tällä hetkellä varavedenottamona. Hirsilaitavaaran vedenottamo toimii päävedenottamona. Raakavettä alkaloimalla nostetaan veden PH-arvo määräysten mukaiseksi.

Kunnan omana toimintana järjestetään vesihuoltolaitoksen toiminnat. Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on pitää putkistot, pumppaamot, vedenottamot ja jäteveden puhdistuslaitos toimintakunnossa. Tavoitteena on toimittaa kuluttajille puhdasta vettä sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti.

Taulukot taksoista ja liikevaihdosta

	Käyttömaksut alv 0 %		Perusmaksut alv 0 %		Liikevaihto
	Vesi	Jätevesi	Vesi	Jätevesi	ilman sis. Alv 0
Kirkonkylän vesilaitos	1,39/m³	1,94 /m³	29,70 € /vuosi	29,70 € /v	212 444,81
Särkijärven vesilaitos	1,39/m³	1,94 /m³	65,79 €/vuosi	65,79 €/v	14 695,15
Oloksen vesilaitos	1,39/m³	1,94 /m³	59,81 €/vuosi	59,81 €/vi	62 489,36
yht.					289 629,32

	Kirkonkylän	Särkijärven	Oloksen	
	vesilaitos	vesilaitos	vesilaitos	Yhteensä
Alv 0 %				
Käyttömaksu vesi	1,60 /m³	1,60 /m³	1,60 /m³	
Käyttömaksu jätevesi	2,23 /m³	2,23 /m³	2,23 /m³	
Perusmaksu vesi	34,16 € /vuosi	75,69 € /vuosi	68,78 € /vuosi	
Perusmaksu jätevesi	34,16 € /vuosi	75,69 € /vuosi	68,78 € /vuosi	
Liikevaihto € vuosi 2019	212 444,81	14 695,15	62 489,36	289 629,32
Liikevaihto € vuosi 2018	215 503,28	18 494,66	61 562,73	295 560,67

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Toimittaa kuluttajille puhdasta vettä, sekä puhdistaa heiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti.	Ajantasaisten laitteistojen- ja tekniikan hyvä ylläpito sekä verkostojen peruskorjaukset	Asiakaskohtainen arvio Verkostojen putkivuotojen lukumäärä.	Ei ole tehty asiakaskyselyä Putkivuotoja koko verkoston alueella yhteensä 7 kpl
Puhdistamon toiminta lupaehtojen mukaisesti	Vesilaitoksen henkilöstön koulutus, puhdistamon laitteiston ylläpito/parantaminen.	Edellisin vuoden lupaehtojen täyttymisen tarkastelu tammi-helmikuussa.	Lupaehdot täyttyneet
Henkilöstön jaksaminen	Esimiesten, työntekijöiden ja työterveyshuollon yhteistyö kehittämistyössä	Sairaslomien määrä	Ei ole havaittu muutoksia edellisvuoteen nähden.

Vesihuoltolaitoksen liitetiedot

Muonion kunnan vesihuoltolaitoksen käsittely muutettiin 1.1.2015 lukien laskennallisesta taseyksiköstä kirjanpidolliseksi taseyksiköksi. Laskennallisen taseyksikön jäännöspääomasta muodostettiin kirjanpidollisen taseyksikön peruspääoma.

Vesilaitoksen maksuja on korotettu 1.5.2019 lukien 15 %.Vuoden 2018 alusta lukien maksuja korotettiin 10 %.

12 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista
Kirjanpitokirjat:
- pääkirja atk-listoina
- päiväkirja atk-listoina
- osto- ja myyntireskontraraportit sekä saldolistat atk-listoina
- luettelo kunnan arvopapereista
- verotilitysten seurantakortit
- arvonlisäverotilitysten atk-listat
- palkkakortisto tietokonelistoina
- talousarviolainojen kortisto
- käyttöomaisuus Kasperi-käyttöomaisuusohjelma
- irtaimistoluettelot kortistona

Tositelajit:

Tositelaji	Nimi
1	Pankkitositteet
8	Travel
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
11	KP Automaattikirjaukset
12	SL Laskennalliset
13	SL Automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Ostolaskut / projektit
30	Myyntireskontran suoritukset
31	MR/Yleislaskutus
32	MR/ProConsona
33	MR/Vesi- ja jätevesilaskutus
34	Sisäiset vesilaskut
35	Vesilaskut
40	Viitteettömät suoritukset
50	Toimeentulotuki
86	Hyvitysten kohdistus
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
100	Liitetietotosite

Kirjanpitokirjat, luettelot ja selvitykset on säilytetty kunnan arkistoon kunnan arkistosuunnitelman mukaisesti.

13 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät